«دنیای اقتصاد» به شما قدرت پیش بینی می دهد

دنیای اقتصاد

روزنامه صبح ایران

دوشنبه ۲۸ دی ماه ۱۳۹۴
۷ ربیع الثانی ۱۴۳۷
۱۸ ژانویه ۲۰۱۶
شماره ۳۶۸۰
۱۲ صفحه - رایگان

ضمیمه هفتگی استان های خراسان ۱۲۲

فروش واحدهای
مسکونی و تجاری
شرکت سرمایه‌گذاری مسکن شمال شرق (سهامی عام)
۰۵۱ - ۳۸۰۸۳
www.smaskan.com

سرمقاله

فرصت‌های سرمایه‌گذاری در دوران پساتحریم

مریم ظریف‌پور *

پیش‌بینی‌های کارشناسی از حصول توافق نامه هسته‌ای بین کشورهای ۵+۱ و ایران به دو دلیل، بهبود مؤثر در چشم‌انداز اقتصاد ایران را نوید می‌دهد:

۱. برچیده شدن تحریم‌ها، فرصت‌های سرمایه‌گذاری و تجارت را ایجاد می کند

۲. برگشت ایران به بازار جهانی نفت امکان‌پذیر شده و افزایش میزان عرضه و تأمین جهانی آن را در پی خواهد

صفحه ۱۰

یادداشت

فرصت‌ها، چالش‌ها و مشکلات زعفران (بخش اول)
■ عبداله ملافیلابی*
صفحه ۶

لزوم توجه به فراوری زعفران
■ احمد احمدیان*
صفحه ۷

مزایا و معایب کشت گلخانه‌ای زعفران
■ روح‌اله عامری*
صفحه ۵

گفتگو با «یلدا عباسی» را در شماره بعد بخوانید:

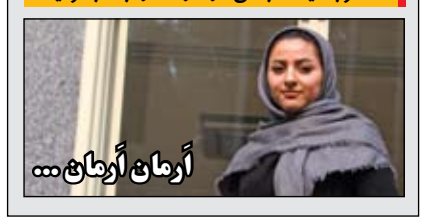

«دنیای اقتصاد» از مشکلات این روزهای تولید و صادرات زعفران خراسان گزارش می‌دهد؛

چالشی به نام زعفران چینی

دنیای اقتصاد، گروه اقتصادی- مدتی است که کشت زعفران به صورت گلخانه‌ای در دنیا مطرح شده و اخیرا خبرهایی مبنی بر تولید انبوه این نوع زعفران در چین به گوش می‌رسد، کشوری که به بسیاری از عرصه‌های اقتصادی وارد شده و بازارهای جهانی را به دست گرفته و امروز برروی مهمترین محصول صادراتی خراسان دست گذاشته است و این موضوع زنگ‌های خطر را برای زعفران خراسان به صدا درآورده است. زعفران مهمترین گیاه صادراتی ایران و سلطان گیاهان دارویی جهان بوده و باتوجه به اشتغال بیش از ۱۰۰ هزار نفر روز کار در منطقه خراسان رضوی و همین تعداد در سایر نقاط کشور از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. حفظ بازارهای جهانی این محصول و بی‌رقیب‌ماندن در تولید و صادرات آن عزمی جدی و همه‌جانبه از سوی مسئولان، کارشناسان و فعالان اقتصادی در بخش خصوصی را می‌طلبد.

صفحات ۵، ۶ و ۷

در همایش «موانع توسعه در ایران امروز» مطرح شد؛

حذف رقبا؛ خطای تاریخی گروه‌های قدرت

صفحه ۱۰

عکس: دنیای اقتصاد/ آرمین صمیمی

■ «دنیای اقتصاد» از آثار گشایش اعتبارات اسنادی همزمان با اجرای برجام گزارش می‌دهد؛

دریچه‌ای رو به توسعه اقتصادی

صفحه ۱۲

■ در کارگروه پیشگیری و برخورد با جرایم و تخلفات انتخاباتی خراسان رضوی مطرح شد؛

برخورد قاطع با متخلفان

صفحه ۲

■ سرانجام فوتسال خراسان دستش را به خط پایان رساند

لیگ فوتسال تمام شد انتظار حمایت از دو باشگاه خصوصی تمام نشد

صفحه ۹

«ثامن‌الحجج» به بانک پارسیان واگذار می‌شود

صفحه ۱۲

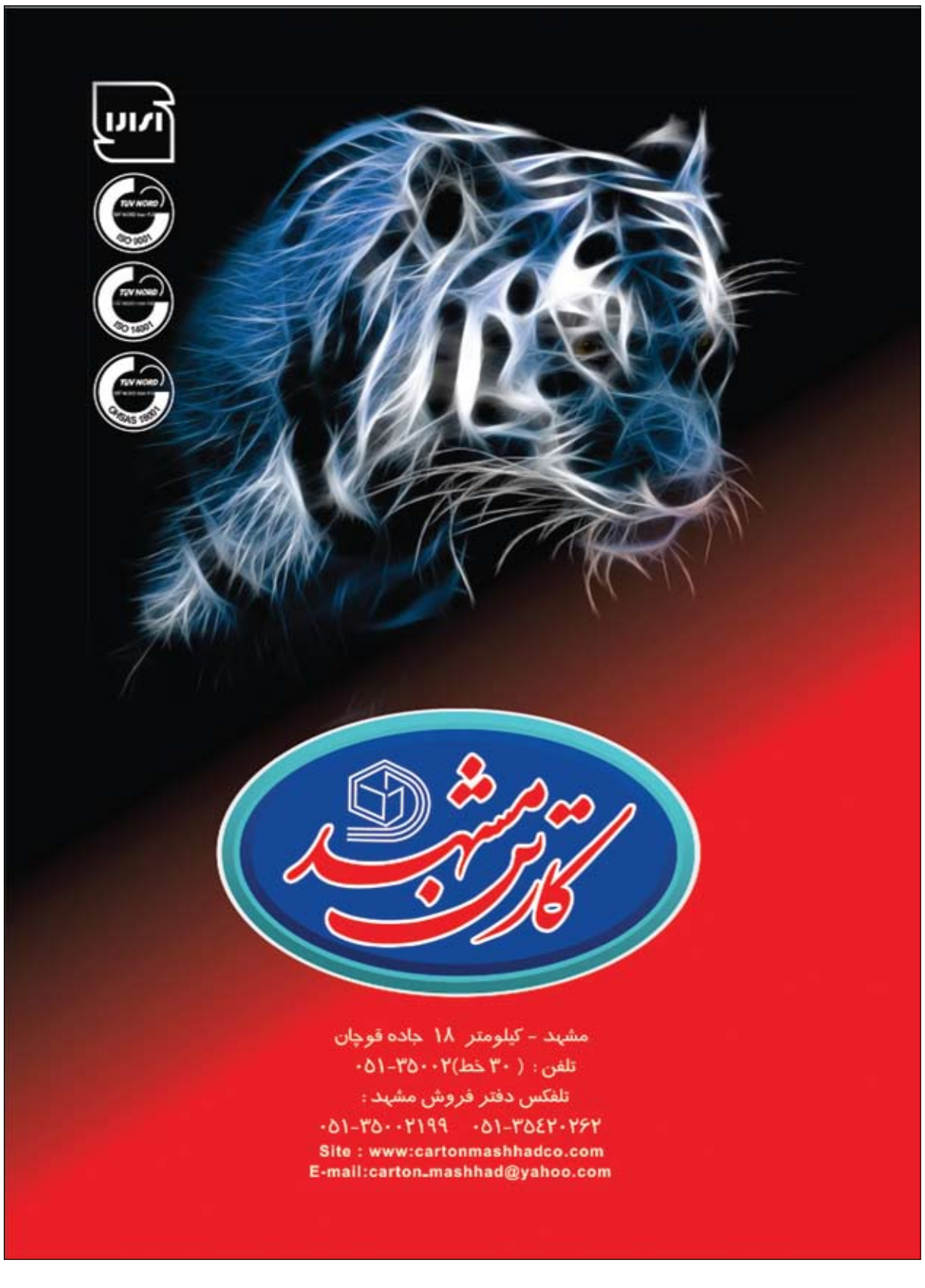

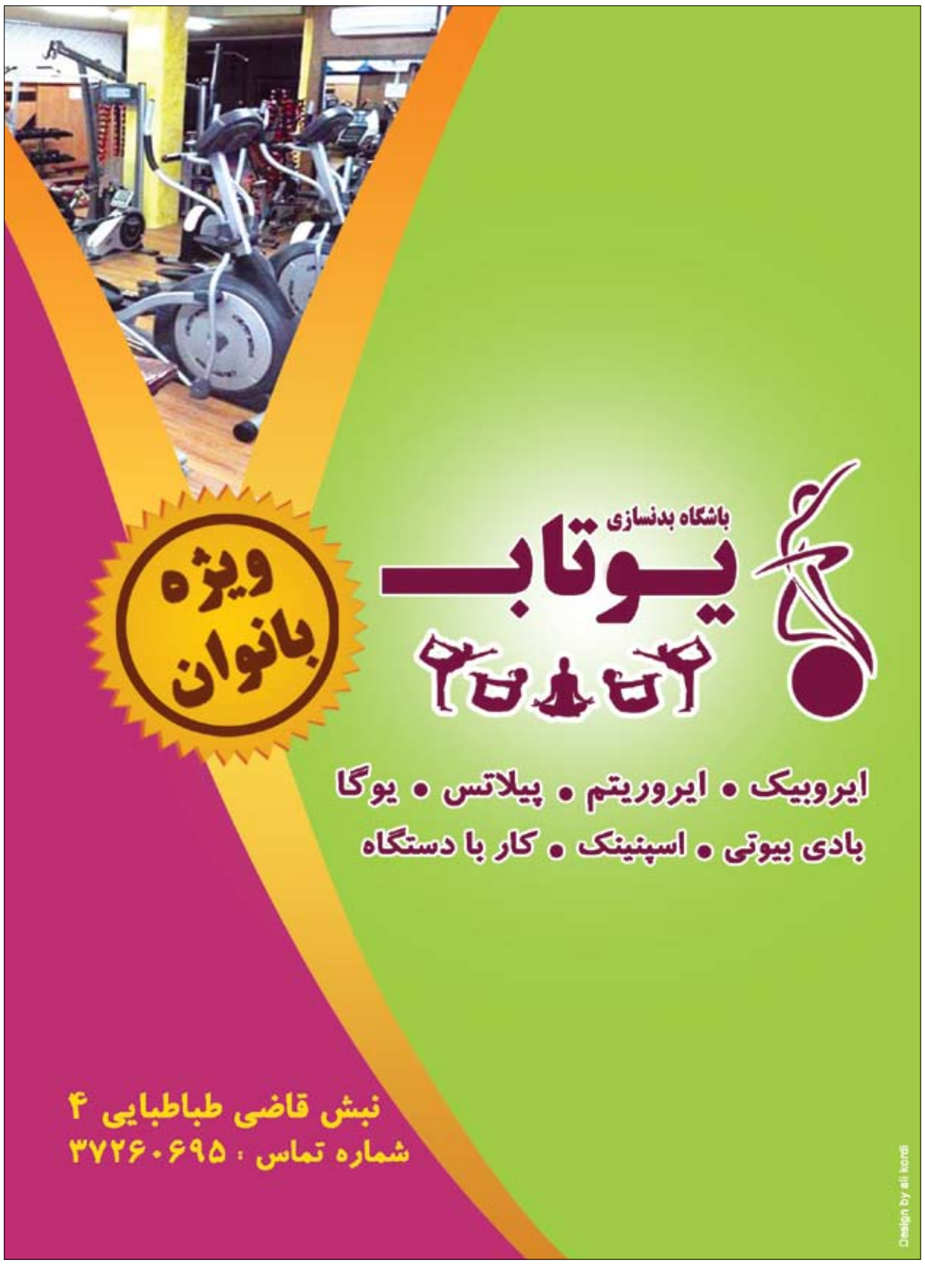

در کارگروه پیشگیری و برخورد با جرایم و تخلفات انتخاباتی خراسان رضوی مطرح شد؛

برخورد قاطع با متخلفان

مرتضوی: در استان خراسان رضوی کمیته رصد فضای مجازی را طراحی کردیم که دادستان‌ها مسئولیت آن را برعهده دارند

دنیای اقتصاد، زهرا صفدری- کارگروه پیشگیری و برخورد با جرایم و تخلفات انتخاباتی خراسان رضوی در محل دادگستری استان برگزار شد، در این کارگروه که با حضور معاون امور اجتماعی و پیشگیری از جرم دادگستری خراسان رضوی تشکیل شد، تخلفات و جرایم انتخاباتی و راهکارهای پیشگیری و برخورد با آنها مورد بررسی قرار گرفت.

معاون امور اجتماعی و پیشگیری از جرم دادگستری خراسان رضوی گفت: تخلفات و جرایمی که در انتخابات صورت می‌گیرد به سه دسته تقسیم می‌شود؛ دسته نخست جرایمی است که پیش از برگزاری انتخابات اتفاق می‌افتد و بیشتر در فضای تبلیغات زودهنگام انتخاباتی است و خود متضمن دو نوع است؛ نوع اول تبلیغاتی که در فضای سنتی یا مجازی انجام می‌شود و متضمن جرمی است شامل تخریب، توهین، تهمت، افترا، تشویش اذهان عمومی و تحریک افراد نسبت به اخلال در نظم و امنیت.

امیر مرتضوی افزود: در برخی موارد تبلیغ زودهنگام انجام می‌شود و نسبت به آنها خلا قانونی وجود دارد اما این بدان معنا نیست که نتوانیم جلوی آنها را بگیریم زیرا به استناد بند ۵ اصل ۱۵۶ قانون جمهوری اسلامی یکی از وظایف قوه‌قضائیه پیشگیری است و ما می‌توانیم از طریق پیشگیری از وقوع جرم برخورد قاطع و جدی داشته باشیم و مراتب جرم و تخلف را در آینده، به هیات‌های نظارتی و اجرایی ابلاغ کنیم و این موضوع در بحث صلاحیت‌ها موثر است.

مرتضوی با اشاره به ارتکاب برخی از جرایم در حین برگزاری انتخابات، اظهار کرد: از جمله این تخلفات می‌توان به خرید و فروش رای، جابجا کردن تعرفه‌ها، تبلیغ برای یکی از افراد له یا علیه دیگری و نیز مسائل تقلب و مرتبط با انتخابات که در همان زمان قابل پیگیری و رسیدگی است، اشاره کرد.

معاون امور اجتماعی و پیشگیری از جرم دادگستری خراسان رضوی یادآور شد: پس از انتخابات هم ممکن است ستادها یا هواداران برخی از افرادی که رای نیاورده‌اند، دست به اقداماتی بزنند که متضمن جرم است مثل تخریب، توهین، تهمت و تشویق اذهان عمومی که همه این موارد توسط دستگاه قضایی رصد شده و به طور کامل مورد رسیدگی قرار می‌گیرد. مرتضوی تاکید می‌کند: خوشبختانه در استان خراسان رضوی هم اصول اخلاقی مرتبط با انتخابات و هم اصول حقوقی را به همکاران ابلاغ کرده‌ایم تا موارد را رصد کنند و در صورت بروز هرگونه اتفاقی، وارد رسیدگی شوند که این مسیر در حال طی‌شدن است.

■ **شناسایی بیش از ۳۳۰۰ گروه در شبکه‌های مجازی**

معاون امور اجتماعی و پیشگیری از جرم دادگستری خراسان رضوی درباره تبلیغات مجازی و برخورد دستگاه قضایی با تخلفات در این فضا نیز گفت: ما در تمامی حوزه‌های قضایی و انتخابی گروه‌های اجتماعی فعال را رصد کردیم و بیش از ۳۳۰۰ گروه در شبکه‌های اجتماعی وجود دارد که مدیران آنها شناسایی شدند و به طور حتم احضار شده و آموزش می‌بینند و توجیه می‌شوند.

مرتضوی تصریح کرد: اگر در ارتباط با یک شبکه اجتماعی جرایم و تخلفی در زمینه انتخابات اتفاق بیافتد، مدیر آن گروه اولین کسی است که باید پاسخگو باشد چون معتقدیم کسی که زمینه بروز و ظهور جرایم را از طریق تصویر، تحریر و تشویق فراهم کند، علاوه بر فردی که آن اقدام را انجام داده باید به عنوان معاون جرم در دستگاه قضایی پاسخگو باشد و این موضوع همان‌طور که در دستگاه‌های اطلاعاتی و پلیس فتا به آن اشاره شده، در حال رصد است.

معاون امور اجتماعی و پیشگیری از جرم دادگستری خراسان رضوی ادامه داد: در استان خراسان رضوی کمیته رصد فضای مجازی را طراحی کردیم که دادستان‌ها مسئولیت آن را برعهده دارند، در مشهد هم حوزه امور اجتماعی و پیشگیری از وقوع جرم دادسرا این‌کار را انجام می‌دهد و به محض اینکه کمیته احساس کند جرم و تخلفی صورت گرفته نسبت به تشکیل پرونده قضایی و رسیدگی فوق‌العاده و خارج از نوبت اقدام خواهد شد.

اگر در ارتباط با یک شبکه اجتماعی جرایم و تخلفی در زمینه انتخابات اتفاق بیافتد، مدیر آن گروه اولین کسی است که باید پاسخگو باشد چون معتقدیم کسی که زمینه بروز و ظهور جرایم را از طریق تصویر، تحریر و تشویق فراهم کند، علاوه بر فردی که آن اقدام را انجام داده باید به عنوان معاون جرم در دستگاه قضایی پاسخگو باشد

صندوق اعتباری ویژه اعضای خانه‌های مطبوعات راه اندازی می‌شود

دنیای اقتصاد،گروه فرهنگ و هنر- صندوق اعتباری ویژه اعضای خانه های مطبوعات کشور راه اندازی می شود. رئیس هیات مدیره خانه مطبوعات ایران دردومین نشست مجمع عمومی شورای مرکزی خانه‌های مطبوعات کشور که در موسسه نشر آوران تهران برگزار شد از تصویب طرح تشکیل صندوق اعتباری ویژه اعضای خانه مطبوعات در هیات مدیره خبر داد و گفت: اجرایی شدن این طرح منوط به تصویب در این مجمع است. دکتر «مصطفی کواکبیان» در تشریح جزئیات این طرح افزود: حداقل سهم هر عضو در این صندوق یک میلیون ریال و حداکثر ۱۰ میلیون ریال دیده شده است و بر این اساس هر عضو از ۶۰ میلیون ریال وام قرض الحسنه بهره‌مند می‌شود.

وی با بیان این که معادل مبلغی که از اعضا جمع آوری شود معاونت امور مطبوعاتی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی به این صندوق کمک خواهد کرد ادامه داد: با توجه به این که تاکنون وضعیت خانه‌های مطبوعات و انتخاب هیات مدیره آن در حدود ۲۵ استان مشخص شده است پیش بینی می شود صندوق با سرمایه ۱۰ میلیارد ریال شامل ۵ میلیارد ریال سهام اعضا و ۵ میلیارد ریال کمک معاونت امور مطبوعاتی شکل گیرد.

کواکبیان راه اندازی سایت خانه مطبوعات کشور، برگزاری مراسم روز خبرنگار در تهران با حضور اصحاب رسانه و برگزاری یک دوره آموزش ویژه تربیت مدرس حرفه ای روزنامه نگاری را از جمله اقدامات خانه مطبوعات ایران در مدت یاد شده اعلام و تصریح کرد: ۶ طرح به معاونت امور مطبوعاتی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی ارائه و با ۴ طرح آن موافقت شده است که یکی از این طرح ها راه اندازی صندوق اعتباری ویژه اعضای خانه های مطبوعات استان هاست.

در این نشست روسای هیات مدیره و مدیران عامل خانه های مطبوعات حاضر به بیان برخی مشکلات موجود در استان ها پرداختند که حسین انتظامی معاون امور مطبوعاتی و حسن محرابی، مدیر کل مطبوعات و خبرگزاری های داخلی به سوالات آنها پاسخ دادند.

■ **۳ پیشنهاد مدیر خانه مطبوعات خراسان رضوی به معاون مطبوعاتی**

مدیر خانه مطبوعات خراسان رضوی نیزدر این مجمع با اشاره به مشکلات پیش روی خانه‌های مطبوعات، پیشنهادهایی را برای بهبود امور این تشکل‌ها به دکتر انتظامی معاون امور مطبوعاتی وزیر ارشاد ارائه کرد. الزام استانداران به پشتیبانی از خانه‌های مطبوعات توسط دولت، اختصاص یک سوئیت از اماکن تفریحی هر وزارت خانه در شمال کشور و اختصاص آن به خانه‌های مطبوعات استان ها برای بهره‌مندی اعضا و نیز فراهم ساختن امکان صدور گواهی معتبر وزارت ارشاد برای کلاس‌های آموزشی مدرسانی که چندی پیش دوره‌های مذکور را در تهران طی کردند، مواردی بود که توسط «مجتبی نوریان» به نمایندگی از خانه مطبوعات خراسان رضوی مطرح شد و مورد استقبال اعضا قرار گرفت.

سخنگوی هیأت نظارت بر انتخابات خراسان رضوی:

آمار تأیید صلاحیت‌ها با آنچه هیأت‌های اجرایی اعلام کرده‌اند، فاصله زیادی خواهد داشت

ایسنا- سخنگوی هیأت نظارت بر انتخابات خراسان رضوی گفت: آمار تأئید صلاحیت‌های هیأت نظارت با آنچه هیأت‌های اجرایی اعلام کرده‌اند فاصله زیادی خواهد داشت.

حجت‌الاسلام محمدحسین محرابی با اشاره به اینکه بررسی صلاحیت‌ها در سه جایگاه اصلی انجام می‌شود، تصریح کرد: در ابتدا صلاحیت نامزدها در هیأت‌های اجرایی بررسی شده که پس از آن نتیجه رد صلاحیت‌ها به داوطلبان اعلام می‌شود و کسانی که رد صلاحیت شده‌اند، می‌توانند به هیأت نظارت استان شکایت کنند، هیأت نظارت استان صلاحیت سایر کاندیداها را بررسی و نتیجه را به هیات مرکزی اعلام می‌کند و نظر این هیأت را می‌گیرد و سپس به فرمانداران ۱۲ حوزه انتخابیه اصلی اعلام می‌کند، یعنی جایگاه دوم بعد از هیات‌های اجرایی، هیات نظارت مرکزی است که نظرش به داوطلبان اعلام می‌شود.

سخنگوی هیأت نظارت بر انتخابات استان ادامه داد: جایگاه سوم و نهایی مربوط به شورای نگهبان است، افرادی که از عدم احراز و یا رد صلاحیت خود توسط هیأت مرکزی شکایتی داشته باشند، این شکایت را به شورای نگهبان اعلام می‌کنند.

محرابی اضافه کرد: تا این مرحله هیات‌های اجرایی نظر دادند و هیات نظارت استان نیز نظر خود را راجع به کاندیداها به هیات مرکزی نظارت اعلام کرده است و هیات مرکزی نظارت نیز بررسی‌های خود را اعمال کرده است. وی ادامه داد: افرادی که صلاحیت آنها مورد تأیید هیات مرکزی نظارت قرار نگرفته اگر اعتراضی داشته باشند می‌توانند براساس زمان‌بندی مشخص این اعتراض خود را از ۲۷ دی ماه طی سه روز به شورای نگهبان اعلام کنند.

آژانس ابوذر
(تاکسی هوشمند)
امکان دریافت تاکسی توسط مسافر از طریق نرم‌افزار همراه «آس»
از هر نقطه شهر مجهز به سیستم موقعیت‌یابی ماهواره‌ای (GPS)
امنیت و آسایش را با ما تجربه کنید.
جهت دریافت نرم‌افزار همراه «آس» به آدرس WWW.AACCO.IR مراجعه و پس از دریافت و نصب نرم‌افزار کد ۱۱ را در قسمت کد آژانس وارد کنید
تلفن: ۳۸۴۲۲۰۰۰- ۳۸۴۷۳۰۰۰- ۳۸۴۵۴۰۰۰
مدیریت صدقی: ۰۹۱۵۱۲۵۹۱۷۴

یادداشت

آینده نفت و پیامدهای آن درایران (بخش آخر)

منیره صبوری*

■ **مسأله نفت و مشکلات پیش‌روی دولت**

با حجم عظیم بدهی‌های دولت به نظام بانکی، پیمانکاران، صندوق‌های بیمه، تعهدات پروژه‌های عمرانی ناتمام و نیز ساختار کنونی بودجه دولت؛ یعنی سهم بالای هزینه‌ها و تعهدات جاری، اساسا کارکرد بودجه چه می‌شود؟ سیاست‌گذاری مالی و اقتصادی دولت برای خروج از رکود، برای توسعه بلندمدت و تحقق اهداف سند چشم‌انداز چه مفهومی می‌یابد؟

واقعیات نفت و هزینه دولت براساس نمودار تنظیم‌شده از روند دخل و خرج و هزینه‌کردها، نشانگر آن است که با صادرات ۴/۱ میلیون بشکه در روز، دولت حداکثر ۲۵میلیارددلار درآمد نفتی خواهد داشت؛ یعنی معادل ۷۰هزارمیلیاردتومان درآمد ریالی. درآمدهای مالیاتی دولت هم در خوشبینانه‌ترین حالت حدود ۸۰هزار میلیاردتومان برآورد می‌شود. پس این دو قلم درآمد اصلی دولت ۱۵۰هزارمیلیاردتومان می‌شود. از سوی دیگر دولت باید ۴۵هزارمیلیاردتومان یارانه و ۸۰هزار میلیاردتومان حقوق و دستمزد بدهد و ۲۵هزارمیلیاردتومان هم به صندوق‌های بیمه بازنشستگی برای پرداخت حقوق بازنشستگان کمک کند. پس همین سه تعهد دولت به‌اندازه ۱۵۰هزارمیلیاردتومان هزینه دربردارد و کل درآمد نفتی و مالیاتی دولت بابت حقوق و یارانه خرج می‌شود. درنتیجه دولت شاید نتواند حتی پروژه‌های اولیه را که جزو ضروریات کاری است، انجام دهد. بنابراین سرمایه‌گذاری در حوزه‌های اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی به صفر می‌رسد.

بنابر اتفاقات جاری بازار نفت، اگر چاره‌اندیشی دیگری صورت نپذیرد، این روند به مفهوم پایان مدیریت دولت در عرصه اجرای طرح‌های توسعه‌ای است و توسعه‌ای محقق نخواهد شد.

علاوه براین دولت چه تدابیری برای بیکاری فزاینده به‌خصوص دربین قشر تحصیلکرده و جوان می‌خواهد بیندیشد؟ با هزاران پروژه ناتمام که اتمام آن‌ها حدود ۸۰۰هزارمیلیاردتومان بودجه می‌خواهد، چه می‌کند؟ با بحران آب و بحران زیست‌محیطی چه خواهد کرد؟ با ۲۰۰هزارمیلیاردتومان بدهی معوقه به بخش خصوصی که آن‌ها را زمین‌گیر کرده است، می‌خواهد چه کند؟ با صدهاهزار واحد ناتمام مسکن مهر که اتمام آن‌ها ۱۵۰هزارمیلیاردتومان بودجه نیاز دارد، می‌خواهد چه کند؟ و ...

براین اساس اگر دولت بتواند شرایط را به‌گونه‌ای مدیریت کند که این مشکلات به بحران تبدیل نشوند خودش یک شاهکار است وکار بسیار شاقی انجام داده است.

به‌نظرمی‌رسد به نقطه‌ای رسیده‌ایم که دیگر دولت به تنهایی هیچ کاری نمی‌تواند بکند. در این نقطه دولت به صندوق پرداخت حقوق و دستمزد تبدیل می‌شود و باید به سقوط اقتصادی تن داده و در بیشتر حوزه‌ها اعلام ورشکستگی شود که در این‌صورت تمام پروژه‌هایی که در سال‌های گذشته سرمایه‌گذاری شده، بر زمین می‌ماند، یا اینکه نظام سیاسی یکپارچه و متحد، به‌دور از منفعت‌گرایی گروه‌ها و جریانات سیاسی و محکوم کردن دولت و سعی در ناکارآمد نشان دادن آن، راهی برای نجات کشور از سقوط بیابد؛ یعنی باید انتخابی بین قیام یکپارچه برای کمک به دولت، اصلاح ساختارها، حذف رانت‌ها و درمان فسادها و تن دادن به آسیب‌پذیری تدریجی اقتصاد، ورشکستگی، بحران وگسترش فقر و آسیب در تمام زمینه‌ها صورت پذیرد.

■ **اقدام یکپارچه می‌تواند شامل موارد زیر باشد**

اول اینکه تمام امکانات اقتصادی که در اختیار سایر قواست باید به پشتیبانی دولت بیاید؛ یعنی اول از همه نهادهای عمومی غیردولتی که در کنترل دولت نیست و سرمایه آن‌ها به چندصدمیلیارد دلار می‌رسد باید حتما و ضرورتا مالیاتشان را به دولت بپردازند. نمی‌توان هم مدعی حفظ نظام بود و هم منفعت خود را پاس داشت. تقریبا ۲۰ نهاد مشخص وجود دارد که اگر مالیات خود را بپردازند، قسمتی از کسری بودجه دولت حل می‌شود.

دوم اینکه مسأله پرداخت یارانه‌ها مدیریت شود و سامان یابد. افزایش هزینه‌های تولید ناشی از افزایش قیمت انرژی یا موجب تورم می‌شود یا موجب تعمیق رکود. امروز اصلی‌ترین عامل در طولانی‌شدن و تعمیق رکود به‌دلیل اجرای فاز دوم هدفمندی یارانه‌هاست.

اینجاست که نظام سیاسی باید به کمک دولت بیاید ولی واقعیت امر در بین گروه‌های مختلف و تأثیرگذار نشان می‌دهد که حرکتی یکپارچه در جهت موفقیت دولت وجود ندارد.

باید توجه داشت که همان‌گونه که وقتی جنگ نظامی وجود داشت، تمام قوای کشور در خدمت جنگ و گوش به فرمان نظامی بودند امروز نیز که در واقع جنگ و بحران شدید اقتصادی وحتی اجتماعی وجود دارد تمام قوای کشور باید در خدمت خروج اقتصاد از رکود و بحران از حوزه‌های اجتماعی که ارتباط تنگاتنگی با هم دارند، باشند و به فرمان و نظر فرماندهان اجرایی کشور عمل نمایند

نکته مهم این است که بازسازی و به‌سازی فضای اقتصادی و ایجاد گشایش در امور و مهار بحران‌ها نیازمند بهبود فضای کسب‌وکار و ثبات شرایط سیاسی است. ثبات سیاسی از اهمیت زیادی برخورداراست. درحال حاضر درحوزه داخلی وخارجی، سیاست‌ها و سیاست‌گذاری‌ها از ثبات برخوردار نیست. اینجاست که ارتباط و پیوند حوزه سیاسی با حوزه اقتصادی خود را نشان می‌دهد. باید بدانیم شکست دولت یازدهم، شکست آقای روحانی نیست، بلکه شکست فرصت‌های ملی کشور است. فرصت دیگری برای آزمون و خطا وجود ندارد. اگرچه شاید برخی از سیاست‌های دولت مناسب نیست، ضعف‌ها و کاستی‌های بسیاری دارد و به بازی‌نگرفتن طیف گسترده صاحب‌نظران و اقتصاددانان برای نجات اقتصاد نقطه‌ضعف دولت به‌شمار برود، ولی باید تلاش کرد این دولت موفق شود.

درشرایط فعلی بهترین راهکار، ورود خردمندان، عقلا، صاحب‌نظران سیاسی، اجتماعی و اقتصادی به عرصه‌های تصمیم‌سازی و برنامه‌ریزی و زدودن چهره افراط از عرصه‌های مهم کشور و حاکمیت خرد، منطق و عقلانیت است. باید عزمی ملی برای حل مشکلات و معضلات فارغ از جریان‌گرایی منفعت‌جویانه شکل گیرد. اگر این عزم محقق نشود باید منتظر عواقب بسیار بدی بود زیرا شرایط حاکم بر منطقه برای کشور ما نیز نوعی هشدار است.

*فعال اجتماعی و سیاسی

بورس اوراق بهادار

نهمین ماه تالار شیشه ای در سال ۹۴

به گزارش روابط عمومی بورس اوراق بهادار تهران، در آذر ماه تعداد ۹۰۱۳ میلیون سهم در ۵۷۶ هزار دفعه مورد معامله قرار گرفت و به ترتیب ۹/۴ درصد افزایش و ۱/۵ درصد کاهش را نسبت به ماه گذشته تجربه کرد.
شاخص کل بورس نیز با ۱۳۷۱ واحد کاهش نسبت به ماه قبل معادل ۲/۱۸ درصد کاهش، به رقم ۱۶۱۵۱۸ واحد رسید.

◂ دوره جاری: آذر ماه ۱۳۹۴
◂ دوره گذشته: آبان ماه ۱۳۹۴

ارزش کل معاملات سهام و حق تقدم – میلیارد ریال

◂ دوره جاری: ۱۶۲۲۹
◂ دوره گذشته: ۱۴۵۳۵

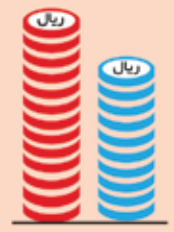

۱۱/۷

در دوره جاری ارزش کل معاملات سهام و حق تقدم به ۱۶۲۲۹ میلیارد ریال رسید که نسبت به دوره گذشته ۱۱/۷ درصد افزایش یافته است.

حجم سهم و حق تقدم معامله شده – میلیون سهم

◂ دوره جاری: ۹۰۱۳
◂ دوره گذشته: ۸۲۳۵

۹/۴

در دوره جاری تعداد ۹۰۱۳ میلیون سهم و حق تقدم معامله شد که نسبت به دوره گذشته ۹/۴ درصد افزایش یافته است.

دفعات معامله – هزار دفعه

◂ دوره جاری: ۵۷۶
◂ دوره گذشته: ۵۸۵

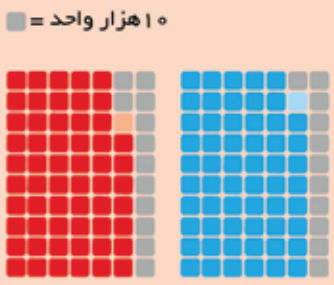

۱/۵

در دوره جاری تعداد ۹۰۱۳میلیون سهم و حق تقدم در ۵۷۶ هزار دفعه معامله شد که نسبت به دوره گذشته ۱/۵ درصد کاهش یافته است.

ارزش معاملات سهام در شهرها – میلیارد ریال

◂ دوره جاری: ۲۷۶۱۶
◂ دوره گذشته: ۲۷۵۱۲

تهران

◂ دوره جاری: ۱۴۵۰
◂ دوره گذشته: ۱۳۴۹

مشهد

در بین ۴۶ شهر که دارای بورس هستند در دوره جاری و گذشته تهران رتبه اول و مشهد رتبه دوم را به لحاظ ارزش معاملات سهام به خود اختصاص داده اند.

تعداد روزهای فعالیت

◂ دوره جاری: ۲۰ روز
◂ دوره گذشته: ۲۰ روز

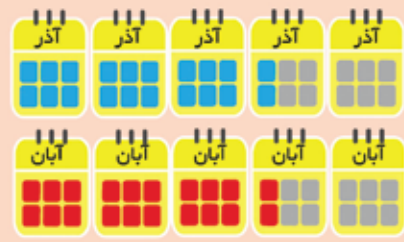

تعداد روزهای فعالیت در دوره جاری، ۲۰ روز بوده است که نسبت به دوره گذشته، تغییری نداشته است.

تعداد خریداران – هزار نفر

◂ دوره جاری: ۱۸۰/۳ نفر
◂ دوره گذشته: ۱۸۰/۲ نفر

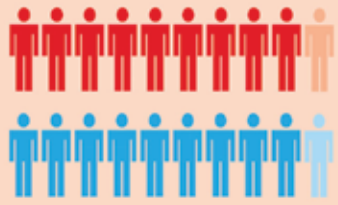

۰/۱

در دوره جاری تعداد خریداران ۱۸۰۳۷۸ نفر بوده اند که نسبت به دوره گذشته ۰/۱ درصد افزایش یافته است.

شاخص کل – واحد

◂ دوره جاری: ۶۱۵۱۹
◂ دوره گذشته: ۶۲۸۸۹

۲/۱۸

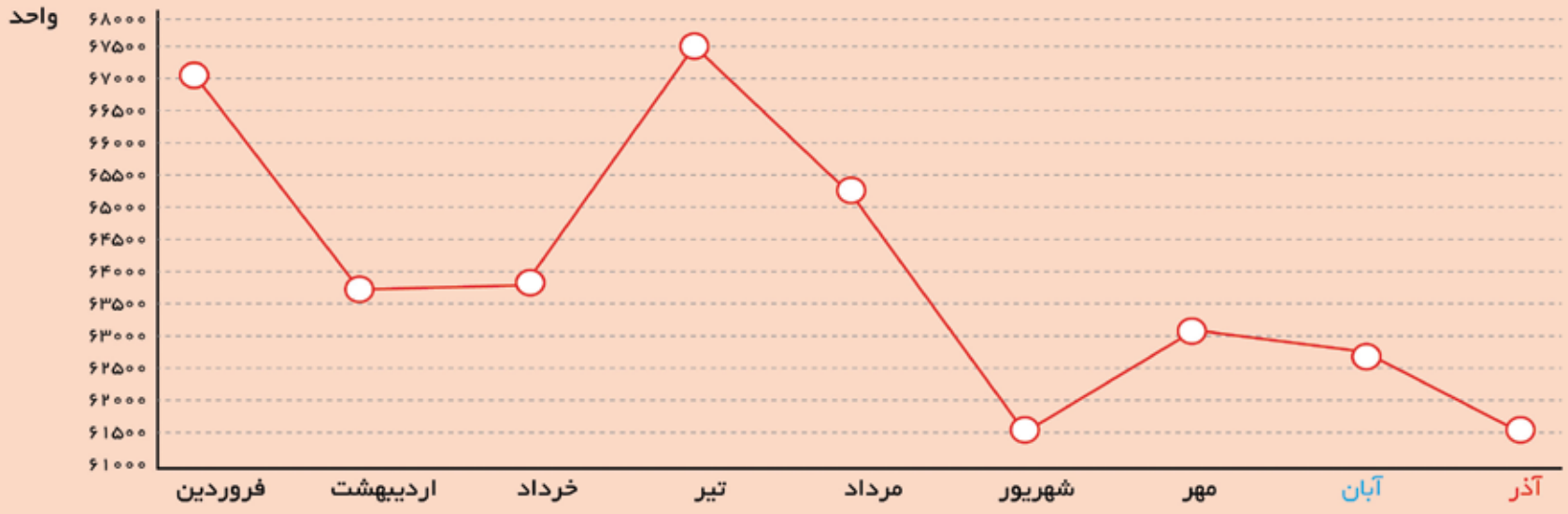

شاخص کل که به آن شاخص قیمت و بازده نقدی هم می گویند، بیانگر سطح عمومی قیمت و سود سهام شرکت های پذیرفته شده در بورس است.

در پایان معاملات آذر ماه ۹۴، شاخص کل بورس با ۲.۱۸ درصد کاهش نسبت به دوره گذشته به ۶۱۵۱۹ واحد رسید.

● ویدا نگاری از مسعود زارع

خبر

تالار گلشن بجنورد، با «همایون» کوک می‌شود!

دنیای اقتصاد- این روزها فضای موسیقی و اجرای کنسرت در مرکز خراسان شمالی با حضور ستارگان موسیقی کشور رنگ و بویی دیگر دارد، دوم و سوم بهمن‌ماه سال جاری، هنرمند خراسانی، همایون شجریان با کنسرت «هوای گریه» با چهار اجرا به روی صحنه می‌رود، به گفته طاهر خرمی، مسئول اجرایی این کنسرت، پیش‌بینی می‌شود با توجه به استقبال پرشور و همیشگی بجنوردی‌ها از مشاهیر موسیقی کشور اجرای این کنسرت برای چهارم بهمن نیز تمدید شود. علاقمندان برای تهیه بلیت می‌توانند به سایت golshanonline.ir مراجعه کنند. هزینه بلیت‌های این کنسرت از ۶۰ تا ۱۲۰ هزار تومان متغیر است.

مهلت ارسال آثار به نخستین جشنواره استانی طراحی پوستر تمدید شد

دنیای اقتصاد- مهلت ارسال آثار به نخستین جشنواره استانی طراحی پوستر با عنوان«پیام‌های تصویری پیشگیری اولیه از اعتیاد» تا ۲۰ بهمن‌ماه سال جاری تمدید شد.

مهندس جلال‌الدین صادقی، دبیرجشنواره استانی طراحی پوستر «پیام‌های تصویری پیشگیری اولیه از اعتیاد» به ایسنا گفت: از آنجا که این جشنواره در دو بخش آزاد و دانشجویی برگزار می‌شود، متقاضیان به‌ویژه دانشجویان تقاضای تمدید مهلت ارسال آثار را به‌دلیل تداخل در ایام امتحانات داشته‌اند که با موافقت این تغییر صورت گرفت. وی افزود: آخرین مهلت ارسال آثار از ۲۰ دی‌ماه به ۲۰ بهمن‌ماه تغییر یافت و زمان برگزاری جشنواره نیز ۲۹ بهمن خواهد بود؛ علاقمندان می‌توانند در فرصت تمدیدشده در سایت دبیرخانه جشنواره به نشانی www.mashhad.iastjd.ac.ir ثبت‌نام کنند، سپس آثار خود را در قالب سی‌دی تا زمان آخرین مهلت ارسال(۲۰ بهمن ۹۴) به دبیرخانه جشنواره ارسال نمایند.

فراخوان استقبال از بهار ۹۵ مشهد حرفه‌ای نیست!

دنیای اقتصاد – محسن سراجی، مدیر اجرایی پروژه‌های هنری استقبال از بهار مشهد در سال‌های ۸۹ تا ۹۲ در سایت رسمی هنر مشهد نوشت: فراخوان استقبال از بهار ۹۵ مشهد در حالی منتشر می‌شود که از انتخاب «دبیر استقبال از بهار» تنها سه روز می‌گذرد، از آنجایی که یکی از مهمترین وظایف دبیر نگارش متن فراخوان است به نظر می‌رسد به دلیل زمان اندک، این فراخوان پیش‌تر از این‌ها تهیه شده باشد. همواره مرسوم است که هنرمندان برای شرکت در هر فراخوانی ابتدا به هیأت داوران و سپس به مهلت ارسال آثار توجه می‌کنند و به تعبیری اعتبار هر فراخوان به تیم داوری و علمی آن و حرفه‌ای بودن برگزارکنندگان وابسته است.

فراخوان استقبال از بهار ۹۵ مشهد در حالی منتشر می‌شود که برگزارکنندگان در اقدامی غیرحرفه‌ای، هیأت داوران و برگزارکنندگان را معرفی نکردند.

شائبه فرمایشی بودن فراخوان استقبال از بهار ۹۵ مشهد وقتی پررنگ‌تر می‌شود که برگزارکنندگان مهلتی ۱۳روزه برای ارسال آثار درنظرگرفته‌اند. این درحالیست که فقط یک ماه برای پروسه ساخت آثار درنظرگرفته شده است.

واضح است که متن فراخوان برآیندی از فراخوان‌های منتشر شده در سال گذشته است به‌نحوی‌که نگارنده تلاش کرده که به سلایق همه مخاطبان توجه کند، به دلیل نداشتن سوابق حرفه‌ای در این خصوص از اصول غافل مانده است. جای خالی مشارکت کارشناسان صاحب تجربه در این فرآیند به‌شدت به چشم می‌خورد.

پیش‌تر مطالبی در رسانه‌های هنری و محافل هنرمندان مبنی بر فرمایشی بودن فراخوان و سفارش آثار به مجریان آثار هنری مطرح شده بود که با انتشار این فراخوان با این شکل و شمایل قوتی دو چندان به خود می‌گیرد. به هرحال پیشاپیش باید منتظر یادمان‌های سفارشی مثل «چنگال استکبار در پر مظلومین» در شهر بود. چه در فراخوان شرکت داده شود چه نه! این آثار سفارشی هستند و قواعد حرفه‌ای یک فراخوان هنری را بهم می‌زنند.

تقدیر از دو گروه موسیقی مشهدی در جشنواره درسدن آلمان

دنیای اقتصاد- دو گروه موسیقی دلشدگان و بامداد مشهد، که در ابتدای سال میلادی در آلمان به روی صحنه رفتند در این جشنواره بین‌المللی مورد تقدیر و تشویق قرار گرفتند، در این جشنواره لوح تندیس و مدال به دو گروه دلشدگان و بامداد برای اجرای دو بخش سازی و آوازی اهدا شد.

گفت و گوی «دنیای اقتصاد» با عوامل یک استودیو فعال و موفق در مشهد:

پیشرفت طراحی گرافیک وابسته به رشد اقتصادی است

مرگان: در سال ۹۲ در بخش رسانه‌های نو، سرو نقره ای را برای ویدئوی «سیرکوگرافیک» دریافت کردیم و در سال ۹۳ نیز طراحی هویت بصری رویداد هفته طراحی گرافیک تهران را عهده دار شدیم

دنیای اقتصاد، ضحی زردکانلو- در استودیو «چپ چین»گرافیستهای خلاق و هنرمندی کار می کنند و به جرات می توان گفت کمتر کسی ست که خروجی‌های این استودیو را ندیده باشد. در کارنامه چهار ساله فعالیت رسمی این استودیو که در مشهد شکل گرفته اما جهانی کار می کند، سه سال متوالی حضور پررنگ در هفته طراحی گرافیک که مهمترین اتفاق جامعه گرافیک ایران است به چشم می خورد. «این بار جاهای خالی را پر نکنید» شعار نام آشنای کمپینی است که در سال گذشته بیلبوردهایش برای طرح پیرایش تهران تمام شهر را پر کرد و به گفته استودیو چپ چین که مدیریت طراحی این پروژه را به عهده داشت، این طرح تا آنجایی که عملی شد بازخورد بسیار خوبی پیدا کرد. این روزها هم تصاویر چهره هایی که بیلبوردهای شهرمان مشهد را خندان کرده، پروژه دیگری است که استودیو چپ چین با همکاری استودیو سروش رئوف مردم را به سبزی سلامت و آبی آرامش دعوت می کند. در این استودیو که کار گروهی حرف اول را می زند، داوود مرگان، فرید یاحقی، جواد زری نیا و عقیل حسینیان اعضای اصلی هستند و درخور هر پروژه افرادی با تخصص های دیگر به جمعشان اضافه می شوند. خروجی‌های این استودیو شکل روزمره ای ندارند و هنرشان در فضای بدون مرز چپ چین هر روز به شکلی متفاوت و تازه تبدیل می شود. در این شماره با فرید یاحقی و داوود مرگان درباره چپ چین، دلایل موفقیت اش، فضای کار گرافیک و اهمیت آن در زندگی شهری به گفتگو نشسته ایم.

■ درباره استودیو چپ چین

داوود مرگان درباره استودیو چپ چین می گوید: من و فرید در طول دوره کارشناسی رشته طراحی گرافیک در دانشکده هنر دانشگاه فردوسی مشهد، پروژه های مشترک گوناگونی داشتیم و پس از چندین سال تجربه کار انفرادی از سال ۹۰ تصمیم گرفتیم تا در قالب استودیو چپ چین همکاری های خود را از سر بگیریم. با وجود تمام تفاوتهای فردی که داریم تیم خوبی تشکیل داده‌ایم و کم کم طراحان دیگری نیز به این تیم اضافه شده اند. او در توضیح انتخاب نام چپ چین می گوید: ما هر دو چپ دست هستیم و در عین حال چپ چین یک اصطلاح فنی در صفحه آرایی و گرافیک است. فرید یاحقی نیز در ادامه درباره دلیل موفقیت های این استودیو می گوید: چیزی که شکل کار ما را متفاوت می کند این است که چپچین از معدود استودیوهای هنری است که به معنی واقعی کلمه، استودیو است؛ یک استودیوی هنری اساسا جایی است که افراد مختلف با توانایی های مختلف روی یک پروژه مشترک کار می کنند و نتیجه ای که به دست می‌آید ماحصل یک تلاش گروهی است نه شخصی. کاری که ما انجام می دهیم شخصیت خود چپ چین را دارد نه یک شخص خاص و این ویژگی اصلی کار ماست. اسم چپ چین خیلی بیشتر از نام هرکدام از ما شنیده شده و خلق چنین هویتی بسیار ارزشمند است. ما حتی در نظر داریم بتوانیم افراد بیشتری را با توانایی های متفاوت تری جذب کنیم و با افراد مختلفی کار کنیم، مثل پروژه هفته طراحی گرافیک در سال ۹۳ که بدون حضور هر یک از سی نفری که با ما همکاری کردند به سرانجام نمی‌رسید. او در ادامه به اهمیت کار اجرایی اشاره میکند و می گوید: ما معتقدیم همانقدر که ایده ارزشمند است اجرا هم ارزشمند است و ایده خوب بدون اجرای خوب به نتیجه نمی رسد. اساس تجربه های ما «آزمون و خطا» و «کشف و شهود» است. ما با طراحی گرافیک، بازیگوشانه برخورد می کنیم! تفاوت این بازیگوشی با بازی کودکانه این است که طراح گرافیک برای رسیدن به یک هدف بازی می کند و اینجاست که تفاوت بازی هدفمند با یک بازی که صرفا به منظور سرگرمی است مشخص می شود، مانند بازی آزمون و خطایی که برای نمایشگاه «گرافیک/ بدون عنوان» طراحی و ساخته شد.

مرگان: مشهد در زمینه تولیدات صنعتی و به خصوص غذایی یکی از بزرگترین قطب های صنعتی ایران محسوب می شود اما متاسفانه یا به دلیل محجوب بودن طراحان خوب و بالطبع ناشناخته ماندن آن ها و یا عدم آگاهی سفارش دهنده از کار خوب، گوی سبقت را افراد غیرمتخصص ربوده اند و این خود منجر به افت کیفیت در این زمینه شده است

داوود مرگان نیز می گوید ما خیلی علاقمندیم با توجه به امکانی که کار گروهی به ما می دهد تجربه های جدیدی کسب کنیم. تا کنون هم خوشبختانه هر تجربه ای که داشته ایم موفقیت آمیز بوده است. او درباره نمایشگاه گرافیک/ بدون عنوان نیز که چندی پیش با حضور چند تن از دیگر طراحان شناخته شده مشهدی برگزار شد ادامه می دهد: اتفاقی که در این نمایشگاه افتاد نیز با همین دیدگاه شکل گرفت. آزمون و خطا اساس تجربه کردن ما است. ویدئوهایی هم که در نمایشگاه پخش شدند پشت صحنه کارهای ما بودند و فرایند تولید را که برای ما خیلی جذاب است به نمایش گذاشتند.

■ نمایشگاه گرافیک/ بدون عنوان

داوود مرگان درباره این نمایشگاه که پاییز امسال در مشهد برگزار شد می گوید: در این نمایشگاه قرار بر این شد هرکسی بعد از چندین سال که به شکل حرفه ای به طراحی گرافیک مشغول بوده است، نگاه جدید خودش را به طراحی گرافیک ارائه کند. برای آنچه قرار بود در نمایشگاه، انتخاب و دیده شود هیچ هماهنگی بین شرکت کنندگان نشده بود و از این جهت که هیچ کدام از کارها چیزی شبیه پوستر یا طراحی یک لوگو نبودند، باعث شد که کل کار تحت عنوان گرافیک، وجه دیگری از ارتباط تصویری را به مخاطب نشان دهد.

فرید یاحقی نیز در تکمیل صحبتهای همکارش به ما می گوید: بین آثار خط و ربط وجود داشت، از این جهت که هیچ کدام قصد نداشتند انتظارات کلیشه ای از مواجهه با یک نمایشگاه گرافیک را برآورده کنند. بعد از سالها تجربه کاری، «گرافیک/ بدون عنوان» برای ما بیشتر یک نمایشگاه هنری بود تا مجالی برای ارائه کارهای قبلی. جایگاه واقعی طراحی گرافیک دیوارهای گالری نیست و باید بر در و دیوار شهر آن را جستجو کرد. چالش اساسی ما این بود که اگر بخواهیم به عنوان کسانی که حرفه مان طراحی گرافیک است وارد یک فضای خنثی مثل گالری شویم چه اثری را باید ارائه دهیم که دیدگاه کلی ما را نسبت به کارمان نشان دهد و در عین حال لزوما اثری با خصایص مشخص یک کار گرافیکی- که وابسته به بافت و زمان و در راستای حل مسأله‌ای کاربردی است – نباشد؟ آثاری که در این نمایشگاه عرضه شد، همنشینی دوباره گروهی بود که طی نزدیک به ده سال بعد از اولین نمایشگاه خود در کنار دیگر طراحان مشهدی تحت عنوان «زبان اصلی»، به شکل جدی در راستای ارتقای کیفیت طراحی گرافیک در مشهد تلاش کرده است.

■ سرو نقره ای برای استودیو چپ چین

مرگان در توضیح دریافت این جایزه می گوید: ما در سال ۹۲ در بخش رسانه‌های نو سرو نقره ای را برای ویدئوی «سیرکوگرافیک» دریافت کردیم و در سال ۹۳ نیز طراحی هویت بصری رویداد هفته طراحی گرافیک تهران را عهده دار شدیم؛ پروژه ای که با وجود تمام دشواری های اجرایی‌اش بازتاب گسترده ای در ایران و جهان داشت.

■ روز جهانی گرافیک و استودیو چپ چین

هفته گرافیک امسال با حضور رودی باور، گرافیست نامی فرانسوی، در تهران برگزار شد و زمینه آشنایی و همکاری ما را با ایشان پیش آورد. ایده رودی باور برای نمایشگاه اش در موزه هنرهای معاصر تهران، برپایی یکسری چادر در محیط نمایشگاه بود. پیشنهاد ما این بود که از چادرهای قومی ایران استفاده شود و چون آقای باور می خواست یکی از این چادرها را از ایران خارج کرده و در نمایشگاه های بعدی‌اش در هلند و آرژانتین بازسازی کند، چادری را طراحی کردیم که قابلیت جمع شدن و حمل و نقل داشته باشد. الگوی این سازه فلزی برگرفته از چادرهای ترکمن بود که در طول برپایی نمایشگاه با استقبال خوبی مواجه شد.

■ باید امکان ارتباط بخش های اقتصادی و نیروی خلاق کاری بیشتر شود

فرید یاحقی درباره تجربههای کاریشان می گوید ما هر سفارشی را که بتوانیم با آن ارتباط حسی قوی تری برقرار کنیم می‌پذیریم. ممکن است این کار یک بسته بندی مواد غذایی باشد یا یک موزیک ویدئو. هر کدام تجربه چالش برانگیزی است و ما سعی می کنیم فرایند حل آن را شیرین و جذاب کنیم. او در ادامه درباره فضای کار هنری و گرافیکی در مشهد می گوید: مشهد قابلیت بسیار بالایی هم به لحاظ تعدد سفارش کار و هم به لحاظ دسترسی به طراحان مجرب دارد، ولی مشکلی که در کل جامعه دیده می‌شود عدم امکان ارتباط بخش‌های اقتصادی و منابع خلاق کاری است. فاصله و شکاف بزرگی بین این دو فضا وجود دارد که آن هم نشات گرفته از عدم همنشینی صاحبان سرمایه مالی و سرمایه فکری در یک ظرف است. این دو در شرایط خاص و محدودی به یکدیگر نزدیک می شوند که آن جاها اتفاقات خوبی می افتد، اما این کافی نیست. اکثر بیلبوردهای تبلیغاتی که هزینه های خیلی گزافی برای اجارهشان پرداخت میشود، طراحیهای ساده و پیش پا افتاده ای دارند و این سوال پیش میآید که ما این همه طراح گرافیک حرفه ای داریم پس چرا کار خوبی نمیبینیم؟ من فکر میکنم در حال حاضر چارهای جز این نیست که جامعه هنری خود را مجبور کند که از فضای بسته و ایزوله خود فراتر رود و با یک روی گشاده و صبورانه سرمایه گذارهای خوش فکر را به سمت خود جلب کند. داوود مرگان در ادامه صحبتهای همکارش تصریح می‌کند: گاهی اوقات افرادی آگاه، حساس و دلسوز درون این بخش ها وجود دارند که این دو گروه را به یکدیگر پیوند می دهند. این ها کسانی هستند که هردو قشر هنرمند و سرمایه دار را می‌فهمند و این باعث نزدیکی آن‌ها می‌شود. اتفاق ناخوشایند این است که با رفتن یا کمرنگ شدن این افراد و یا حتی تغییر در مدیریت ها ارتباط هم قطع میشود.

■ ضعف کار گرافیک در کجاست؟

مرگان با تاکید بر اینکه هر کارفرما باید خودش را موظف بداند که برای کار تخصصی به کارشناس آن رشته رجوع کند، ادامه می دهد: با نگاهی به دهه گذشته که ما نقش فعال‌تری در زمینه کار حرفه‌ای مان داشتیم به وضوح شاهد پیشرفت طراحی گرافیک و نگاه رو به رشد کارفرما به آن بوده‌ایم. طی این ده سال طراحان خوب این شهر به نوبه خود تلاش‌هایی کرده اند که همزمان با رشد گرافیک، اعتماد سفارش دهندگان به تخصص گرافیک را هم به همراه داشته است. تلاش ما نیز بر این است که به ایده آلی که در ذهنمان است برسیم و پیشرفتهای خوبی هم طی این سال‌ها صورت گرفته است.

مشهد در زمینه تولیدات صنعتی و به خصوص غذایی یکی از بزرگترین قطب های صنعتی ایران محسوب می شود اما متاسفانه یا به دلیل محجوب بودن طراحان خوب و بالطبع ناشناخته ماندن آن ها و یا عدم آگاهی سفارش دهنده از کار خوب، گوی سبقت را افراد غیرمتخصص ربوده اند و این خود منجر به افت کیفیت در این زمینه شده است. حجم کار گرافیک در حوزه های مختلف زیاد است اما به آن نسبت خروجی‌های خوبی نداریم. قاعدتا باید کار تخصصی باشد اما در بدنه کار طراحی می بینید که افراد غیرمتخصص تعدادشان خیلی بیشتر از افراد متخصص است. خروجی دانشگاه‌ها به دلایل مختلفی جذب بازار کار نمی شوند و ایده آل هایی که در فضای اکادمیک به آن رسیده اند را پیدا نمی کنند و خیلی باید تلاش کنند تا خودشان را در فضای سفت و سخت کار در کشور پیدا کنند، ولی افراد دیگری هستند که با درجه پایینتری از تخصص یک فرد آکادمیک و با دستمزدهای بسیار پایین وارد فضای کار می شوند و حجم کار غیرحرفه ای را افزایش می دهند.

■ کار گرافیک نان شب نیست

یاحقی در ادامه درباره درآمدزایی و جنبه اقتصادی این رشته می گوید: گرافیک برای کسانی که دنبال بقا مادی هستند کار آنچنان درآمد زایی نیست، بنابراین میزان تقاضای مردان به نسبت زنان برای ورود به این رشته در دانشگاه‌ها کمتر شده است. از طرفی با توجه به اینکه فضای کار برای خانمها محدودتر است این قشر از جامعه کمتر جذب بازار کار می شوند و بخش اعظم فارغ التحصیلان این رشته ریزش می کنند. بنابراین افراد دیگری که سطح انتظاراتشان پایین تر است و دغدغه کمتری برای ارائه کار با کیفیت دارند، جایگزین می شوند. بنابراین طبیعی است که در این شرایط موازنه‌ای بین سرعت رشد فضاهای اکادمیک و فضای کاری فراهم نشود و کمیت از کیفیت پیشی‌بگیرد.

گرافیک کاملا وابسته به اقتصاد است، زمانی که شرایط اقتصادی هر کشوری خوب باشد طراحی گرافیک نیز چه تجاری و چه فرهنگی رشد پیدا می کند. واقع بینانه که نگاه کنیم باید بپذیریم که طراحی گرافیک نان شب نیست که اگر نباشد نتوانیم دوام بیاوریم. بنابراین بدیهی است که در اولویت کاری خیلی از سفارش دهندگان بالقوه قرار نگیرد. تنها در صورتی که اوضاع اقتصادی به سامان باشد نیاز به طراحی و تبلیغات احساس و سفارش گذاری می شود و چرخ این رشته به عنوان یک حرفه مستقل شروع به گردش می‌کند.

■ هیچ چیز بدون ریشه سبز نمی شود

فرید یاحقی پسر دکتر محمد جعفر یاحقی، پژوهشگر و نویسنده ادبی است. او درباره این ارتباط خویشاوندی می‌گوید: من معتقدم ما، ماحصل گذشتگان خود هستیم و هیچ چیز بدون ریشه سبز نمی شود. من شخصا در یک فضای کاملا فرهنگی و ادبی بزرگ شده‌ام و این در کنار ذائقه بصری که داشتم مرا به این سمت و سو هدایت کرده است. همکارم داوود هم که پدرشان سال‌ها در زمینه چاپ وچاپ خانه‌داری فعال بوده‌اند تحت تاثیر همین نگاه رشد کرده است. بنابراین اگر به عنوان مثال در خانواده‌ای بازاری به دنیا می‌آمدیم احتمالا اکنون در جایگاه دیگری بودیم.

■ فرم را تابع محتوا می‌دانیم

فرید یاحقی در توضیح پروژه هایی که انجام می دهند می گوید:کارهای ما خیلی در قالب و چارچوب تعریف شده‌ای نمیگنجد، محتوا برای ما در اولویت اول و قالب در درجه دوم اهمیت قرار می‌گیرد. وقتی محتوا ارزشمند باشد برایش رسانه و پنجره های مختلفی برای عرضه پیدا می شود، بنابراین ما بعد از این چند سال نمی دانیم بگوییم کارگردانیم، طراح گرافیک هستیم، مدرسیم، یا شاید چیزی تحت عنوان ارتباط گر تصویری! هستیم. چون این عناوین ما را محدود می کند. ما سعی کردیم با تکیه بر توانایی‌های تیمی و هم افزایی مرزهایمان را گسترده تر کنیم و در مواجهه با یک پروژه به محدودیت ها فکر نکنیم. وقتی از درون محتوا شروع می کنی و می خواهی فرم را بسازی و به آن جامه عمل بپوشانی ممکن است آن جامه رنگی و متنوع شود. همین قضیه درباره طراحی لوگوی استودیو هم صدق می‌کند، استودیوی ما لوگوی ثابتی ندارد بلکه دارای یک مفهوم بنیادین است که با تاکید بر محتوا اشاره ای به چپ دست بودن ما دارد. ما به فراخور هرکاری لوگوی متفاوتی طراحی می‌کنیم تا نماینده انعطاف و پویایی کارمان باشد. این روحیه ای اساسی در کار ماست و از دل یک مفهوم ممکن است چندین فرم مختلف تولید شود، به همین دلیل پروژه های ما متنوع از کار در می‌آیند.

یاحقی: گرافیک کاملا وابسته به اقتصاد است، زمانی که شرایط اقتصادی هر کشوری خوب باشد طراحی گرافیک نیز چه تجاری و چه فرهنگی رشد پیدا می کند. واقع بینانه که نگاه کنیم باید بپذیریم که طراحی گرافیک نان شب نیست که اگر نباشد نتوانیم دوام بیاوریم. بنابراین بدیهی است که در اولویت کاری خیلی از سفارش دهندگان بالقوه قرار نگیرد

■ به سفارش های تجاری، چاشنی فرهنگی تزریق می کنیم

داوود مرگان می گوید، اتفاقی که در مورد خروجی های کار ما می افتد این است که علاقمندیم علاوه بر کاری که انجام می‌دهیم چیزی هم به آن اضافه کنیم.

همچنین علاقمند به فعالیت‌های بین رشته‌ای و استفاده از پتانسیل‌های موجود در هنرها یا هنرمندان اطرافمان هستیم. به‌طور مثال استفاده از هنرها و هنرمندانی در رشته‌های معماری، نقاشی، مجسمه سازی، خوشنویسی و... در تولید یک اثر گرافیکی، همچنین حضور ادبیات، موسیقی و یا تزریق چاشنی فرهنگی به یک کالای تجاری. ما فکر می‌کنیم چیزی که در جامعه ما بیشتر از کالای فرهنگی دیده می شود یک محصول تجاری است.

شاید شما یک بسته‌بندی مواد غذایی را خیلی بیشتر از یک کالای فرهنگی ببینید و حتی تقاضا برای آن هم بیشتر باشد. پس می شود در فرم و محتوای بسته بندی چیزی تزریق کرد که همراه شاخصه های تجاری آن، ارزشی علاوه تر به آن افزوده شود.

■ هر چیزی زمانی دارد

یاحقی در پاسخ به این پرسش که «دیدگاه شما نسبت به جشنواره‌های استقبال از بهار مشهد چیست؟» گفت: اساس کار چیز خوبی بود اما باید کمی حساب شده تر پیش رود، هم در ایده ها و هم در جای گذاری و اجرای آن‌ها. این جشنواره در سال‌های گذشته برای هنرمندانی که فضای کار نداشتند اتفاق خوبی بود. باعث شد کارشان دیده شود و به واسطه آن کارهای دیگری هم انجام دهند و البته مثل خیلی از اتفاقات دیگر با فراز وفرودهایی همراه بود، اما هر چیزی زمان و دوره ای دارد و به نظر می رسد شکل برگزاری این رویداد به بازبینی جدی تری نیاز پیدا کرده است.

عکس هفته

عکس: سیدمحمد آل‌رسول

ساز زدن دختران «همدم» برای هنرمندان

هفته گذشته تعدادی از بازیگران و فوتبالیست‌های مطرح کشور، با حضور در مشهد به بازدید دختران معلول موسسه همدم رفتند.

کتاب خوان‌ها

کتابی معتبر درباره ردیف موسیقی دستگاهی ایران به چاپ رسید

دوجلد کتاب نفیس ردیف معتبر موسیقی دستگاهی ایران با عناوین ردیف آقاحسینقلی و علی‌اکبر شهنازی توسط انتشارات سوره مهر منتشر شد.

کتاب‌های ردیف آقاحسینقلی و علی‌اکبر شهنازی دست‌نوشته‌های فرهاد ارژنگی است که پس از نیم‌قرن توسط خواهرش هما ارژنگی معرفی و به زیور طبع آراسته می‌گردد.

این دو جلد کتاب با مقدمه‌های ارشد تهماسبی و میرعلیرضا میرعلینقی با اصل دست‌نوشته‌های نوتاسیون به‌طور نفیس به چاپ رسیده و هیچگونه دخل و تصرفی در آن صورت نپذیرفته تا برای تطبیق و مداقه اهل تحقیق و پژوهش در فن موسیقی مرجع باشد. ارشد تهماسبی معتقد است: «دقت و صحت کار ارژنگی در نگارش ردیف‌هایی که در کلاس شهنازی مشق کرده بود، حیرت‌انگیز است. پیدایش و انتشار این نسخه جدید از دو ردیف مهم و معتبر موسیقی جدای از سودمندی‌اش برای تحقیق و آموزش روایت‌گر خاطره‌های تلخ و شیرین از تاریخ موسیقی ایران است وگویای اینکه هنرمند ۲۰ ساله دهه ۴۰ خلوت‌های عاشقانه‌اش را چگونه سپری می‌کرده است».

نشرسوره مهر، دو جلد کتاب‌های ردیف موسیقی دستگاهی آقاحسینقلی با ۱۱۸صفحه و علی‌اکبرشهنازی با ۸۹ صفحه را در قطع رحلی به قیمت هریک ۱۱ هزارتومان با طراحی جلد محمودحسینی و صفحه‌آرایی سامان خضر روانه بازار کرده است.

«دنیای اقتصاد» از مشکلات این روزهای تولید و صادرات زعفران خراسان گزارش می‌دهد؛

چالشی به نام زعفران چینی

یادداشت

مزایا و معایب کشت گلخانه‌ای زعفران

روح‌اله عامری*

زعفران را بایستی بدون هیچ اغراقی به عنوان گران‌بهاترین ادویه مورد استفاده در دنیا در نظر گرفت؛ ارزش بسیار بالای دارویی این گیاه به همراه عطر و طعم منحصر به فرد آن و همین‌طور کاربرد صنعتی آن در صنعت رنگرزی و صنایع غذایی، تقاضای این گیاه را در دنیا روزبه‌روز افزایش داده است.

گذر زمان و افزایش سطح کشت این گیاه هم نتوانسته است از ارزش بالای آن کم کند، ارزش افزوده و سود تجارت جهانی بالای این محصول موجب شده است که بسیاری از کشورهای پیشرفته و صنعتی که به شدت درصدد افزایش قدرت اقتصادی و صادرات خود هستند به دنبال تولید این محصول در کشورهای خود باشند. یکی از این کشورها، چین است که در نیازسنجی جوامع و ملل مختلف برای تولید محصولات صادراتی دارای تقاضای بالا، به خوبی برنامه‌ریزی می‌کند و بی‌شک محصول ارزشمندی مانند زعفران چیزی نیست که از این قاعده مستثنی بماند.

امروزه در تولید برخی از محصولات کشاورزی، استفاده از روش‌های صنعتی و مدرن از قبیل سیستم‌های گلخانه‌ای و سیستم‌های آب‌کشت (هیدروپونیک) افزایش قابل توجهی یافته است. در برخی از کشورهای اروپایی نیز مطالعاتی جهت استفاده از این روش‌های مدرن به طور خاص در مورد تولید گیاه زعفران انجام گرفته است، در همین حال کشور چین عرصه را مغتنم شمرده و به تولید انبوه این گیاه با این شیوه‌ها پرداخته است.

نکته اینجاست که این کشور با این روش کشت و سیستم تولید گل زعفران، آیا ممکن است روزی به عنوان رقیبی جدی در کنار زعفران ایرانی وارد عرصه جهانی شود؟

برای پی‌بردن به این سوال بهتر است کمی در مورد این سیستم کشت صحبت کنیم؛ سیستم‌های کشت در محیط‌های بسته و یا سیستم‌های کشت هیدروپونیک یکی از روش‌های مدرن در تولید برخی از گیاهان با دوره رشد کوتاه و سرعت رشدی بالا به حساب می‌آید. امروزه این تکنیک به‌طور خاص در مورد سبزیجاتی مثل: کاهو، گوجه‌فرنگی، خیار و سایر سبزیجات و همین‌طور برخی از گیاهان زینتی نظیر لاله، سنبل، آلسترومریا و غیره مورد استفاده قرار گرفته و به طور کاملا اقتصادی و با سود بالا این تکنیک انجام می‌گیرد. بزرگترین مزیت این سیستم‌های کشت استفاده حداکثر از فضا و سطح زیرکشت به سبب طبقاتی بودن و تراکم کشت بالاست که این موضوع هزینه تهیه زمین زراعی و عملیات مربوط به آماده‌سازی زمین را به شدت کاهش می‌دهد.

مزیت نسبی دیگر این روش‌های کشت، نسبت به روش‌های مرسوم، جلوگیری از هرزروی آب و خارج شدن آن از دسترس گیاه می‌باشد که این موضوع به شدت میزان آب مصرفی را کاهش می‌دهد.

در کنار این مزایا، هزینه اولیه بالا برای تاسیس و راه‌اندازی این سیستم‌ها را می‌توان از معایب مهم آن در نظر گرفت که ممکن است تصمیم‌گیری را برای تولیدکنندگان جهت ورود به این عرصه کمی سخت کند. هر چند طی سال‌های آینده به خاطر صرفه‌جویی‌هایی که به سبب حذف برخی عملیات‌های هزینه‌بر کشاورزی از قبیل آماده‌سازی زمین، آبیاری، مبارزه با آفات و بیماری‌ها و وجین علف‌های هرز بوجود می‌آید به نوعی این هزینه اولیه بازگشته و سودی چند برابر را نصیب تولیدکنندگان می‌کند.

کشور چین با توجه به نیروی کارگری ارزان قیمت و هزینه‌های تولید پایین، با قیمت نسبتا پایین‌تری زعفران را تولید و به بازار عرضه کرده است، با این حال هنوز نتوانسته به عنوان یک رقیب جدی برای کشور ایران در تولید زعفران قرار بگیرد. چرا که ایران به عنوان زادگاه زعفران و تولیدکننده بی رقیب این گیاه (بیش از ۹۰ درصد تولید خالص جهانی) همواره جایگاه خود را در این صنعت حفظ کرده است و رسیدن به این جایگاه برای سایرکشورها کمی دور از ذهن به نظر می‌رسد. در این شرایط نگرانی که به شدت در بلندمدت بایستی به آن توجه کرد ورود رقیبی مانند کشور چین در بازار تجارت جهانی زعفران نیست، چون با این سطح زیرکشت و تولید زعفران قدرت رقابت سایر کشورها با ایران بسیار سخت و محال به نظر می‌رسد، بلکه نگرانی آینده، ورود زعفران چینی به بازار مبادلات جهانی با قیمت بسیار پایین‌تر از هزینه تمام شده این محصول برای کشاورزان و تولیدکنندگان ایرانی می‌باشد. همچنین افزایش ورود زعفران تقلبی و با کیفیت‌های بسیار پایین به بازار مبادلات جهانی را نیز می‌توان از تبعات آن در نظر گرفت.

ایران برای حفظ جایگاه خود در بازار تجارت جهانی زعفران و جلوگیری از سقوط قیمت و کیفیت این محصول با ارزش بایستی به راهکارهایی جهت بالا بردن راندمان تولید در مزارع زعفران و کاهش هزینه‌های تولید دست یابد. همچنین توجه بیشتر به بخش صادرات زعفران و فرآورده‌های وابسته آن با برندهای ایرانی می‌تواند به حفظ این جایگاه کمک کند که رسیدن به این مهم، همکاری و ارتباط جدی واحدهای تحقیقاتی، اجرایی و تولیدی بخش کشاورزی کشور را می‌طلبد. امیدواریم روزی در بازارهای ایران به سبب گرانی زعفران اصیل ایرانی، محصولی به عنوان زعفران چینی به فروش نرسد.

* دانشجوی دکتری گیاهان دارویی- دانشگاه فردوسی مشهد

سرمقاله

فرصت‌ها، چالش‌ها و مشکلات زعفران (بخش اول)

عبداله ملافیلابی*

زعفران به‌عنوان گران بهاترین محصول کشاورزی و دارویی جهان از جایگاه ویژه ای در بین محصولات صنعتی و صادراتی ایران داراست و در صنایع غذایی، بهداشتی، آرایشی، دارویی، رنگرزی، عطرسازی و هنر کاربرد دارد. زعفران از ابعاد تاریخی جایگاه ویژه ای در تکامل کشاورزی ایران داشته و ارتباط تنگاتنگی با ارزش‌های اجتماعی، اقتصادی، فرهنگی و زیست‌محیطی جوامع کشاورزی تولیدکننده ایجاد کرده و از دیرباز تولید، فرآوری، تجارت و مصرف این ادویه ارزشمند در قالب دانش بومی این جوامع شکل گرفته است چون تولید آن براساس نیروی کار خانوادگی و در مزارع کوچک و با اتکاء به نهاده‌های صرفاً بومی و محلی و فناوری‌های کم نهاده است.

در سال ۱۳۹۲ سطح زیرکشت زعفران در ایران بالغ بر ۸۴ هزار و ۷۳۸ هکتار با تولید ۳۱۱ هزار و ۷۳ کیلوگرم بوده که خراسان رضوی ۵۷ هزار و ۲۷۵ هکتار برابر با ۷۸ درصد سطح زیرکشت و ۱۹۶ تن تولید برابر با ۷۷ درصد و خراسان جنوبی۱۲ هزار و۹۹۰ برابر با ۱۸ درصد سطح زیرکشت و ۴۷ تن تولید و خراسان شمالی ۲۲۹۰ هکتار برابر با ۳ درصد سطح زیرکشت با ۱۰ تن تولید را به خود اختصاص داده‌اند و این در حالی است که سایر استان‌های کشور صرفا یک‌درصد تولید کشور را دارا می‌باشند. در همان سال زعفران کاری در استان خراسان بزرگ توانسته موجب اشتغال‌زایی۱۳ میلیون و ۷۸۸ هزار نفر روز سال را موجب شود. تولید کل زعفران کشور در سال ۱۳۹۰ را ۲۵۴ تن گزارش کرده‌اند که از آن مقدار ۱۳۳/۵ تن به ارزش ۴۰۵ میلیون دلار صادر شده است.

بررسی زعفران ایران تقریبا کلیه بازارهای جهانی را به‌طور مستقیم و غیرمستقیم دربردارد که متاسفانه بخش قابل‌ملاحظه‌ای از آن به‌طور غیرمستقیم توسط برخی کشورهای اروپایی و منطقه به صورت حجمی و فله ای از ایران خریداری شده و در این کشورها تحت نام‌های دیگری بسته‌بندی و با قیمت بالا به بازارهای جهانی عرضه می‌شود.

کل تولید زعفران در جهان در سال ۲۰۰۶ میلادی ۲۳۰/۵ تن بوده که ۲۲۰ تن آن (۹۵/۹ درصد) در ایران تولید شده است. در همین سال تولید زعفران در یونان چهار تن، اسپانیا ۰/۵ تن، مراکش یک تن، هندوستان سه تن و سایر کشورها دو تن بوده است.

زعفران در خراسان رضوی ۸۳۶ میلیارد تومان درآمد ایجاد کرده است که معادل هفت برابر چغندر، شش برابر پنبه، ۱/۵ برابر کل تولید گندم آبی استان می‌باشد، همچنین در خراسان جنوبی با تولید ۱۹۰ میلیارد تومان درآمد به تنهایی نزدیک به دو برابر مجموع درآمدهای چغندر و پنبه و گندم آن استان، ثروت به بار آورده است. بنابراین درآمدزایی زعفران در این دو استان متجاوز از ۱۰۲۶ میلیارد تومان می‌شود.

این گیاه با میانگین ۲۲۰ روز کاری موجب امرار معاش بیش از ۱۶۰ هزار بهره‌بردار خراسانی یا زمینه اشتغال ۸۰۰ هزار نفر را فراهم کرده است.

با توجه به ویژگی‌های یاد شده، می‌توان زعفران را گیاه فوق استراتژیک، قهرمان خشکی، چاه نفت تجدیدپذیر خراسان، گیاه سیاسی استان و گیاه پایدار نامید. مجموع گردش کار سالانه مزارع زعفران ۱۰ درصد در مرحله کاشت، ۲۵ درصد در مرحله داشت، ۶۵ درصد در مرحله جداسازی کلاله از گل است که در این مراحل سه‌گانه تولید با میانگین ۱۹۷ روز نیروی کار لازم در سال برای هر هکتار به ترتیب ۴۰، ۵۰ و ۸۰ درصد نیروی کار را زنان تشکیل می دهند.

در خراسان جنوبی زعفران به تنهایی درآمدی بیش از مجموع تولیدات پنبه، چغندرقند و گندم آن استان را به خود اختصاص داده است. تا آنجا که سهم درآمد هر کشاورز از زعفران تولیدی‌اش چند برابر سهم او از نفت کشور شده است. ارزش صادرات زعفران در سال ۱۳۹۱ نزدیک به ۵۰ درصد کل صادرات غیرنفتی استان است. سطح زیرکشت زعفران در چهار دهه اخیر حدود ۲۷ برابر افزایش یافته و این درحالیست که تولید این محصول تنها ۱۲/۵ برابر افزایش یافته است.

ملاحظه می‌شود که تولید زعفران در ایران صرفاً متکی به گسترش سطح زیرکشت است و متاسفانه روند عملکرد زعفران نزولی بوده، به‌طوری‌که طی دهه ۵۰ میانگین عملکرد ۶/۱۵ و در سال ۱۳۸۶، ۳/۴ کیلوگرم در هکتار بوده است. عملاً عملکرد زعفران از سال ۱۳۵۱ تا سال ۱۳۸۶ به نصف کاهش یافته است. درحالی‌که عملکرد محصولات زراعی اصلی در کشور طی این چند دهه به‌طور چشمگیری افزایش یافته است.

علت افزایش نیافتن عملکرد زعفران در کشور را می‌توان به موارد زیر نسبت داد:

۱- ماهیت متفاوت تولید در زعفران در مقایسه با سایر محصولات؛ این محصول که عملاً از یک گیاه مینیاتوری به‌دست می‌آید همانند صنایع دستی متکی به کار دستی بوده و به علت اشتغال‌زایی و وجود کارگر ارزان در دهه‌های گذشته نیاز به توسعه فناوری برای آن احساس نشده است.

۲- چون این محصول عمدتا در ایران تولید می‌شود و سطح زیرکشت و تولید آن در کشورهای دیگر اندک است، تکنولوژی‌های لازم برای تولید این گیاه در کشورهای دیگر توسعه نیافته و از شانسی همانند تکنولوژی‌های وارداتی برای سایر محصولات در کشور برخوردار نبوده است.

۳ - عدم نهاده‌پذیری زعفران (نهاده‌های شیمیایی)؛ زعفران اصولا مانند سایر محصولات زراعی نهاده‌پذیر نیست، به‌طوری‌که این محصول حاشیه‌ای عمدتا متکی به نهاده‌های بیولوژیکی است.

۴- کشت ممتد زعفران در این چند دهه و عدم‌به‌کارگیری کودهای آلی به مقدار کافی (به‌خصوص کودهای دامی) مطابق با آنچه در اوایل مرسوم بوده است زمین‌های زعفران‌کاری را به اصطلاح خسته کرده است.

*مدیر گروه و استادیار پژوهشکده علوم و صنایع غذایی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

«دنیای اقتصاد» از مشکلات این روزهای تولید

چالشی به‌نام

اجرای طرح جامع زعفران در سال‌های گذشته می‌توانست وضعیت تولید و صادرات این محصول را از آنچه هست

دنیای اقتصاد، زهرا صفدری- مدتی است که کشت زعفران به صورت گلخانه‌ای در دنیا مطرح شده و اخیرا خبرهایی مبنی بر تولید انبوه این نوع زعفران در چین به گوش می‌رسد، کشوری که به بسیاری از عرصه‌های اقتصادی وارد شده و بازارهای جهانی را به دست گرفته و امروز برروی مهمترین محصول صادراتی خراسان دست گذاشته است و این موضوع زنگ‌های خطر را برای زعفران خراسان به صدا درآورده است.

زعفران مهمترین گیاه صادراتی ایران و سلطان گیاهان دارویی جهان بوده و باتوجه به اشتغال بیش از ۱۰۰ هزار نفر روز کار در منطقه خراسان رضوی و همین تعداد در سایر نقاط کشور از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. حفظ بازارهای جهانی

■ **ورود زعفران چینی خطری بزرگ برای محصول ایران**

پدر زعفران ایران به «دنیای اقتصاد» می گوید: تولید زعفران در محوطه‌ای سرپوشیده اصطلاحا هیدروپونیک نامیده می‌شود و علاوه بر چین در کشور امارات هم این‌گونه کشت در حال انجام است زیرا این کشور به اندازه ایران آب و زمین کافی برای کشت زعفران را ندارد اما چین و افغانستان خطر بزرگی برای محصولات ما به شمار می‌روند؛ افغانستان که هم‌مرز ماست، پیاز زعفران را به‌طور قاچاق به کشور خود وارد می‌کند و چون نیروی کار در آنجا ارزان است اگر به تولید بالا برسد، رقیب بسیار قدری برای ایران خواهد شد و این موضوع در مورد چین هم صدق می‌کند، در چین به‌دلیل جمعیت زیادی که دارد، دستمزد کارگر پایین است. این کشور روی اقتصاد جهانی دست گذاشته و وارد هر مقوله‌ای که می‌شود، به دلیل تولید جنس ارزان موفق می‌شود.

صادقی: در ماه‌های اخیر حدود هشت تن زعفران ایران توسط چینی‌ها خریداری شده و این کار توسط افغانستان هم انجام می‌شود، این کشورها زعفران ما را بسته‌بندی می کنند و به نام کشور خودشان صادر می کنند تا روزی که به تولید انبوه زعفران برسند، بازارهای خود را داشته باشند

بهزاد صادقی خاطرنشان می‌کند: نباید فراموش کنیم که زعفران مثل پیچ و مهره و کالاهای نامرغوبی که از چین می‌آید، نیست بلکه دارای خصوصیات دارویی، غذایی و رنگی است اما وقتی به صورت ارزان تولید شود، در بازار جهانی می‌تواند به رقیبی بسیار قدر تبدیل شود بنابراین زعفرانی که در چین تولید شود خطر بزرگی برای ایران است.

صادقی می‌افزاید: چین منطقه ترکستان شرقی قدیم را تصاحب کرده و بخشی از جمعیت خود را به آنجا منتقل می‌کند و با توجه به کمبود آب در آن ناحیه به دنبال محصولاتی که نیاز کمتری به آب دارند، می‌رود و زعفران در رأس این گیاهان است که علاوه بر مصرف کم آب، درآمد زیادی دارد و این خطر بزرگی برای آینده ماست. چین برای اینکه بازار آینده تولیدات خود را داشته باشد، در ابتدا زعفران فراوانی را از ما خریداری می‌کند و سپس آن‌ها را به نام خود در دنیا به فروش می‌رساند، در ماه‌های اخیر حدود هشت تن زعفران ایران توسط چینی‌ها خریداری شده و این کار توسط افغانستان هم انجام می‌شود، این کشورها زعفران ما را بسته‌بندی می کنند و به نام کشور خودشان صادر می کنند تا روزی که به تولید انبوه زعفران برسند، بازارهای خود را داشته باشند و این‌ها خطراتی است که زعفران ایران را تهدید می‌کند.

حسینی: در حال حاضر با مازاد زعفران روبرو هستیم و باید بازارهای جهانی را توسعه دهیم، حدود ۵۰ کشور هدف صادراتی ما هستند در حالیکه ۱۸۰ کشور مستقل در دنیا وجود دارد و باید دو برابر ظرفیت‌مان کار کنیم و این موضوع حضور جدی و پررنگ تجار ما را در بازارهای نو و جدید می‌طلبد

■ **درآمد ۱۰۵۰ میلیارد تومانی**

این کارشناس زعفران تصریح می‌کند: مصرف فعلی زعفران جهانی حدود ۳۰۰ تن است که ۲۸۰ تن آن در خراسان تولید می‌شود و اگر افغانستان و چین زعفران ارزان‌تری عرضه کنند در آینده نقش ایران در بازارهای جهانی زعفران بسیار کمرنگ‌تر خواهد شد چون نمی‌توانیم با محصول ارزان قیمت آن‌ها رقابت کنیم و این خطر بزرگی است که خراسانی که رو به خشکسالی می‌رود را تهدید می‌کند.

صادقی تاکید می‌کند: تنها امید مردم این استان کشت زعفران است و بسیاری از مناطق با زعفران‌کاری زندگی می کنند، این محصول در استان ما ۱۸۰ هزار اشتغال به‌وجود آورده و در سال گذشته ۱۰۵۰ میلیارد تومان درآمد داشته که این درآمد از همه ایران و خارج از کشور به خراسان‌های رضوی و جنوبی سرازیر شده و سوال اینجاست که اگر نقش زعفران کمرنگ شود، این اشتغال و درآمد را کدام دولت می‌تواند تامین کند؟ و با از بین رفتن نقش اقتصادی زعفران در خراسان‌ها، روستاییان این استان‌ها، مثل مردم روستاهای سیستان و بلوچستان در دهه‌های ۴۰ و ۵۰ که با خشکسالی، منطقه را خالی کردند، مهاجر می شوند، مگر اینکه با راهکارهایی جلوی این صدمه و خسران و فاجعه ملی را بگیریم.

جوادی: چینی‌ها هر چقدر زعفران گلخانه‌ای تولید کنند، نمی‌تواند به کیفیت زعفرانی که در استان ما با اقلیم و شرایط روزهای آفتابی تولید می‌شود برسد و این خود یک ویژگی برای زعفران خراسان است

پدر زعفران ایران اظهار می‌کند: برای حل این مسأله، مشکلاتی سر راه هست اما خوشبختانه این مشکلات را فهمیدیم و در طول ۴۰ سال گذشته کارشناسان مطالعاتی در این زمینه داشته‌اند و امروز صاحب رأی و راه‌حل هستند، این راه‌حل‌ها را در کتاب بزرگی به نام بهبود تولید و فرآوری زعفران با عنوان طرح جامع زعفران ارائه دادیم که متاسفانه در دولت قبلی به آن توجهی نشده اما تصویب شده و منتظر تخصیص بودجه است تا بتوان راه‌حل‌های آن را در روستاها به‌کار بست.

صادقی با اشاره به افزایش عملکرد زعفران به عنوان مهمترین راه‌حل موجود، می گوید: میانگین کنونی عملکرد زعفران خراسان، سه‌ونیم کیلوگرم در هکتار است و در نتیجه تولید محصول گران تمام می‌شود و به همین دلیل می‌بینیم که امروز زعفران در بازار بین شش‌ونیم تا هفت میلیون تومان فروخته می‌شود، این درحالیست که با راهکارهای ما عملکرد در هر هکتار به ۱۰ کیلوگرم می‌رسد و در نتیجه تولید زعفران ارزان و با زعفران آینده چین و افغانستان رقابت‌پذیر می‌شود. وی یادآور می‌شود: با توجه به اینکه تجار ما در همه جای بازار جهانی رسوخ کرده اند و برندهای آنها شناخته شده است، اگر بتوانیم زعفرانی هم‌قیمت با چین و افغانستان ارائه دهیم، شکست نمی‌خوریم اما اگر محصول ما گران باشد، خریدار به زعفران ارزان‌تر توجه می‌کند و آن را خریداری می‌کند.

■ **زعفران آخرین پناهگاه روستاییان خراسان رضوی و جنوبی**

این کارشناس زعفران تاکید می‌کند: ما باید زعفران را رقابت‌پذیر کنیم و اینکار با افزایش راندمان و عملکرد در کشاورزی محقق می‌شود، **برای این موضوع راه‌حل ارائه شده و در مجلس تصویب شده و تنها باید بودجه آن به سازمان جهاد کشاورزی برسد تا در روستاها هزینه کند و با برگزاری کلاس‌های متعدد و ایجاد مزارع نمونه، کشاورزان را با نحوه رسیدن به عملکردهای بالا آشنا کند.**

صادقی اضافه می‌کند: با توجه به خشکسالی‌هایی که در پیش داریم، قنات‌ها و رودخانه‌ها رو به خشک‌شدن هستند و چاه‌ها به سنگ بستر می‌رسند، ما در آینده آب کافی در روستاهای خراسان رضوی و جنوبی نخواهیم داشت و احتمال کنار گذاشتن کشت محصولاتی همچون چغندر و پنبه و حتی گندم توسط کشاورزان وجود دارد و تمایل آنها به تولید زعفران افزایش می‌یابد. زعفران آخرین پناهگاه روستاییان و آخرین سنگر استقرار روستاییان خراسان‌های رضوی و جنوبی است و باید آن را حفظ کنیم.

پدر زعفران ایران با اشاره به کشت زعفران در بسیاری از استانها به عنوان اشتباهی محرز، می گوید: وزارت کشاورزی سال گذشته با ابلاغیه‌ای ۲۳ استان را به زعفران کاری تشویق کرده و با کمک ۵ میلیون تومانی به عنوان یارانه به کشاورز برای هر هکتار و در اختیار قرار دادن پیاز زعفران و تسهیلات ۱۰ میلیون تومانی با سود چهار درصد آنها را به اینکار ترغیب کرده است اما ما از همان ابتدا به طور مکتوب اعلام کردیم که این کار اشتباه است و استاندار خراسان هم در این راستا به وزیر کشور و جهاد کشاورزی نامه‌ای برای ممانعت از این روند ارائه داد.

صادقی خاطرنشان می‌کند: هم‌اکنون خراسان نیاز مصرفی زعفران دنیا را تامین می‌کند و در مناطقی که بارندگی زیاد است باید دیگر محصولات مورد نیاز کشور تولید شود. استان‌های دیگر باید محصولاتی که سبد غذایی روزمره جامعه را تشکیل می‌دهد تامین کنند و خراسان تنها تامین کننده زعفران باشد اما می‌بینیم که همه استانها به توسعه کشت زعفران افتخار می کنند و این در مصاحبه مسئولان جهاد کشاورزی هر استان و شهرستان دیده می‌شود، اگر قرار باشد زعفران در مناطق سردسیر و شمالی و غربی تولید شود، برای خراسان‌ها فاجعه‌ای بزرگ رخ می‌دهد و این موضوع باید توسط مسئولان کشوری مورد توجه قرار گیرد.

■ **حتی یک متر مربع توسعه کشت زعفران در ایران، مانند سم است**

این کارشناس زعفران تاکید می گوید: امروز ۱۸۰ هزار کشاورز در خراسان‌های رضوی و جنوبی به کشت زعفران اشتغال دارند که با اعضای خانواده‌شان جمعیتی۸۰۰ هزار نفری را تشکیل می دهند و اگر نتوانند زعفران بکارند، بیکار می شوند و به مهاجرت و حاشیه‌نشینی روی می‌آورند و این فاجعه‌ای ملی به دنبال خواهد داشت. توسعه کشت زعفران حتی به میزان یک متر مربع در ایران مانند سم است بلکه لازم است راندمان تولید افزایش یابد، در حال حاضر در ۸۰ هزار هکتار زمین، حدود ۳۰۰ تن زعفران تولید می‌شود که اگر میانگین تولید افزایش یابد، می‌توان این مقدار را در ۳۰ هزار هکتار تولید کرد. ما شدیدا مخالف با توسعه کشت و نیز با مکانیزه‌کردن ماشین‌های برداشت زعفران هستیم چرا که با مکانیزه‌شدن برداشت زعفران، حدود ۱۲ میلیون روز کار در خراسان از بین می‌رود.

صادقی با بیان اینکه خروج پیاز از مرزهای استان چه به استان‌های دیگر و چه به افغانستان بسیار خطرناک است، اظهار می‌کند: در برخی موارد پیاز زعفران به برخی استان‌های غربی می‌رود و از آنجا به عراق و به دیگر کشورها مثل امارات و افغانستان قاچاق می‌شود، باید جلوی این موضوع مانند مبارزه با هروئین و موادمخدر گرفته شود و لازم است نماینده‌های استان نسبت به تصویب این موضوع اقدام کنند، ما ۲۳ نماینده در استان داریم و این یک قدرت است و باید از آن استفاده کرد.

پدر زعفران ایران تصریح می‌کند: متاسفانه مطبوعات اهمیت زعفران را به درستی نشناخته‌اند و نماینده ها هم فقط به دنبال این هستند که دوباره رای بیاورند و وارد مجلس شوند. کسی به این موضوع توجه نمی‌کند که اگر زعفران در خراسان نباشد، سونامی سخت، بی‌نوایی، ناامنی و مهاجرت خراسان رضوی و جنوبی را فرامی‌گیرد و ما همه جا این را اعلام می‌کنیم چون موضوع بسیار جدی است و با خشکسالی سنگینی روبرو هستیم

■ **زعفران گلخانه‌ای یک چالش است، نه رقیب**

عضو هیأت رئیسه شورای ملی زعفران می گوید: زعفران گلخانه‌ای هیچ‌وقت نمی‌تواند یک رقیب برای زعفران کشت شده در زمین باشد اما یک چالش محسوب می‌شود، همانطور که تقلب در زعفران و فروش گیاهان رنگ شده به جای این محصول یک چالش است. در شرایط کنونی که عده‌ای فکر می کنند زعفران یک کالای سرمایه‌ای است و آن را خریده و در خانه نگهداری می کنند تا در هنگام گران‌شدن محصول آن را بفروشند، زمینه‌ساز این موارد می شوند، باعث می شوند کشت گلخانه‌ای ایجاد شود و زعفران‌های بی‌کیفیت با زعفران‌های مرغوب مخلوط شده و به بازار وارد شود.

علی حسینی می‌افزاید: این چالشی است که به ضرر کشاورزی سنتی در بخش زعفران است و کیفیت را به شدت پایین می‌آورد و زحمات کسانی که در این زمینه سرمایه‌گذاری می کنند، به مخاطره می افتد چون برای کسی که به طور عادی به خرید و فروش زعفران می‌پردازد، تشخیص زعفران مرغوب از نامرغوب سخت است بنابراین کشت گلخانه‌ای زعفران مانند تقلب در این محصول به عنوان یک چالش است. وی یادآور می‌شود: افزون بر این، کشت گلخانه‌ای، بازارهای جهانی ما را به خطر می‌اندازد؛ وقتی محصولی بی‌کیفیت در کشوری دیگر تولید و با قیمتی بسیار ناچیز عرضه شود، کشت این محصول برای کشاورزان ما توجیه نخواهد داشت چون رقابت با چنین محصول بی‌کیفیت و ارزانی دشوار خواهد بود.

حسینی با بیان اینکه اقداماتی که برای بی‌رقیب ماندن زعفران ایران انجام می‌شود کافی نیست، اظهار می‌کند: ما باید به عنوان تولیدکننده برتر زعفران در دنیا به درستی موضوع تولید و تجارت این محصول را مدیریت کنیم و در حال حاضر در این زمینه دچار مشکل هستیم. امروز زعفران در دست کسانی است که نه صادرکننده، نه مصرف‌کننده، نه بسته‌بندی‌کننده و نه فراوری‌کننده هستند و بی‌دلیل زعفران را در خانه‌ها نگهداری می کنند و به همین دلیل شاهد شکستن حباب قیمت‌های کاذب زعفران و کاهش قیمت‌هایی که بی‌دلیل افزایش پیدا کرده بود، هستیم.

■ **حباب قیمت‌های کاذب باید بشکند**

عضو هیأت رئیسه شورای ملی زعفران راهکار عملی برای حفظ بازارهای جهانی زعفران را این‌گونه عنوان می‌کند: تولید زعفران باید براساس عرضه و تقاضایی که در دنیاست، باشد. مصرف کل دنیا در حال حاضر سالانه ۳۰۰ تن است و ما معادل آن و حتی کمی بیشتر از آن را تولید می‌کنیم اما این‌گونه نیست که فقط ایران سکان‌دار تولید باشد بلکه چند کشور دیگر به عنوان رقیب ایران وارد این عرصه شده‌اند که در صورت افزایش قیمت زعفران کشورمان به سرعت تولیدات خود را افزایش می دهند و در نتیجه اولین ضرر به کشاورزان ما می‌رسد.

حسینی تاکید می‌کند: باید از افزایش بی‌رویه قیمت زعفران جلوگیری کنیم همانطور که از کاهش شدید آن باید جلوگیری شود. قیمت واقعی زعفران در حال حاضر ۴،۵ میلیون تومان برای هر کیلوگرم است و امروز یک میلیون تومان حباب قیمت دارد و این حباب باید بشکند. وی می گوید: در بحث بسته‌بندی محصول خوشبختانه در داخل کشور هیچ مشکلی نداریم و دوشادوش اروپا پیش می‌رویم، واحدهای صنعتی بسیار مدرنی در ایران وجود دارد که بسته‌بندی زعفران را مطابق خواسته دنیا انجام می دهند و مشکل ما فقط مصرف‌شدن در دنیاست که باید در این زمینه هزینه کنیم و با بازارسازی، بازار آینده ایران را تامین کنیم چون براساس برنامه جامع زعفران به سوی تولید ۸۰۰ تن زعفران در سال پیش می‌رویم و برای فروش این مقدار نیازمند بازارهای جدید هستیم.

این فعال حوزه زعفران خاطرنشان می‌کند: متاسفانه تاکنون برای توسعه صادرات این محصول کار چندانی نکرده‌ایم، پیش از هر چیز باید به فکر زمینه‌سازی برای مصرف بیشتر و جا انداختن فرهنگ مصرف زعفران در دنیا باشیم و سپس به فکر افزایش تولید و توسعه کشت باشیم. ما در حال حاضر با مازاد زعفران روبرو هستیم و باید بازارهای جهانی را توسعه دهیم، حدود ۵۰ کشور هدف صادراتی ما هستند در حالیکه ۱۸۰ کشور مستقل در دنیا وجود دارد و باید دو برابر ظرفیت‌مان کار کنیم و این موضوع حضور جدی و پررنگ تجار ما را در بازارهای نو و جدید می‌طلبد.

■ **لزوم ایجاد و توسعه صنایع تبدیلی زعفران**

حسینی ادامه می‌دهد: ما باید به فکر ایجاد و توسعه صنایع تبدیلی باشیم، شاید در آینده فروش زعفران خام مطرح نباشد بلکه باید فرآورده‌های دیگری از این محصول تولید کنیم مثل محصولات مهم برخی کشورها که با صنایع تبدیلی توانسته‌اند بازارها را به دست بگیرند اما متاسفانه ما در موضوع فرآوری و صنایع تبدیلی کار چندانی نکرده‌ایم در حالی‌که موادغذایی متنوع، داروهای گیاهی بسیار، لوازم آرایشی و بهداشتی و نوشیدنی زیادی می‌توان از این محصول تولید کرد.

عضو هیأت رئیسه شورای ملی زعفران در پاسخ به این سوال که چه کشورهایی در تولید و عرضه زعفران رقیب ایران هستند، می گوید: افغانستان به عنوان کشور همسایه ما در عرصه تولید وارد شده و متاسفانه پیاز زعفران به وفور از کشور ما به آنجا رفته و بازارسازی برای زعفران افغانستان توسط خودمان انجام می‌شود و این برای بازارهای ایران بسیار خطرناک است. افزون بر این، کشت این محصول در هندوستان قدمت زیادی داشته، در یونان و اسپانیا در حال افزایش است و در ایتالیا هم تا حدودی تولید می‌شود.

حسینی اضافه می‌کند: در منطقه تبت چین هم کشت زمینی زعفران و در نقاط دیگر کشت

EastEconomy.ir پایگاه اطلاع رسانی اقتصاد شرق

شهرت و درآمد اتفاقی نیست!
با گروه وب مارکتینگ بین الملل
بیش تر از گذشته دیده شوید

گروه وب مارکتینگ بین الملل
International Web Marketing Group

www.iwmGroup.ir

خدمات این گروه شامل:
ایمیل مارکتینگ | وب مارکتینگ | موبایل مارکتینگ
SEO | طراحی سایت | مشاوره برندینگ و ... می باشد

مشهد، بلوار فردوسی، حد فاصل خیابان مهدی و ثمانه، ساختمان شماره ۲۰۱
۰۵۱-۳۷۶۳۲۸۱۲

... و صادرات زعفران خراسان گزارش می‌دهد؛

زعفران چینی

بهبود بخشد

این محصول و بی‌رقیب‌ماندن در تولید و صادرات آن عزمی جدی و همه‌جانبه از سوی مسئولان، کارشناسان و فعالان اقتصادی در بخش خصوصی را می‌طلبد.
بسیاری از کارشناسان معتقدند اجرای طرح جامع زعفران در سال‌های گذشته می‌توانست وضعیت تولید و صادرات این محصول را از آنچه هست بهتر کند تا امروز کشورهایی مانند چین و افغانستان نتوانند برای ورود به بازارهای جهانی و گرفتن بازارهای هدف ایران گام بردارند اما این طرح با عدم‌تخصیص به موقع بودجه و اعتبار مورد نیاز مواجه شده و بدون اجرا باقی مانده است. امروز وقت آن رسیده که مسئولان و دست‌اندرکاران امر برای نجات بازارهای ایران گامی اساسی بردارند و شاید نخستین گام، توجه ویژه به طرح جامع زعفران باشد.

گلخانه‌ای انجام می‌شود، گرچه چین اکنون رقیب ما نیست اما با ارزش پایین محصولاتش می‌تواند تهدیدی برای ما باشد. ما تنها تولیدکننده زعفران در دنیا نیستیم و باید مراقب کالای خودمان و حفظ بازارهای جهانی باشیم و همه این موارد در طرح جامع زعفران دیده شده که متاسفانه زمان این طرح گذشته و نیازمند بازنگری است.

عضو هیأت رئیسه شورای ملی زعفران می‌افزاید: اگر طرح جامع زعفران از زمان تصویب، اجرا می‌شد تا به حال بسیاری از مشکلات این محصول حل می‌شد اما متاسفانه عدم تصویب طرح موجب شده هم مشکلات گذشته را داشته باشیم و هم مشکلاتی جدید به آن اضافه شود. بنابراین لازم است برنامه‌ای جدید برای مدیریت تولید، فراوری، بسته‌بندی، بازاریابی و صادرات این محصول تدوین شود.

حسینی تصریح می‌کند: اگر وضعیت کنونی را در تولید زعفران از دست بدهیم، تجارت آن را هم از دست خواهیم داد، اسپانیا وقتی تولید این محصول را از دست داد با زعفران ما تجارت را برای خود نگه داشت اما ما چون بسترسازی لازم را انجام نداده‌ایم، اگر تولید را از دست بدهیم تجارت هم نخواهیم داشت. وقتی زعفران ما گران باشد و دیگر کشورها با قیمتی ارزان‌تر آن را تولید و عرضه کنند به طور قطع بازارها را از دست می‌دهیم و باید برای جلوگیری از این موضوع اقدامی جدی صورت بگیرد.

■ طرح جامع زعفران در انتظار بودجه

مشاور عالی رئیس سازمان جهاد کشاورزی خراسان رضوی می گوید: مجموعه سازمان جهاد کشاورزی در طرح جامع ملی زعفران، حوزه‌های مختلف تولید، بسته‌بندی، فراوری، بازرگانی و تحقیقات این محصول را مورد ارزیابی قرار داده است؛ در این طرح به طور کامل مسائل و موضوعات مربوط به زعفران برای حفظ ایران و در راس آن خراسان به عنوان قطب تولید زعفران در دنیا، مورد ارزیابی قرار گرفته و بیش از هزار نفر ساعت کارشناسان جهاد کشاورزی و بخش خصوصی در مورد این طرح کار کردند، طرح به کمیسیون ۲۱۵ سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی رفته و در حال پیگیری است تا ردیف اعتباری و بودجه برای آن دیده شود.

سیدحمیدرضا جوادی می‌افزاید: یکی از اولویت‌های تولید در این طرح افزایش عملکرد در واحد سطح است که هم می‌تواند جنبه اقتصادی محصول را نسبت به سایر کشورها توجیه کند و هم زعفران را در عرصه بین‌المللی رقابت‌پذیر کند. با توجه به جنبه‌های اشتغال‌زایی و ارزآوری، نیاز پایین به آب و مقاومت در برابر خشکی و شوری، زعفران محصولی استراتژیک در مناطق خشک به شمار می‌رود. برای معرفی این محصول به عنوان اولویت و ضرورت استانی، اهدافی را تعریف کرده‌ایم که شامل کیفیت زعفران و ساماندهی فعالان تولید، فراوری و بازاریابی محصول و ثبت برند ملی زعفران در استان بوده و در چشم‌انداز ما تعریف شده است. جوادی ادامه می‌دهد: از مهمترین اقداماتی که در زمینه بهبود تولید باید صورت بگیرد، موضوع توسعه و ترویج مزارع آرمانی زعفران است که باید از محل اعتبارات دولتی تامین شود، عملکرد تولید در واحد سطح باید افزایش یافته و مواد آلی موردنیاز خاک برای کشت زعفران و به‌دست‌آوردن محصولی ارگانیک تولید شود و در کنار این‌ها روش‌های آبیاری قطره‌ای توسعه یابد.

■ قیمت مناسب، زعفران را رقابت‌پذیر می‌کند

مدیر تنظیم بازار محصولات کشاورزی سازمان جهاد کشاورزی خراسان رضوی اظهار می‌کند: در حوزه بسته‌بندی و فراوری زعفران، احداث و ترویج کارگاه‌های بهداشتی برای درجه‌بندی و خشکاندن زعفران به ویژه با نگاه به مناطق روستایی، تجهیز خطوط درجه‌بندی، بسته‌بندی و فراوری زعفران برای انجام انجماد در شرایط خلا و نگهداری از زعفران، توسعه و بهسازی واحدهای خانواری، خشکاندن و فراوری زعفران در مناطق روستایی، احداث سردخانه‌های مجهز و ترمینال توزیع گل زعفران یا بارانداز و احداث انبارهای فنی از جمله اهداف و برنامه‌ها به شمار می‌رود.

جوادی درباره اولویت‌های لازم در بحث بازاریابی و تجارت خارجی، می گوید: تبلیغات در بازارهای هدف از طریق رسانه‌های جمعی و ماهواره‌ها، راه‌اندازی و نگهداری بازار بورس زعفران، برندسازی در بازارهای هدف، برگزاری نمایشگاه‌ها و همایش‌ها و جشنواره‌های خاص زعفران و اعطای تسهیلات بانکی در زمان برداشت زعفران برای صادرکنندگان از جمله این اولویت‌هاست تا محصول به دست دلالان نیافتد و یا به طور غیرمتعارف و فله‌ای صادر نشود. اجرای این برنامه‌ها هم‌اکنون آغاز شده و از محل اعتبارات بانک توسعه صادرات، تسهیلات شش درصدی در اختیار صادرکنندگان قرار می‌گیرد.

مشاور عالی رئیس سازمان جهاد کشاورزی خراسان رضوی خاطرنشان می‌کند: آنچه در بحث بازار می‌تواند جایگاه استان و کشور را حفظ کند، موضوع رقابت‌پذیربودن است یعنی قیمت تمام شده زعفران باید به حدی باشد که بتواند در بازارهای هدف، رقابت‌پذیر باشد. وی تاکید می‌کند: آنچه در شرایط گلخانه‌ای در کشورهایی مثل چین اتفاق می افتد و باید به آن توجه داشت موضوع کیفیت محصول است چینی‌ها هر چقدر زعفران گلخانه‌ای تولید کنند، نمی‌تواند به کیفیت زعفرانی که در استان ما با اقلیم و شرایط روزهای آفتابی تولید می‌شود برسد و این خود یک ویژگی برای زعفران خراسان است.

■ کشت هیدروپونیکی یا گلخانه‌ای زعفران توجیه اقتصادی ندارد

مسئول واحد زعفران سازمان جهاد کشاورزی خراسان رضوی نیز می گوید: کیفیت زعفران با کشت هیدروپونیکی یا همان گلخانه ای به پای کشت هوای باز و آزاد نمی رسد و محصولاتی که به طور مصنوعی از طریق نور و مواد شیمیایی تغذیه می شوند، کیفیت زعفران سنتی را ندارد و گمان می کنم انچه در مطبوعات برای تولید زعفران چین پیش آمده، بیشتر جنبه روانی دارد و چین که به دنبال ورود به بازار جهانی است، از این طریق می خواهد اعلام کند که تولیدات زیادی در زمینه زعفران داشته و اگر زعفران زیادی از این کشور صادر شد، توان توجیه آن را داشته باشد.

رامین اسمی با بیان اینکه در مشهد و در نزدیکی شهر توس کشت هیدروپونیکی زعفران را به‌طور آزمایشی انجام داده‌ایم، می‌افزاید: این نوع کشت از نظر اقتصادی توجیهی ندارد و فقط به عنوان کاری تحقیقاتی آن را انجام دادیم، برهمین اساس گمان می‌کنم، چین زعفران را از ایران خریداری می‌کند و جنبه تبلیغاتی خود را از طریق کشت هیدروپونیکی به‌راه انداخته و در آینده ممکن است زعفران ایران را به نام خود بفروشد.

اسمی یادآور می‌شود: چند سالی است این موضوع را عنوان می‌کنیم که رقبای جدیدی مثل چین وارد بازار زعفران خواهند شد که برای محصول ایران مخاطراتی به همراه خواهد داشت؛ یکی از استانهای چین دارای شرایط آب و هوایی مانند خراسان است و نیروی انسانی هم در آن کشور ارزان بوده و سطح وسیعی برای کشت دارد، چین از نخستین کشورهایی است که در هر کاری که توجیه اقتصادی داشته باشد ورود پیدا کرده و پیش از آن بازارهای هدف را با بازاریابی به دست می آورد و سپس تولیداتش را روانه بازار می‌کند، بنابراین باید دقت کنیم تا در رقابت عقب نمانیم.

■ تلاش برای ثبت ژنتیکی زعفران ایران

مسئول واحد زعفران سازمان جهاد کشاورزی خراسان رضوی اجرای برنامه جامع زعفران را یکی از ضروریات در حوزه این محصول دانسته و می گوید: علمی تر کردن نگرش سنتی تولید زعفران و افزایش عملکرد این محصول موجب کاهش هزینه های تولید شده و سطح رقابت پذیری ایران را افزایش می دهد و این موضوعا ت در برنامه جامع زعفران دیده شده است.

اسمی اضافه می‌کند: سطح رقابت‌پذیری زعفران ایران در شرایط فعلی و در صورت ورود رقیبی جدی، مطلوب نیست و در راستای بهبود این وضعیت باید برنامه‌های خود را در موضوعات تولید، فراوری و صادرات اجرایی کنیم. مسائل و مشکلات زعفران نسبت به سال‌های نخست تدوین طرح جامع، عوض نشده و تنها باید در برآورد هزینه‌های اجرای طرح بازنگری شود. مسئول واحد زعفران سازمان جهاد کشاورزی خراسان رضوی با اعلام اینکه به دنبال ثبت ژنتیکی زعفران ایران هستیم، تصریح می‌کند: این پروژه ای سه ساله است و ظرف یک سال و نیم گذشته آغاز شده، کلونهای زعفران ایران از تمام مناطق جمع شده و در مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی خراسان رضوی با همکاری موسسه ثبت گواهی در حال بررسی است و روی خصوصیات ظاهری و ژنتیکی آنها تحقیقات لازم انجام می شود تا خصوصیات زراعی و نقشه ژنتیکی آن در مرجع جهانی به عنوان زعفران ایران معرفی شود تا در صورتی که هر کشوری به دنبال ارائه زعفران ایران به نام خودش باشد، بتوان با یک آزمایش ساده ژنتیکی زعفران کشورمان را شناسایی کرد.

■ ورود چین به تولید زعفران را جدی بگیریم

مدیر جهاد کشاورزی تربت حیدریه می گوید: به طور مسلم هر کار صنعتی اگر بتواند جایگاه خود را باز کند، خطری برای کار سنتی به شمار می‌رود یعنی اگر زعفران گلخانه‌ای کیفیت، رنگ و عطر و طعم داشته باشد و قابل رقابت با مزارع سنتی باشد، برای زعفران سنتی رقیبی جدی محسوب می‌شود و باید در این زمینه کارشناسی‌های لازم انجام شود.

محمد کریمی با بیان اینکه دنیا روی روش‌های صنعتی می‌چرخد، اظهار می‌کند: در بحث رقابت، تولید صنعتی هزینه تمام شده کمتری دارد و در مجموع باعث شده که تولید سنتی به حاشیه رفته و قدرت رقابت را نداشته باشد و در موضوع زعفران هم ممکن است این اتفاق بیافتد. از طرفی هزینه‌های تولید زعفران در کشور ما بسیار بالاست و لازم است در راستای کاهش این هزینه‌ها برنامه‌ریزی و اقدام شود و در مقابل برای افزایش عملکرد تولید تلاش کرد و طرح‌هایی که در این راستا هست مورد حمایت قرار گیرد.

کریمی می‌افزاید: یکی از این برنامه‌ها اجرایی‌شدن طرح جامع زعفران است تا بتوانیم قدرت رقابتی خود را در دنیا افزایش دهیم اما در صورت حفظ روش‌های موجود، به طور قطع رقبای ما با به‌کاربردن روش‌های صنعتی و افزایش عملکرد و بهره‌وری در درازمدت برای ما خطرساز خواهند بود.

مدیر جهاد کشاورزی تربت‌حیدریه با اشاره به ورود چین به موضوع تولید انبوه زعفران در گلخانه، عنوان می‌کند: چین نه تنها در زمینه زعفران ورود پیدا کرده بلکه نشان داده در تمام محصولات و صنایع در دنیا رقیبی سرسخت و خطرناک است و همان‌طور که در زمینه پسته هم در زمانی که فقط ایران و امریکا تولید و صادرات داشتند ورود پیدا کرد، در زمینه زعفران هم می‌تواند چنین کند.

اسمی: آنچه در مطبوعات برای تولید زعفران چین پیش آمده، بیشتر جنبه روانی دارد و چین که به دنبال ورود به بازار جهانی است، از این طریق می خواهد اعلام کند که تولیدات زیادی در زمینه زعفران داشته و اگر زعفران زیادی از این کشور صادر شد، توان توجیه آن را داشته باشد

کریمی: مهمترین مشکلات و چالش‌های حوزه زعفران هزینه‌های بالای تولید و موضوع صادرات است، بازارهای هدف به درستی شناخته نشدند و از طرفی هزینه بالای تولید و بهره‌وری و عملکرد پایین، بازار این محصول را به خطر می‌اندازد

کریمی معتقد است: سطح رقابت‌پذیری زعفران ایران در حال حاضر قابل قبول است اما ممکن است در آینده‌ای نزدیک این چنین نباشد. مهمترین مشکلات و چالش‌های حوزه زعفران هزینه‌های بالای تولید و موضوع صادرات است، بازارهای هدف به درستی شناخته نشدند و از طرفی هزینه بالای تولید و بهره‌وری و عملکرد پایین، بازار این محصول را به خطر می‌اندازد.

ویرا نگاری از مسعود زارع

دیدگاه

لزوم توجه به فراوری زعفران

احمد احمدیان*

زعفران درحال حاضر به‌طور سنتی کشت، برداشت و فرآوری می‌شود و حضور ایران در بازارهای بین‌المللی نیز به‌صورت سنتی است و خلأ زیادی در این زمینه وجود دارد و با ورود تکنولوژی به این عرصه، احتمال زیادی برای موفقیت و سرعت بیشتر در کار وجود دارد. اما موضوعی که ایران در آن حرفی برای گفتن دارد، میزان بالای سطح زیرکشت محصول، کیفیت بالا و قیمت ارزان آن است، زعفرانی که در مزارع تولید می‌شود کیفیت، عطر، طعم و رنگ بیشتری دارد. از طرفی موضوع آلودگی‌ها در کشت گلخانه‌ای بسیار کاهش یافته و قابلیت کنترل بیشتری دارد زیرا بیشتر آلودگی‌های میکروبی، قارچی و باکتریایی در زعفران مربوط به مراحل پس از برداشت و فرآوری آن است.

در استفاده از روش گلخانه‌ای برای تولید زعفران ایران بحث هزینه‌ها مطرح است و هنوز هزینه‌ها به‌طور دقیق حساب نشده و مشخص نیست که این نوع کشت از نظر اقتصادی مقرون به‌صرفه است یا خیر، زیرا هر کیلوگرم پیاز زعفران باید با قیمتی بیش از ۳۰۰۰ تومان خریداری شود و از طرفی این پیاز در کشت گلخانه‌ای یک‌بار مصرف می‌شود. به‌همین دلیل تنها هزینه‌های تولید اول که همزمان با وجود پیاز در بازار است، مقرون‌به‌صرفه بوده اما کشت‌های بعدی با توجه به نیاز برای انبار کردن پیاز و نگهداری آن در گلخانه تا پایان یک مرحله از کشت، صرف هزینه‌هایی به دنبال دارد و هنوز مقدار هزینه تمام‌شده این نوع تولید مشخص نیست.

آنچه امروز برای بی‌رقیب بودن زعفران ایران در بازارهای جهانی با نگاهی سنتی انجام می‌شود، کافی نیست، تلاش و فعالیت بیشتر در زمینه فرآوری این محصول می‌تواند موفقیت‌های بیشتری را در پی داشته باشد و اگر در تولید زعفران، افزایش عمودی محصول را جایگزین افزایش افقی کنیم، امکان موفقیت افزایش می‌یابد. سطح زیرکشت زعفران ایران در طول ۳۰ سال گذشته بسیار افزایش یافته اما عملکرد در واحد سطح به حدود نیمی از مقدار اولیه رسیده و این موضوع میزان مصرف آب را افزایش داده و مشکلاتی ایجاد کرده است.

ایران در زمینه تولید زعفران حرف نخست را در دنیا می‌زند و چین هم به تازگی در این زمینه ورود پیدا کرده اما به‌راحتی نمی‌تواند بازار ایران را در اختیار بگیرد. با این حال می‌توان برای آینده نزدیک اعلام خطر کرد و لازم است ایران برای حفظ بازارهای زعفران خود تلاش بیشتری به‌کار گیرد.

از جمله مهمترین مشکلات در حوزه تولید زعفران، موضوع فرآوری است که متاسفانه کارهای ترویجی کمتری در این زمینه انجام می‌شود و در صورت رفع مشکلات این بخش، بسیاری از معضلات ما در حوزه زعفران مرتفع می‌شود. افزون بر این، نبود برند ملی و اتحاد بین صادرکنندگان از دیگر مشکلات به‌شمار می‌رود، صادرکنندگان باید رقابت منفی بین یکدیگر را کاهش دهند تا بتوانند محصولات کشورمان را در بازارهای دنیا به نام زعفران ایران به فروش برسانند و با این‌کار در حفظ بازارهای جهانی بسیار اثرگذار خواهند بود. امروز می‌بینیم که زعفران چینی با نام کشور چین عرضه می‌شود و به شهرت رسیده است اما متاسفانه گاهی برخی از تجار ایرانی زعفران را به نام کشور اسپانیا عرضه کرده و به فروش می‌رسانند. این درحالیست که اگر این موضوع حل شود سود بیشتری برای کشورمان به‌دست می‌آید و می‌توان سرمایه‌گذاری بیشتری در بحث زعفران داشت.

پس از تکمیل پژوهشکده زعفران در سال ۱۳۹۱ که در سال ۱۳۸۶ کلنگ احداث آن زده شد، این پژوهشکده از دانشگاه فردوسی، جدا و تحویل دانشگاه تربت حیدریه شد و فعالیتش را از همان زمان آغاز کرد، این پژوهشکده تنها پژوهشکده تخصصی زعفران ایران و جهان است که هم‌اکنون با فعالیت‌های خود به دنبال بررسی تحقیقات گذشته و در حال انجام در حوزه این محصول و کاربردی کردن آن‌هاست، هدف اصلی ما کاربردی‌کردن و اجرایی‌کردن تحقیقات و نتیجه‌بخش بودن آن‌هاست و تحقیقاتی تقاضامحور در سه حوزه تولید-فراوری، مصارف دارویی- پزشکی و اقتصاد- بازاریابی در حال بررسی و انجام است، به‌طوری‌که بالغ بر ۱۵ طرح و ۳۰ پایان‌نامه تحصیلات تکمیلی در سه حوزه مذکور در این پژوهشکده کار شده و یا در حال انجام است.

علاوه بر کاربردی‌کردن تحقیقات به عنوان هدف اصلی پژوهشکده زعفران تربت‌حیدریه، انجام تحقیق در زمینه‌های موردنیاز زعفران مانند داروسازی و مصارف پزشکی، ایجاد بانک زعفران، بورس زعفران و نیز مکانیزاسیون در این محصول از دیگر اهداف مهم ما به‌شمار می‌رود که در حال پیگیری و انجام است و نتایج هرکدام به‌طور جداگانه ارائه خواهد شد.

پژوهشکده زعفران تربت‌حیدریه هم‌اکنون با حدود ۲۰ دانشگاه سراسر کشور و ۱۷ نهاد دولتی جلسات مستمر داشته و دارای ارتباط و تفاهم‌نامه همکاری برای اجرایی‌کردن برنامه‌ها و اهداف خود است.

*رئیس پژوهشکده زعفران تربت‌حیدریه

تصحیح و پوزش

در پرونده ویژه هفته گذشته سمت خانم «فاطمه جمیلی» عضو هیات مدیره خانه صنعت،معدن و تجارت شهرستان چناران بوده است که بدینوسیله تصحیح می شود.

بهداشت و سلامتی

نقش تغذیه در اسکلرودرمی

جاوید نجفی*

بیماری اسکلرودرمی نوعی بیماری نادر و پیشرونده روماتیسمی است که پوست بیماران ضخیم، سفت و خشک شده و گاه در انتهای اندام‌ها زخم ایجاد می‌شود. تجمع کلاژن و سایر فیبرها در این بیماری، پوست صورت و اندام‌ها، مفاصل دست و پا، ریه، کلیه و دستگاه گوارش به خصوص مری را گرفتار و فرد را ناتوان می‌کند. این بیماری می‌تواند به صورت موضعی یا عمومی بروز کند.

■ **شرح حال:**

میزان بروز این بیماری در ایالت متحده تقریبا ۲۰ مورد در هر یک میلیون است.

زنان سه برابر بیشتر از مردان به این بیماری دچار می شوند.

شایع‌ترین سنین شروع بیماری بین ۳۰ تا ۵۰ سالگی است.

■ **یافته‌های پوستی :**

در اوایل سیر بیماری ممکن است بیماران از خارش شدید شکایت داشته باشند و پوست مبتلا به اریتماتو و متورم است.

هنگامی که اسکلروز رخ می‌دهد، پوست صاف، زردرنگ و سفت می‌شود. به‌نظر می‌رسد که پوست محکم به بافت‌های زیر خود چسبیده است.

در چین ناخن‌ها ممکن است اتساع مویرگ‌ها مشاهده شود.

تغییرات اولیه ممکن است در اطراف دهان و روی دست‌ها بارزتر از سایر مکان‌ها باشد. خطوط طبیعی که حالت چهره را بیان می کنند از بین می‌روند، دهان به سختی باز می‌شود و لب‌ها نازک به‌نظر می‌رسند و ترک‌های شعاعی روی آن‌ها ایجاد می‌شود.

گسیفیکاسیون منتشر می‌تواند در داخل پوست رخ دهد و شاید در تصاویر رادیوگرافی هم دیده شود.

فیزیوتراپی و کاردرمانی از جنبه‌های مهم درمان به‌شمار می‌روند. برای درگیری پوستی، چرب کردن پوست می‌تواند به رفع خارش کمک کند.

سیگار نکشیدن و جلوگیری از تروما نکات کلیدی در پیشگیری از زخم‌های انگشتان محسوب می شوند. قرار دادن انگشتان در آب گرم به مدت ۲۰ دقیقه سه بار در روز نیز می‌تواند مفید باشد.

■ **توصیه‌های عمومی در رژیم غذایی اسکلرودرمی**

وعده‌های غذایی کوچک و مکرر (هر ۳ – ۴ ساعت) مصرف کنید. از غذاهای حداقل فراوری شده (بدون مواد نگهدارنده، مواد مصنوعی، روغن‌های هیدروژنه) استفاده کنید.

آنتی‌اکسیدان‌های غنی، گیاهان ضدالتهابی، ادویه‌جات، غذاهایی مانند (ریحان، رزماری، پونه کوهی، دارچین، زنجبیل، فلفل، زردچوبه و پودرکاری) بسیار مفید هستند.

برای سوزش سر دل در اسکلرودرمی وعده‌های غذایی کوچک و مکرر استفاده کنید و ۲ تا ۳ ساعت قبل از خواب غذا نخورید. از خوردن غذاهایی مانند مرکبات، محصولات گوجه‌فرنگی، غذاهای سرخ‌شده و چرب، قهوه، سیر، پیاز، نعناع، غذاهای مولد گاز مانند فلفل خام، لوبیا، کلم بروکلی، پیاز خام، غذاهای ادویه‌دار، نوشابه‌های گازدار و الکل که ممکن است علائم را تشدید کند، پرهیز کنید.

در موارد یبوست از یک رژیم غذایی با فیبر بالا با ۱۰۰ درصد غلات کامل، میوه‌ها و سبزیجات استفاده شود و مصرف مایعات افزایش یابد.

در موارد التهاب، میوه و سبزیجات (سبز تیره، زرد تیره، نارنجی، قرمز، بنفش و آبی‌رنگ)، ماهی‌های چرب، گردو برای اسیدهای چرب امگا۳، مواد غذایی غنی از ویتامین E مانند آجیل، دانه‌ها و روغن زیتون و ویتامین D۳ مصرف شود.

در مواردی که گردش خون ضعیف است و زخم انگشتان ایجاد می‌شود، از منابع غذایی پروتئین حیوانی، روی و آهن (گوشت گاو) برای سرعت بخشیدن به بهبود زخم استفاده شود.

در مواردی‌که پوست ضخیم می‌شود، می‌توان از غذاهای غنی از ویتامین E مانند آجیل، دانه‌ها، جوانه گندم و کلزا، زیتون و روغن بادام زمینی، پنج میلی‌گرم (۵۰۰۰ میکروگرم) مکمل بیوتین استفاده شود که ممکن است به پوست و ناخن کمک کند .

*کارشناس تغذیه و رژیم‌درمانی

دنیای اقتصاد
سازمان آگهی‌ها
۰۵۱-۳۷۶۸۶۱۳۶
Mashhad@den.com

اکسیری جدید در دانه‌های سبز؛

قهوه‌ای به فال لاغری

مصرف روزانه قهوه سبز ریسک ابتلا به بیماری‌های کیسه صفرا، سیروز کبدی و سرطان کبد را کاهش می‌دهد

دنیای اقتصاد، احسان صمدی- اضافه وزن و چاقی یک نگرانی جدی برای سلامت افراد است. امروزه استراتژی‌های مختلفی برای مدیریت وزن مورد استفاده است و انواع مکمل‌های کاهش وزن به عناوینی مثل «ایدز لاغری» به آسانی در دسترس است و فروخته می‌شود. با این حال، اثربخشی برخی از این مکمل‌های غذایی همچنان نامشخص است. یکی از این مکمل‌ها عصاره قهوه سبز است.

شاید شما هم اسم قهوه سبز را این روزها زیاد شنیده باشید، قهوه‌ای که ادعا می‌شود اثرات بی‌نظیری برای کاهش وزن دارد.

جالب است بدانید در رابطه با اثر قهوه سبز و ماده موثر موجود در آن که با نام کلروژنیک‌اسید شناخته می‌شود، بر بسیاری از بیماری‌ها مطالعات متعددی صورت گرفته و قهوه سبز به‌عنوان پیشگیری‌کننده از ابتلا به بیماری‌هایی چون بیماری‌های کبدی، سنگ کیسه صفرا، سیروز کبدی، سرطان کبد، دیابت، مقاومت به انسولین، فشار خون و .... معرفی شده است. اما در رابطه با اثر آن بر لاغری اتفاق‌نظر وجود ندارد. همچنین به‌علت اینکه قهوه سبز دارای مقادیر کمتری کافئین به نسبت قهوه معمولی می‌باشد، با مصرفش کمتر به عوارض ناشی از کافئین دچار خواهید شد.

■ **قهوه سبز چیست؟**

قهوه سبز در حقیقت همان قهوه معمولی خودمان است که هنوز نرسیده است و رنگ سبز آن به علت کال بودن و نرسیده بودن آن است. قرص‌های مکمل و یا نوشیدنی‌های قهوه سبز، از این قهوه سبز و کال تهیه می شوند. قهوه سبز، آن طعم تلخ و آشنای قهوه را ندارد و بیشتر به یک نوشیدنی گیاهی شبیه است. قهوه سبز به نسبت قهوه معمولی از کافئین کمتری تشکیل شده است و حدود ۲۰ درصد قهوه معمولی کافئین دارد؛ درنتیجه بسیاری از عوارض ناشی از کافئین در آن کمتر می‌باشد و در عوض دارای مقادیر فراوانی کلروژنیک‌اسید می‌باشد.

برخی از ترکیبات قهوه سبز، مانند اسیدکلروژنیک (CGA) را در انواع میوه‌ها و سبزیجات می‌توان یافت. مصرف روزانه CGA در افرادی که قهوه می‌نوشند از نیم تا یک گرم متفاوت است. قهوه سبز تحت انواع نام‌های تجاری به‌عنوان یک مکمل کاهش وزن مانند «قهوه بلند و باریک» و Svetol به بازار عرضه می‌شود.

■ **اسید کلروژنیک چیست؟**

کلروژنیک‌اسید، نوعی کافئیک‌اسید است که در قهوه معمولی و قهوه سبز یافت می‌شود. ۵۰۰ تا ۸۰۰ میلی‌گرم کلروژنیک‌اسید در هر لیتر قهوه معمولی یافت می‌شود و میزان کلروژنیک‌اسید موجود در قهوه سبز به مراتب بیشتر از این مقدار است. کلروژنیک‌اسید همچنین در میوه‌هایی مثل سیب، گلابی، بادمجان، گوجه فرنگی، بلوبری، توت‌فرنگی، سیب‌زمینی و گیاه بامبو یافت می‌شود. کلروژنیک‌اسید به عنوان یک آنتی‌اکسیدان در سیستم عصبی فعالیت می‌کند و عوامل ایجادکننده التهاب در سیستم عصبی را سرکوب می‌نماید و به‌عنوان یک ملیّن برای افراد مبتلا به یبوست کاربرد دارد.

کلروژنیک‌اسید موجود در قهوه سبز اثرات ضددیابتی بیشتری به نسبت کافئین دارد. این ماده جذب گلوکز غذا توسط روده‌ها را کاهش می‌دهد و نیز جذب گلوکز موجود در خون توسط ماهیچه‌ها را افزایش می‌دهد. هر دوی این عوامل باعث کاهش گلوکز موجود در خون می‌شود و در نتیجه قند خون کاهش می‌یابد.

قهوه معمولی برای لاغری، مناسب‌تر از قهوه سبز: علت اصلی اثرات کاهش وزن قهوه معمولی محتوای کافئین آن می‌باشد و مطالعات نشان می دهند که قهوه‌های بدون کافئین اثری بر تناسب اندام و لاغری ندارند؛ زیرا این کافئین است که مانع از ذخیره چربی‌ها می‌شود، سطح انرژی در دسترس بدن را افزایش می‌دهد و نیز باعث افزایش متابولیسم و سوخت‌وساز در بدن می‌گردد و تمام این موارد در کنارهم، علت اثرات چربی‌سوزی قهوه معمولی می‌باشد. اما قهوه سبز ۲۰ درصد از کل کافئین موجود در قهوه معمولی را داراست و در نتیجه نمی‌تواند به اندازه قهوه معمولی برای فرآیندهای چربی‌سوزی موثر باشد.

■ **قهوه سبز و لاغری**

تولیدکنندگان مکمل‌های قهوه سبز ادعا می کنند که این گیاه دارای اثرات کاهش وزن می‌باشد. ذکر این نکته ضروری است که علت اصلی کاهش وزن قهوه معمولی محتوای بالای کافئین در آن می‌باشد. در حقیقت کافئین باعث سرکوب چربی‌سازی و نیز تحریک چربی‌سوزی در بدن می‌شود. همچنین سطح انرژی بدن را افزایش می‌دهد و اثرات گرمازایی دارد؛ اما کافئین موجود در قهوه سبز بسیار کمتر از قهوه معمولی است و کمتر از آن است که بتوان علت اثرات لاغری این گیاه را به کافئین موجود در آن نسبت داد. تولیدکنندگان عقیده دارند مواد شیمیایی دیگر موجود در این گیاه مانند کلروژنیک‌اسید، علت اثرات لاغرکننده این گیاه است که البته مطالعات متعدد، اثر کلروژنیک‌اسید را به‌عنوان آنتی‌اکسیدان، ضدسنگ صفرا، کاهنده قندخون، کاهنده فشارخون و ... ثابت کرده‌اند؛ اما اثر کلروژنیک‌اسید بر کاهش وزن نیاز به تحقیقات بیشتری دارد و نمی‌توان با اطمینان از اثر آن بر لاغری سخن گفت.

■ **راز لاغری به وسیله مکمل‌های قهوه سبز**

بسیاری از محصولاتی که به‌عنوان مکمل قهوه سبز خالص و به‌صورت قرص به فروش می‌رسند، از مواد دیگری مثل افزودنی‌ها و پرکننده‌ها تشکیل شده‌اند که هر یک از آن‌ها اثرات جانبی فراوانی دارند و نیز مقداری کافئین هم به‌منظور افزایش اثربخشی به آن افزوده‌اند. پس اگر به‌دنبال لاغری با یک گیاه کم‌خطر و طبیعی می‌باشید نمی‌توانید به این مکمل‌ها اعتماد کنید. همان‌طور که گفته شد قهوه سبز خالص دارای مواد چربی‌سوز فوق‌العاده نمی‌باشد و شرکت‌های تولیدکننده این مکمل‌ها با افزودن کافئین به آن‌ها، چربی‌سوزی‌شان را تضمین و ادعا می کنند که مصرف ۸۰ تا ۲۰۰ میلی‌گرم از عصاره قهوه سبز که در این قرص‌ها وجود دارد؛ طی ۱۲ هفته، آن هم در صورت رعایت رژیم غذایی و فعالیت بدنی وزن افراد را کاهش می‌دهد.

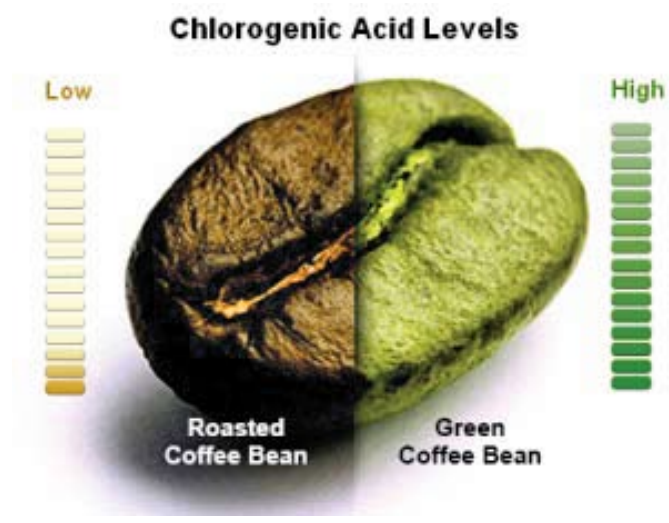

■ **مضرات قهوه سبز**

قهوه سبز به‌دلیل دارا بودن کافئین، دارای عوارض متعدد می‌باشد و مصرف آن بی‌خطر نیست. البته میزان کافئین آن کمتر از قهوه معمولی است؛ اما مصرف مقادیر فراوانی از قهوه سبز نیز عوارض ذکرشده در زیر را به همراه خواهد داشت.

تشدید بیماری‌های قلبی: باوجود تمام اثرات مفید قهوه سبز بر سلامتی، مصرف مقادیر زیادی از آن عوارضی را به‌همراه دارد، یکی از مهم‌ترین عوارض آن افزایش احتمال ابتلا به بیماری‌های قلبی می‌باشد. کلروژنیک‌اسید و کافئین موجود در مکمل قهوه سبز میزان هموسیستئین پلاسما را افزایش می دهند که افزایش این ماده بیماری قلبی را به همراه دارد. مطالعات نشان می‌دهد که مصرف مقادیر زیادی کلروژنیک‌اسید در مدت زمان کوتاه باعث افزایش هموسیستئین پلاسما می‌شود. ماده دیگر موجود در قهوه سبز با نام دیترپنس باعث افزایش سطح کلسترول می‌شود و افزایش سطح کلسترول، مستقیماً با ابتلا به بیماری‌های قلبی مرتبط است.

اختلالات مرتبط با سیستم عصبی: عوارضی مانند بی‌خوابی، سردرد، اضطراب، عصبی شدن، بی‌قراری، زنگ زدن در گوش و... از مضرات قهوه سبز است.

اختلالات مرتبط با سیستم گوارشی: سندرم روده تحریک‌پذیر، مشکلات معده‌ای، اسهال، استفراغ، تهوع و ...

عود کردن بیماری گلوکوم: زیرا کافئین موجود در قهوه سبز فشار ناشی از سلول‌های داخلی را بر روی چشم، افزایش می‌دهد.

افزایش سطح کلسترول: کافئین تصفیه نشده سطح کلسترول را افزایش می‌دهد.

شکستگی استخوان در نتیجه استئوپروز: کافئین و سایر ترکیبات موجود در قهوه سبز مقدار آزاد شدن کلسیم از استخوان‌ها را افزایش می دهند که نهایتاً از طریق ادرار دفع می‌شود. این مسأله باعث ضعیف شدن استخوان‌ها می‌شود. افراد مبتلا به استئوپروز باید مصرف کافئین خود را به کمتر از ۳۰۰ میلی‌گرم در روز کاهش دهند (۲-۳ فنجان قهوه در روز).

این مسأله به‌ویژه در دوران یائسگی از اهمیت بسزایی برخوردار است.

کافئین و سایر ترکیبات موجود در قهوه سبز مقدار آزاد شدن کلسیم از استخوان‌ها را افزایش می دهند که نهایتا از طریق ادرار دفع می‌شود. این مسأله باعث ضعیف شدن استخوان‌ها می‌شود

■ **بالاخره قهوه سبز مفید است یا نه؟**

در تحقیقاتی که انجام شده به‌دلیل آن‌که گروه‌های کوچکی از جامعه را دربرمی‌گرفت خاصیت لاغری و چربی‌سوزی قهوه سبز به‌طورکامل ثابت نشده است.

همچنین دوز و مقدار مصرف آن نیز به‌طور کامل مشخص نیست، آزمایشات و مطالعات نشان داده‌اند که مصرف قهوه سبز به‌طور طولانی به کاهش وزن کمک می‌کند اما باید به عوارض آن توجه کرد.

بسیاری از محصولاتی که به‌عنوان مکمل قهوه سبز خالص و به‌صورت قرص به فروش می‌رسند، از مواد دیگری مثل افزودنی‌ها و پرکننده‌ها تشکیل شده‌اند که هر یک از آن‌ها اثرات جانبی فراوانی دارند و نیز مقداری کافئین هم به‌منظور افزایش اثربخشی به آن افزوده‌اند

■ **خواص قهوه سبز**

قهوه سبز علیه سنگ کیسه صفرا: برای پیشگیری و درمان سنگ‌های کیسه صفرا گیاهان صفراآور کاربرد دارند. گیاهان صفراآور به گیاهان دارویی اطلاق می‌شود که جریان صفرا را از کیسه صفرا به سمت روده افزایش می دهند. کلروژنیک‌اسید موجود در قهوه سبز یک صفراآور است که از تجمع صفرا در کیسه صفرا جلوگیری می‌کند و مانع از تشکیل سنگ‌های صفراوی می‌شود. از منابع اصلی این ماده شیمیایی، قهوه به‌ویژه قهوه سبز است.

دانه‌های قهوه سبز متشکل از ۶-۷ درصد کلروژنیک‌اسید هستندولی قهوه رسیده مقدار کمتری از آن را دارد، درحقیقت کلروژنیک‌اسید موجود در قهوه رسیده به مواد دیگری تبدیل شده‌اند. مصرف روزانه قهوه سبز ریسک ابتلا به بیماری‌های کیسه صفرا، سیروز کبدی و سرطان کبد را کاهش می‌دهد. این مسأله به خاطر اثرات آنتی‌اکسیدانی قهوه سبز می‌باشد. همچنین وجود کلروژنیک‌اسید در قهوه سبز از دیگر علل ضدسرطانی بودن این گیاه است.

قهوه سبز، ضد فشار خون: همانگونه که گفتیم قهوه معمولی از کافئین بیشتری و قهوه سبز از کلروژنیک‌اسید بیشتری تشکیل شده است. کافئین، افزایش‌دهنده فشارخون است. با مصرف قهوه

پیام تندرستی

تازه‌ها

توصیه‌های رژیم‌درمانی در زخم معده

سید عارف مؤمنی*

زخم معده (Stomach ulcers) در داخل معده رخ می‌دهد و زخم‌های بازی بر روی پوشش داخلی معده است. شایع‌ترین علت زخم معده یک عفونت باکتریایی است. بعضی افراد که دارای زخم معده هستند همه چیز می‌توانند بخورند بدون اینکه مشکلی پیدا کنند، اما در بعضی افراد خوردن برخی مواد غذایی باعث افزایش حالت اسیدی و سوزش معده می‌شود. در نتیجه مصرف آن‌ها برای افرادی که دچار زخم معده هستند، توصیه نمی‌شود. چون این مواد غذایی علاوه بر ایجاد این حالت‌ها روند درمان را نیز مختل می کنند. در این مطلب، شش ماده غذایی را ذکر می‌کنیم که مصرف آن‌ها مناسب حال شما نخواهد بود.

۱.قهوه

اگر از زخم معده رنج می‌برید از مصرف برخی نوشیدنی‌هامانندقهوه و چای بپرهیزید. قهوه مانند چای، اگر به میزان زیادی مصرف شود باعث افزایش اسید معده شده و معده درد را بیشتر می‌کند.

۲.گوجه‌فرنگی

گوجه‌فرنگی به‌طور طبیعی یک میوه اسیدی محسوب شده و ترکیبات آن (پوست و دانه‌های آن) باعث تحریک مخاط معده می‌شود. اگر از زخم معده رنج می‌برید برای مصرف گوجه‌فرنگی لازم است که آن را پخته و پوست بگیرید تا مشکلی بروز نکند. علاوه بر گوجه‌فرنگی باید از مصرف پیاز، فلفل دلمه‌ای، زیتون و قارچ‌ها نیز بپرهیزید. این مواد غذایی باعث ترش کردن و سوزش معده در افراد حساس‌تر می‌شود. میوه‌های دیگری مانند انجیر و میوه‌های ریزی مانند توت‌فرنگی و تمشک نیز باعث تحریک معده می شوند. البته سبزیجات اشاره شده در صورت پخته شدن واکنش کمتری ایجاد می کنند.

۳. از مصرف آب پرتقال بپرهیزید

پرتقال یک میوه مفید و پرخاصیت است، اما اگر زخم‌معده دارید بهتر است دور این میوه خوشمزه را خط قرمز بکشید. چون باعث ترش کردن معده در افراد حساس می‌شود. جالب است که این اتفاق با مصرف لیموترش یا گریپ‌فروت نمی افتد، البته دلیل آن هنوز به درستی روشن نشده اما واقعیت این است که پرتقال باعث ترش کردن می‌شود. در نتیجه توصیه می‌شود از مصرف پرتقال و همچنین آب آن خودداری کنید.

اما مصرف متعادل مرکبات دیگری مانند نارنگی، لیموترش و گریپ‌فروت ایرادی ندارد. توصیه می‌شود این مرکبات را به همراه غذا و همچنین صبح با شکم خالی مصرف نکنید.

۴. ادویه‌های تند

مواد غذایی تند به ایجاد سوزش معده شهرت زیادی دارند. توجه داشته باشید که ادویه‌های تند مانند فلفل، کاری و زنجبیل و ... حاوی مولکول‌های تحریک‌کننده‌ای هستند که میزان زیاد آن باعث بروز التهاب در معده و روده‌ها می‌شود. علاوه بر این ادویه‌ها بهتر است در مصرف نمک نیز هوشیارتر باشید چون میزان زیاد آن باعث افزایش حالت اسیدی معده می‌شود. گفتنی است که ادویه‌های دیگری مانند وانیل یا دارچین چنین تأثیری ندارند.

۵. پنیرهای خیلی چرب یا خیلی تخمیر شده

به‌طورکلی مواد غذایی چرب مانند گوشت‌های پرچرب، کره، سس‌های چرب، گوشت‌های فرآوری‌شده مانند سوسیس و کالباس و همچنین ماهی‌های دودی و مواد غذایی سرخ کرده و پنیرهای خیلی چرب جزء مواد غذایی پرهیزی برای شما هستند. به‌خاطر اینکه این مواد غذایی به مدت بیشتری داخل معده می‌مانند و باعث ترشح اسید بیشتر می شوند. اگر دچار زخم معده هستید بهتر است حداقل تا بهبودی و برطرف شدن زخم از مصرف این مواد غذایی خودداری کرده و از جایگزین‌های کم‌چرب مانند گوشت‌های کم‌چرب، پنیر سفید کم‌چرب و مواد غذایی غیردودی استفاده کنید.

۶. عسل حاوی اسیدیته پنهان

بدون شک، ما به صورت مستقیم متوجه نمی‌شویم اما عسل یک ماده غذایی اسیدی است و به‌خاطر طعم شیرین عسل حالت اسیدیته آن پنهان می‌ماند. با این حال باید بدانید اگر معده خیلی حساسی دارید با شیرین کردن دمنوش شبانه‌تان با این ماده، اسیدی‌شدن معده در شب بیشتر می‌شود. چون در خواب هستید، وضعیت خوابیده نیز مزید بر علت می‌شود.

لازم به ذکر است که:

- سوزش و ترش کردن معده الزاما به وجود اسید طبیعی یک ماده غذایی مربوط نمی‌شود. این حالت بیشتر ناشی از وجود عوامل فعال موجود در مواد غذایی یا ترکیبات فیبری یا تحریک‌کننده است که به مخاط معده آسیب می‌زند.

- برای تسریع درمان معده بهتر است که روزانه ۵ تا ۶ وعده غذایی کم‌حجم و میان وعده داشته باشید تا از پر شدن و سنگینی معده جلوگیری شود.

- از کشیدن سیگار خوداری کنید زیرا سیگار ترشح اسید را زیاد می‌کند.

- از خوردن غذا دوساعت قبل از خواب پرهیز نمائید.

* کارشناس تغذیه

یادداشت

قدم‌های نخست دوچرخه سواری

آبان معلی

به بهانه همایش عمومی دوچرخه سواری در روز هوای پاک در مشهد و چندین شهرستان خراسان رضوی، این ورزش نسبتا کم هزینه و در دسترس را با نگاهی علمی‌تر بررسی خواهیم کرد. شاید که روزی فرا رسد که با روی‌آوردن هرچه بیشتر به سمت این ورزش هم بدن و روحیه‌ای سالم‌تر داشته باشیم و هم در پی آن، شهری تمیزتر و هوایی پاک‌تر.

دوچرخه‌سواری ورزشی است که آن را می‌توان به صورت تک‌نفره یا گروهی انجام داد. به دلیل کشش عضلات پا در این ورزش لازم است که دوچرخه سوار در حین مسابقه از استقامت خوبی برای طی کردن مسافت‌های نسبتا طولانی برخوردار باشد.

یکی از ورزش‌هایی که با جرات می‌توان گفت بیشترین زیر مجموعه‌ها را دارد دوچرخه سواری است.

۱:دوچرخه سواری کوهستان

۲: دوچرخه سواری جاده

۳: دوچرخه سواری نمایشی

این ۳ گروه به چند دسته دیگر تقسیم می‌شوند که هر کدام یک ورزش مجزا است و دوچرخه‌های مخصوص خودشان را دارند. مثلا در دوچرخه سواری کوهستان دو رشته مرسوم و پر طرفدار کراس کانتری و دانهیل وجود دارد که در ایران از محبوبیت خاصی میان دوچرخه سواران برخوردار است.

یکی از مهمترین عواملی که در تمرین دوچرخه باید در نظر داشته باشید، تنوع است. اگر هر روز همان تمرین همیشگی و تکراری را انجام دهید، به مرور زمان دیگر نتیجه نمی گیرید. اگر هر از گاهی برنامه تان را تغییر دهید، بدنتان خیلی بهتر به تمرینات پاسخ می‌دهد و حوصله تان هم از تمرین سر نمی رود

■ انتخاب دوچرخه مناسب

اگر شما این وسیله را برای ورزش روزانه و یا وسیله ی نقلیه انتخاب می‌کنید، بهتر است نسبت به کارایی خود یکی از دو نوع کراس یا کوهستان را برگزینید.

نوع کراس که در اصطلاح عامیانه کورسی نامیده می‌شود، نوعی است که برای جاده و یا مسیرهای صاف استفاده می‌گردد. کراس معمولا دارای چرخه‌های نازک و بدنه ای سبک است. استفاده از نوع کراس باعث می‌شود تا نیروی کمتری صرف حرکت گردد. از کراس معمولا برای شتاب بیشتر استفاده می‌شود. فرمان کراس که معمولا شکلی رو به پایین دارد در دو حالت قابل هدایت است. این قابلیت باعث می‌شود تا راننده در دوحالت - نسبت به شتاب لازمه - دوچرخه را براند. البته بعضی از مدلهای کراس دارای فرمانی صاف هستند.

اما نوع دیگر یعنی کوهستان معمولا برای مسیرهای کوهستانی و پر فراز و نشیب استفاده می‌شود. این نوع دوچرخه دارای لاستیک‌هایی پهن و بدنه ای مستحکم است، که این موضوع به دلیل بالابردن استقامت در مسیرهای کوهستانی و غیر صاف است.

فرمان نوع کوهستان نیز صاف یا دارای شاخکهای رو به بالا(و یا پایین) است که این موضوع باعث کنترل دوچرخه در دوحالت عادی و استقامتی می‌شود.

البته نوع دیگری از دوچرخه نیز وجود دارد که اصطلاحا به آن نوع شهری گفته می‌شود. این نوع دوچرخه، تقریبا دارای خصوصیاتی بین کراس و کوهستان است. نوع شهری برای استفاده در شهر و جنگل کاربرد دارد. انتخاب نوع دوچرخه بستگی به کارایی و علاقه شما دارد. برای مثال اگر می‌خواهید برای مسابقات سرعتی دوچرخه سواری کنید، نوع کراس پیشنهاد می‌شود. یا اگر می‌خواهید استفاده روزمره از این نوع دوچرخه داشته باشید و مثلا سرکار رفته یا هر از گاهی به بیرون از شهر بروید بهترست دوچرخه نوع کوهستان یا شهری را انتخاب کنید.

■ دوچرخه سواری و کاهش وزن

وقتی به کم کردن وزن نگاه می کنیم ، خیلی کم پیش می آید که برنامه غذایی به طور دراز مدت جواب بدهد، اما ورزش منظم همیشه جواب می دهد. هر نوع ورزش منظم دارای فایده است ، اما یکی از مزایای دوچرخه سواری نسبت به سایر ورزش‌ها این است که خطر مصدومیت در آن کم است.

■ میزان مصرف کالری حین این ورزش

دوچرخه سواری یک ورزش سوزاننده کالریست که فواید مختلفی دارد. طبق گفته بنیاد قلب بریتانیا ، دوچرخه سواری حداقل ۲۰ مایل (۳۲ کیلومتر) در هفته خطر ابتلا به بیماری قلبی کرونری را به کمتر از نصف در مقایسه با غیر دوچرخه سوارها کاهش می دهد. دوچرخه سواری با سرعت آرام ۱۲ مایل در ساعت (۱۹.۵ کیلومتر در ساعت) در جاده ای صاف ۴۵۰ کیلو کالری در ساعت مصرف می کند.

■ افزایش متابولیسم

همچنین ادعا می شود که دوچرخه سواری سرعت متابولیسم بدن را تا ساعت‌ها پس از آن بالا می برد، در نتیجه بدن شما حتی پس از ورزش هم به سوزاندن کالری‌ها ادامه می دهد. دوچرخه سواری عمدتا فعالیتی ایروبیک یا هوازی (بجز زمانی که از شیبی بالا می روید) است. این امر برای ریه‌ها که برای ارسال بیشترین میزان اکسیژن به داخل بدن منبسط می شوند، و قلب که برای انتقال این اکسیژن به تمام بدن ضربان سریع تری پیدا می کند، مفید است. قلب و ریه هایی قوی اساس تناسب اندام عمومی است.

■ کدام ماهیچه‌ها با دوچرخه سواری تقویت می‌شوند

حتی با تنها چند مایل دوچرخه سواری، ماهیچه هایتان از فواید آن بهره مند می شوند. عضلات اصلی که به هنگام دوچرخه سواری استفاده می شوند، عضلات قسمت بالای ران ، عضلات پشت ران و عضلات ساق پا هستند. علاوه بر عضلات ذکر شده دوچرخه سواری سبب تقویت مهمترین عضله بدن یعنی قلب می‌شود.

■ تاثیر دوچرخه سواری در روحیه فرد

انجام ورزش موادی معروف به اندروفین‌ها را به داخل جریان خون رها می کند. این مواد حس رضایت و خوشحالی را درشما ایجاد می کنند، در نتیجه به کاهش استرس و فشارهای عصبی کمک می شود. به طور طبیعی اگر در محیطی مطبوع و دلپسند دوچرخه سواری کنید سطح رضایت شما حتی بیشتر هم خواهد شد.

سرانجام فوتسال خراسان دستش را به خط پایان رساند

لیگ فوتسال تمام شد
انتظار حمایت از دو باشگاه خصوصی تمام نشد

دنیای اقتصاد، زیتون سیدزاده- در فصلی که در فوتسال کشور گذشت، خراسان رضوی دو نماینده خود را راهی لیگ برتر فوتسال ایران کرد؛ دو نماینده که هرچند اوایل چندان حال و روز بدی نداشتند اما سرانجام در روزهای آخر برای فرار از سقوط با یکدیگر کورس گذاشته بودند و در نهایت تیم فوتسال فرش‌آرا توانست از این مهلکه بگریزد اما سرنوشت اقتدارنوین فردوسی مشهد همچنان به رای کمیته فوتسال بستگی دارد. هرچند مطابق جدول فردوسی باید رخت بربندد و راهی دسته پایین‌تر شود اما گویا این بار مسئولین فوتسال کشور ظرفیت‌ها و توانایی‌های این تیم را دیده و در مقابل ضعف‌هایش در کفه ترازو گذاشته‌اند و عنوان کرده‌اند که شاید و تنها شاید سقوط فردوسی مشهد منتفی شود.

فصل آینده مسابقات لیگ برتر فوتسال اسفندماه امسال قرعه کشی می‌شود و این بازی‌ها از اردیبهشت‌ماه سال آینده مجددا آغاز خواهد شد

این روزها فوتسال خراسان منتظر نظر نهایی کمیته فوتسال کشور نشسته است، تیمی که در بازی انتهایی با صدرنشین رقابت‌ها چنان بازی خوبی از خود به نمایش گذاشت که در تمامی اخبار این رشته ورزشی صحبت از شایستگی‌های فردوسی مشهد در عین رفتن به لیگ دسته یک بود. در همین راستا کشاورز بازیکن تاسیسات در خصوص عملکرد تیم فردوسی تصریح کرد: در این بازی فردوسی فوتسال پاکی را ارائه کرد و با انگیزه بالایی وارد میدان مسابقه شده بود، این تیم نشان داد که مستحق چنین جایگاهی در لیگ برتر نبوده است با این حال متعقدم که لیگ برتر در این فصل بدون هیچ مشکلی دنبال شده است.

بازی تیم قعر جدولی فردوسی مشهد با قهرمان لیگ که در هفته پایانی رقم خورد، خود نشان از تاثیر فوتسال خراسان در کشور داشت؛ چرا که بازیکنی گل قهرمانی تاسیسات را به ثمر رساند که از مشهد پیراهن ملی را به تن کرد و حالا قدرت بهادری با وجود قهرمانی تیمش، آرزوی بهبود فوتسال خراسان و حمایت هرچه بیشتر مسئولان استان را دارد. این بازیکن مشهدی تیم تاسیسات پس از پایان بازی نهایی و لیگ فوتسال در مشهد با اشاره به حضور تعداد زیاد بازیکنان خراسان در تیم‌های مدعی قهرمانی لیگ برتر عنوان کرد: اینکه من و علی ابراهیمی در تاسیسات، مهدی جاوید در گیتی‌پسند و حسین طیبی در مس سونگون، همگی تا روز آخر لیگ جزو تیم‌های مدعی قهرمانی هستیم، نشان‌دهنده کیفیت بالای بازیکنان مشهدی است، کاش شرایط به شکلی رقم می‌خورد که بتوانیم برای تیم‌های شهر خود به میدان برویم و جام را به هم‌شهری‌مان هدیه کنیم؛ کاش قدر این استعدادها را بدانیم و کارخانه بازیکن‌سازی فوتسال خراسان متوقف نشود.

اینها در حالیست که بازیکنان تیم اقتدارنوین فردوسی مشهد دلیل اصلی قعرنشینی را عدم حمایت همه جانبه مسئولین می‌دانند و نه مشکلات دیگری نظیر مسائل مالی. امری که با نگاهی به نتایج دوتیم خصوصی فرش‌آرا و اقتدارنوین فردوسی مشهد می‌توان آن را در آینده‌ای نزدیک جدی‌تر بررسی کرد. شرایطی که به گفته نعمتی مدیرعامل باشگاه اقتدارنوین فردوسی کار به جایی رسیده‌است که دلسوزی‌های پدرش تیم و تعصب وی به تیم و فوتسال خراسان یک تنه فردوسی مشهد را در کورس رقابت‌های نیم فصل دوم باقی نگاه داشت.

در این راستا بد نیست به صحبت‌های ابراهیم حاجتی یکی از بازیکنان فردوسی مشهد پس از شکست تیمش مقابل تاسیسات دریایی و سقوط به لیگ یک، اشاره شود: « در ابتدای لیگ شرایط خوبی را دنبال می‌کردیم ولی متاسفانه با بدشانسی‌های زیادی در ادامه لیگ رو به‌رو شدیم و نتوانستیم جایگاه مناسبی را بدست آوریم.

مصدومیت بازیکنان فشار زیادی را وارد کرد، در بعضی از بازی‌ها با ۵ بازیکنان وارد زمین مسابقه می‌شدیم که این موضوع کار را برایمان سخت کرده بود. مشکلات مالی هیچ تاثیری در گرفتن این نتایج نداشت، زیرا اعتقاد دارم در یک برهه از زمان که با مشکلات مالی رو به رو بودیم در مکان چهارم لیگ برتر قرار گرفته بودیم.

بازیکن تیم فردوسی با تاکید بر این موضوع که هیچ حمایتی در این فصل از این تیم نشد عنوان کرد: «مسئولین زمانی که تیم نتیجه می‌گرفت در سالن حضور داشتند ولی وقتی بازی را واگذار می‌کردیم هیچ شخصی نبود که دست بازیکنان را بگیرند و مشکلاتشان را حل کنند، در واقع هیچ حمایتی را از مسئولین در این فصل شاهد نبودیم.»

حالا پس از فرازهای اندک و فرودهای بسیار، رئیس کمیته فوتسال وعده بقا را به تیم فوتسال اقتدارنوین فردوسی مشهد داده است؛ وعده‌ای که بسیار امیدوارکننده است اما راهگشای اساسی وضعیت این رشته ورزشی در استان نیست. شاید گره‌گشای این مسئله نگاهی از سر مهربانی به دو تیمی است که یک تنه با هزینه‌های شخصی خود تمام فصل گذشته را تلاش کردند تا در لیگ باقی بمانند. فرش‌آرا و اقتدارنوین که از ابتدای فصل بیان کردند که یک تنه بار سختی را بر دوش می‌کشند، فرش‌آرا سالها برای فوتسال استان تلاش کرد تا در نهایت تبدیل به یک برند شد؛ برندی که کجدار و مریز راه فصل گذشته لیگ برتر را سپری کرد. و در نهایت باید روزی به بخش خصوصی که برای ورزش اهمیت قائل می‌شود و معمولا تنها سرمایه می‌گذارد و سود چندانی نمی‌برد، بها داد.

بازی تیم قعر جدولی فردوسی مشهد با قهرمان لیگ که در هفته پایانی رقم خورد، خود نشان از تاثیر فوتسال خراسان در کشور داشت

فصل آینده مسابقات لیگ برتر فوتسال اسفندماه امسال قرعه کشی می‌شود و این بازی‌ها از اردیبهشت‌ماه سال آینده مجددا آغاز خواهد شد. طبق برنامه، لیگ در تاریخ اول بهمن ۱۳۹۵ به اتمام خواهد رسید. ای کاش در بهمن ماه سال آینده فوتسال خراسان رضوی جایگاهی که در شان این استان است را رقم زده باشد؛ که این میسر نیست جز با حمایت مسئولان و تلاش ورزشکارانش.

دنیای اقتصاد بررسی می‌کند:

تغییر و ثبات؛ دو نیمه واقعیت فوتبال مشهد در لیگ برتر

دنیای اقتصاد، علی رضا هاشمی - دو تیم خراسانی حاضر در لیگ برتر پانزدهم، از نظر حفظ اقبال عمومی در بین فوتبال دوستان این شهر وضعیت متفاوتی با یکدیگر داشته اند.

■ پدیده؛ ثبات در کادرفنی، تداوم در لیگ برتر

پدیده ای ها که سال گذشته نیز با علی رضا مرزبان حضور در رده های میانی جدول و حفظ خود در لیگ برتر را از هر هدفی مهمتر می دانست و در نهایت نیز توانست به هدفش برسد، در لیگ پانزدهم نیز از همان ابتدای لیگ در پی این هدف بودند و به همین دلیل رضا مهاجری را در راس کادرفنی خود گماردند.

مهاجری که با فوتبال مشهد آشنا بود از همان ابتدا به فکر بستن یک تیم متوسط بود که بتواند بار دیگر در لیگ برتر ماندگار شود و برای سال دوم خود صاحب رتبه ای تک رقمی شود و در نهایت نیز تا حدودی به این هدف خود رسید. آنها با همین روش برای دومین سال پیاپی می توانند در لیگ برتر باقی بمانند و پس از گذشت هفده هفته، خطری آنها را تهدید نکرده است. ثبات روی نیمکت پدیده ای ها شاید یکی از دلایل آرام بودن شرایط تیمی پدیده محسوب می شود.

پدیده به همراه رضا مهاجری، در ۱۷ بازی خود توانست ۱۸ امتیاز کسب کند، آنها در بازی های خود به ۴ پیروزی، ۶ تساوی و ۷ شکست دست یافتند و به دلیل تفاضل گل پایین تر در رده دوازدهم جدول رده بندی لیگ پانزدهم قرار گرفتند.

■ اردوی بلاتکلیف و برنامه‌ای که هنوز اعلام‌نشده

اما درباره پدیده‌ای‌ها هنوز چیزی قطعی نشده و مسئولان این تیم تصمیم نهایی خود را برای برگزاری اردو اعلام نکرده‌اند.

سرمربی این تیم، رضا مهاجری در این رابطه می‌گوید: هنوز در این خصوص چیزی قطعی نشده اما به دنبال برگزاری اردو هستیم، اگر هم برای این مهم شرایط مهیا نشد در همین مشهد به تمرینات خود ادامه می‌دهیم تا باکیفیت کامل و آمادگی بالا در دور برگشت حضورداشته باشیم.

■ پدیده نیز در تعطیلات نیم‌فصل خود اقدام به جذب یکی دو بازیکن کرده است که احمد آل نعمه یکی از آن‌هاست

سیاه‌جامگان، مربی عوض می کنند، اما حالشان عوض نمی شود

اما در جمع سیاه جامگان وضعیت کاملا متفاوتی را شاهد بودیم، آنها در ۱۷ بازی خود در لیگ برتر، ۳ بار دست به تغییر مسئول اصلی کادرفنی خود زدند، این تیم مشهدی که در ابتدای حضور خود در لیگ برتر، سرمربی سال گذشته تیم خود را که با آن پا به بالاترین سطح فوتبال ایران گذاشته بود از دست رفته دید به سراغ یک مربی متفاوت با آن خطه رفت، رسول خطیبی اولین سرمربی بود که امسال روی نیمکت این تیم نشست.

خطیبی در ۴ بازی رهبری سیاه جامگان را برعهده داشت و تنها در یک بازی توانست به پیروزی برسد، آنها در بازی برابر استقلالی های تهران و اهواز و گسترش فولاد نتیجه بازی را به حریف واگذار کردند و تنها در بازی نفتی ها در خانه خود توانستند به پیروزی دست پیدا کنند و در نهایت این مربی با کارنامه ای ۱ پیروزی، ۳ شکست، ۲ گل زده و ۴ گل خورده و میانگین ۰.۷۵ امتیاز برای هر بازی از این تیم کنار گذاشته شد.

پس از این مربی، سعید رمضانی دومین مربی بود که روی نیمکت تیم نشست، وی نیز در سه بازی سیاه جامگان را رهبری کرد و به یک پیروزی و دو شکست دست پیدا کرد، پیروزی در برابر راه آهن و دو شکست که مهمترینش باختن در دربی مشهد بود به همراه ۱ گل زده و ۲ گل خورده، کارنامه سعید رمضانی و سپس او نیز جای خود را به مربی بعدی، یعنی فرهاد کاظمی داد.

کاظمی نیز به عنوان سومین و احتمالا آخرین مربی که روی نیمکت سیاه جامگان نشست در ۱۰ بازی آخر هدایت سیاه جامگان را برعهده گرفته است، وی در این بازی ها به ۱ پیروزی، ۶ شکست و ۳ تساوی دست پیدا کرد که با توجه به نبستن این تیم توسط وی انتظار این نتایج می رفت، جالب است که بعد از یارگیری این تیم در نیم فصل، کاظمی توانست به اولین پیروزی خود دست پیدا کند و همین موضوع نشان می دهد که ممکن است از این به بعد این مربی بتواند نتایج بهتری برای تیمش کسب کند.

هرچه بود تعویض های پیاپی مربیان در تیم سیاه جامگان نتیجه نداد و این تیم را در محوطه خطر لیگ برتر قرار داده است و با نتایجی که سیاه جامگان تا بازی هفدهم خود گرفته اند بعید نیست که تنها یک بار حضور در بالاترین سطح فوتبال ایران را تجربه کنند و بازهم سر از لیگ یک در بیاورند.

این تیم در ۱۷ بازی خود توانست تنها ۱۲ امتیاز کسب کند که حاصل ۳ پیروزی، ۳ تساوی و ۱۱ شکست است و به همین دلیل سیاه جامگان به دلیل تفاضل گل پایین تر و با حضور در رده پانزدهم جدول رده بندی لیگ پانزدهم روزهای سختی را پشت سر می گذارد.

■ حضور در ترکیه و سه بازی تدارکاتی

تیم فوتبال سیاه‌جامگان پس از نیم‌فصل ناموفقی که در لیگ پانزدهم داشت در تعطیلات نیم‌فصل، اردویی را به ترکیه ترتیب داد تا ضمن هماهنگی بیشتر بازیکنان تازه به تیم جذب‌شده، فرهاد کاظمی بتواند تاکتیک‌های موردنظر خود را به تیم تزریق کند تا این تیم در نیم‌فصل دوم بتواند از اعتبار خود دفاع کند و اولین حضور خود در لیگ برتر را ماندگار کند.

مشهدی‌ها روز پنجشنبه عازم این اردو شدند و به مدت ۱۰ روز در ترکیه حضور خواهند داشت، آن‌ها در این مدت سه دیدار تدارکاتی نیز برگزار خواهند کرد.

سه بازی سیاه‌جامگان در این اردو تیم‌هایی از کشورهای آلمان، آذربایجان و قزاقستان هستند، تیم "اف سی روت ویب ارفروت" اولین حریف مشهدی‌ها در بوندس لیگای سه توپ می‌زند و در رده دوازدهم حضور دارد، تیم "سام گایت اف کی" آذربایجان که این روزها در رده هشتم جدول قرار دارد دومین حریف مشهدی‌ها هستند و "اف سی ارتیش پاولودار" قزاقستان که در رده ششم جدول رده‌بندی جای دارد سه حریف یاران کاظمی در این اردو هستند. سیاه‌جامگان در فصل نقل و انتقالات نیم‌فصل بازیکنان زیادی را جذب تیم خود کردند که میلاد نوری و حمیدرضا علی عسگری را می‌توان آخرین بازیکنان پیوسته به این تیم دانست.

آنتی فوتبال

والیبال ثامن مقابل سایپا دوام نیاورد،

شاید در تقابل با مشکلات هم این چنین باشد

دنیای اقتصاد-تیم والیبال ثامن‌الحجج(ع) خراسان نتوانست در خانه حریف سایپا شود.

تیم ثامن‌الحجج(ع) در هفته شانزدهم لیگ برتر والیبال میزبانی سایپا را در سالن مهران مشهد برعهده داشت که این دیدار در پایان با نتیجه ۳ بر ۲ و برتری میهمان به پایان رسید.

ثامن‌الحجج(ع) دو ست اول و چهارم را با نتیجه ۲۵ – ۱۸ و ۲۵ – ۱۹ پیروز شد ولی در ست های اول، سوم و پنجم نتیجه را با امتیازات ۲۷-۲۵، ۲۵-۱۷ و ۱۸-۱۶ به سایپا واگذار کرد.

گفتنی است پیرامون مشکلات مالی این باشگاه و حمایت نشدن آن، رئیس سازمان والیبال ثامن الحجج خراسان در نشست خبری هفته گذشته عنوان کرد که ورود او و باشگاه ثامن به والیبال استان اشتباه بوده است و شاید ثامن در لیگ آینده شرکت نداشته باشد.

نامه اعتراض‌آمیز خبرنگاران به مدیرکل ورزش استان

دنیای اقتصاد- انجمن خبرنگاران ورزشی استان در خصوص برخوردهای حراست با خبرنگاران و عکاسان به مدیرکل ورزش و جوانان خراسان رضوی نامه اعتراض‌آمیزی نوشت.

به گزارش ایسنا، در حاشیه دیدار تیم‌های فوتسال تاسیسات دریایی تهران و اقتدار نوین فردوسی مشهد، نیروهای حراست اداره کل با یکی از عکاسان ورزشی مشهد، برخورد ناشایستی داشتند.

به گزارش روابط‌عمومی انجمن خبرنگاران و عکاسان ورزشی خراسان رضوی، در پی اتفاقات رخداده در حاشیه دیدار هفته پایانی لیگ برتر فوتسال کشور، انجمن خبرنگاران و عکاسان ورزشی خراسان رضوی، طی نامه‌ای خواستار ارائه توضیحات از سوی اداره کل ورزش و جوانان خراسان رضوی شد. در این نامه خطاب به کوروش صبوریان آمده است؛ «همان‌طور که مستحضرید برای چندمین بار برخورد ناشایست نیروهای حراست اداره کل متبوع شما، موجب تکدر خاطر و البته اختلال در انجام وظایف جامعه خبری خراسان رضوی و این‌بار عکاسان زحمتکش شد. پیش از این هم گرچه شفاهاً، کتباً، رسمی و دوستانه به حضرتعالی موارد عدیده برخوردهای عجیب و غریب نیروهای حراست را گوشزد کرده بودیم، این بار اما علاوه بر تاکید بر حضرتعالی، یادآور می‌شویم که در صورت عدم پیگیری موضوع و اعلام رسمی موضع اداره کل ورزش و جوانان در قبال این بی‌اخلاقی‌های پیاپی نسبت به اصحاب رسانه، جامعه رسانه‌ای خراسان رضوی از تمامی پتانسیل خود برای حل این معضل در مراجع بالاتر و کشوری، استفاده خواهد کرد.»

شکست بسکتبال ثامن مقابل صدرنشین

دنیای اقتصاد- در هفته نوزدهم لیگ برتر بسکتبال، تیم پتروشیمی بندر امام (ره)، تیم ثامن مشهد را مغلوب کرد.

این بازی که در خانه بسکتبال مشهد پنجشنبه گذشته برگزار شد با نتیجه ۹۲ بر ۶۶ به سود تیم پتروشیمی بندر امام (ره) به پایان رسید. با احتساب نتیجه این بازی، تیم پتروشیمی بندر امام (ره) همچنان صدر جدول را در اختیار دارد و باشگاه ثامن با ۲۵ امتیاز در جایگاه هفتم نشسته است. مهران حاتمی سرمربی باشگاه ثامن در خصوص نتیجه بد این تیم مقابل پتروشیمی، عملکرد بازیکنانش را دلیل اصلی این باخت دانست و همچنین در خصوص حضور ارسلان کاظمی عنوان کرد که هنوز هیچ چیز مشخص نیست و باشگاه منتظر رای فدراسیون در قبال این بازیکن خواهد بود.

در پی اعتراض تیم بسکتبال ثامن مشهد؛

داور دیدار ثامن و شیمیدر محروم شد

دنیای اقتصاد- داور دیدار دو تیم بسکتبال ثامن مشهد و شیمیدر تهران تا اطلاع ثانوی محروم شد.

فدراسیون بسکتبال برای بررسی حواشی این دیدار جلسه‌ای تشکیل داد و در آن سه عدد سی دی فیلم باشگاه ثامن مشهد، صداوسیما و تصویر بردار فدراسیون به طور کامل مورد بازبینی قرار گرفت که در پایان به اتفاق آرا حاصل بررسی‌های بدست آمده به این نتیجه منتهی شد که سر داور بازی در صحنه در اعلام رای صادره مبنی بر صحیح نبودن گل تیم ثامن مشهد اشتباه کرده و باعث به وجود آمدن این اتفاقات شده است. فدراسیون تاکید بر آن دارد تصمیمی که باخت تیم میزبان را رقم زده به هیچ وجه عمدی نبوده است، بر همین اساس رضا جوادی داور بازی تیم‌های ثامن مشهد و شیمیدر تهران تا اطلاع ثانوی از قضاوت محروم می شود. با این اشتباه داور، مسابقه به وقت اضافه کشیده شد و ثامنی‌ها در خانه ۷۷ بر ۷۳ تن به شکست دادند که همین مساله باعث اعتراض شدید بازیکنان این تیم شده‌است.

برای سومین دوره پیاپی؛

حجازی در هیات‌های هاکی خراسان رضوی ابقا شد

دنیای اقتصاد-کاظم حجازی برای سومین دوره به عنوان رئیس هیات هاکی خراسان رضوی انتخاب شد.

به گزارش ایسنا؛ مجمع انتخاب هیات هاکی خراسان رضوی در غیاب رئیس فدراسیون با حضور ۱۲ عضو از ۱۷ عضو مجمع و به ریاست کوروش صبوریان مدیرکل ورزش و جوانان خراسان رضوی برگزار شد.در پایان این مجمع کاظم حجازی تنها نامزد این انتخابات، با کسب ۱۲ رای از ۱۲ رای ماخوذه با اکثریت آرا برای چهارسال دیگر در سمت ریاست هیات هاکی خراسان رضوی ابقا شد.

سرمقاله

فرصت‌های سرمایه‌گذاری در دوران پساتحریم

مریم ظریف‌پور *

پیش‌بینی‌های کارشناسی از حصول توافق نامه هسته‌ای بین کشورهای ۵+۱ و ایران به دو دلیل، بهبود مؤثر در چشم‌انداز اقتصاد ایران را نوید می‌دهد:

۱. برچیده شدن تحریم‌ها، فرصت‌های سرمایه‌گذاری و تجارت را ایجاد می‌کند

۲. برگشت ایران به بازار جهانی نفت امکان‌پذیر شده و افزایش میزان عرضه و تأمین جهانی آن را در پی خواهد داشت

اعلام نرخ رشد متوسط هشت درصد در برنامه ششم توسعه و همزمان با آن کنترل نوسان نرخ ارز در دو سال گذشته، ثبات نسبی به همراه کاهش نرخ رکود و افزایش نرخ رشد اقتصادی (پیش‌بینی صندوق جهانی پول برای سال ۲۰۱۵، ۰٫۶ درصد و برای سال ۲۰۱۶ ، ۱٫۳ درصد است) تأیید مجددی بر کسب نتایج امیدوارکننده بالاست اما در این میان بدون پاسخ به سؤالات زیر، میزان اثرگذاری و سرعت قابل انتظار در بهبود چشم‌انداز اقتصادی و فرصت‌هایی که برجام برای کشور ایجاد می‌کند، مبهم باقی می‌ماند:

۱. تحریم‌ها چه زمانی برداشته می‌شوند؟

۲. ایران باچه سرعتی می‌تواند تولید نفت خود را افزایش دهد؟

۳. واکنش دیگر تولیدکنندگان نفت برای ورود مجدد به بازار ایران چیست؟

۴. چه تغییراتی برای همراهی با مسأله رفع تحریم‌ها و در جهت به حرکت درآمدن اقتصاد محلی لازم است؟

لازم به توضیح است که انعقاد توافق‌نامه موقت در نوامبر ۲۰۱۳ بین ایران و کشورهای ۵+۱ و سیاست‌گذاریهای کلان متعاقب آن باعث ایجاد انگیزه در انجام تغییرات به‌ویژه در بخش‌های نفت و حمل‌ونقل و افزایش در رشد GDP و کاهش قابل توجه تورم ۱۲ ماهه ورسیدن به ثبات ۱۵ درصدی دراین نرخ شد ولی با این‌همه در انتهای سال ۲۰۱۴- ۲۰۱۵ سطح فعالیت‌های اقتصادی هنوز ۶ درصد کمتر از سطح سال ۲۰۱۱- ۲۰۱۲ بوده که دلیل اصلی آن کاهش تولید محصولات هیدروکربنی است. از آنجاکه جهت ایجاد محیط مناسب برای سرمایه‌گذاری خارجی در نظرگرفتن اصولی همچون تلفیق نظام سیاسی با سیاست‌های با ثبات اقتصادی، وجود قواعد دموکراتیک و تعدد حزبی، امنیت داخلی و سیاست خارجی باثبات ضروری است اما رفع تحریم‌ها نیز به نوبه خود با:

- امکان انجام صادرات و حمل‌ونقل هیدروکربن‌ها و محصولات مرتبط
- سیستم بانکداری و تراکنش‌ها و خدمات مالی دیگر ازجمله دسترسی مجدد به سیستم پرداخت بین‌الملل
- دسترسی به سرمایه‌های مالی خارجی
- فروش و تأمین قطعات و ترانزیت کالا و خدمات‌رسانی به بخش‌های حمل‌ونقل هوایی و موتوری
- سرمایه‌گذاری خارجی مشترک می‌تواند بر حرکت رو به جلوی اقتصاد اثرگذار باشد و منافع کلیدی زیر را برای ما ایجادکند:
- شوک تقاضای خارجی برای نفت و صادرات غیرنفتی
- کاهش هزینه تجارت خارجی و تعاملات مالی
- دستیابی به سرمایه‌های خارجی و صادرات بیشتر نفت

درنتیجه این سه شوک بهبود قابل ملاحظه‌ای در چشم‌انداز اقتصاد ایران در سال‌های پیش‌رو ایجاد می‌شود که در مقابل اثر معکوس تنزل شدید قیمت‌های جهانی نفت چشم‌گیر خواهد بود. ازطرف دیگر با قوانین موضوعه تشویق سرمایه‌گذاری خارجی در بعد کلان و دیپلماسی اقتصادی در جهت تشویق به سرمایه‌گذاری خارجی در برنامه ششم توسعه که نشان‌دهنده فضای سیاست‌گذاری در اسناد بالادستی تشویق و حمایت از سرمایه‌گذاری خارجی است و نیز ضرورت جذب ۱۸۰ میلیارد دلار در پنج سال آتی برای توسعه صنایع بالادستی نفت و گاز که در اجلاس اخیر تهران توسط وزیر نفت و رونمایی ازمدل جدید قراردادهای نفتی ایران مطرح شد و نیز به دلایلی همچون:

- وجود ۱۸۰۰ کیلومتر مرز ساحلی
- وجود ۱۵ کشور در همسایگی ایران
- مسیر انتقال کالاهای پتروشیمی، نفت خام وگاز ایمن
- وجود نیروی جوان و تحصیل کرده
- نرخ بالای بازگشت سرمایه پروژه‌ها با هزینه تولید و قیمت و ریسک پایین،بهشتی برای سرمایه‌گذاری در صنعت نفت و گاز می‌باشیم.

اهداف وزارت نفت در ایجاد مدل جدید قراردادی عبارت است از:

- انتقال تکنولوژی
- تقویت بخش خصوصی درصنایع بالادستی نفت
- جذب سرمایه‌گذاری خارجی

از طرف دیگر در باب تجارت غیرنفتی با سایر کشورهای دنیا که تاکنون محدود بوده انتظار می‌رود با افزایش مبادلات تجاری در پس از تحریم درآمدهای بیشتری عاید کشور و طرف‌های قراردادی شده و کاهش هزینه‌های تعاملات را برای شرکای تجاری نظاره‌گر باشیم. هرچند در این میان واردات کشور نیز ظرف پنج سال آینده ۵۰ درصد افزایش خواهد یافت واز ۷۵ بیلیون دلار سال جاری به ۱۱۵ بیلیون دلار در سال ۲۰۲۰ خواهد رسید اما همزمان انتظار می‌رود که ایران توانمندی زیادی در افزایش صادرات غیرنفتی خود پیدا کند.

در باب سرمایه‌گذاری داخلی نیز حمایت از تأسیس شرکت‌های غیردولتی برای سرمایه‌گذاری در فعالیت‌های مختلف و فرصت‌های فراهم شده در رابطه با اصل ۴۴ زمینه چنین گسترشی را توسط دولت فراهم ساخته و در این راستا اصلاحات لازم برای تقویت و تعدیل بازارهای پول و سرمایه ضروری است.

کاهش قیمت نفت در کشورهای صادرکننده نفت مانند ایران باعث تضعیف ترازهای مالی دولت‌ها و شرکت‌های نفتی شده و اثرگذاری معکوس بر روی اقتصاد، ریسک‌های نقدینگی و اعتباری بانک‌ها خواهد داشت. طبق گزارش بانک جهانی فشار بر سیستم بانکی ایران نشأت گرفته از اثرات تحریم‌ها و صدور دستورالعمل‌های دولتی بوده و اثر قیمت‌های پایین نفت اثر کمتری بر روی آن داشته است و با تداوم قیمت‌های پایین‌تر برای نفت، فضای اقتصادی رو در روی بانک‌ها درکشورهای CCA و MENA کماکان چالشی باقی می‌ماند. در کشورهای صادرکننده نفت غیر عضو اتحادیه عرب تسلط بانک‌های دولتی که به منابع و سپرده‌های نفتی وابسته‌اند و در ارتباط با بنگاه‌های وابسته به دولت هستند، ریسک‌های سیستماتیک بانکی مدام در حال افزایش است.

*دانشجوی دکتری مدیریت قراردادهای بین‌المللی نفت و گاز دانشگاه تهران و مدیرعامل شرکت خدمات علمی صنعتی استان خراسان

در همایش «موانع توسعه در ایران امروز» مطرح شد؛

حذف رقبا؛ خطای تاریخی گروه‌های قدرت

دنیای اقتصاد، فاطمه رافع- مدت‌های مدیدی است توسعه و موانع آن نقل برخی محافل کارشناسانه شده تا شاید از رهگذر برگزاری چنین محافل و مجالسی، دلایل توسعه‌نیافتگی کشور مشخص و راهکارهای مناسبی برای آن ارائه شود.

«موانع توسعه در ایران امروز» عنوان همایشی بود که به همین منظور در اتاق بازرگانی خراسان رضوی برگزار شد و دکتر محسن رنانی، عضو هیأت علمی گروه اقتصاد دانشگاه اصفهان سخنران ویژه آن بود که به بازشناسی مفهوم توسعه در قرن ۲۱ و مروری بر موانع آن در ایران پرداخت و حذف چهره‌های نمادین گروه‌های رقیب را خطای تاریخی گروه‌های قدرت در ایران دانست.

رنانی با بیان اینکه از ابتدا مسأله توسعه را درست مطرح نکرده‌ایم و به همین دلیل سرگشته تجربه دیگران شده‌ایم، خاطرنشان کرد: توسعه یک تحول ذهنی و رفتاری است و هیچ ارتباطی به فرودگاه، هواپیما، تکنولوژی و ... ندارد و اگر توسعه به این ابزارها نیاز داشته باشد، آن‌ها به صورت مکمل ایجاد خواهد شد.

عکس: آرمین صمصمی

ظرف ۴۰ سال گذشته سطح رفاه در جامعه ما افزایش داشته اما رضایت مردم افزایش نیافته است

توجه صرف به توسعه فیزیکی

نویسنده کتاب «بازاریابی بازار؟» توسعه را پدیده‌ای دانست که بذر آن در هر جامعه‌ای از دوران کودکی افراد جوانه خواهد زد، و تصریح کرد: اگر امروز این همه رشد کرده‌ایم اما رضایت نداریم، به این دلیل است که صرفا به فیزیک توسعه توجه و روح آن را رها کرده‌ایم؛ آنچه در باب توسعه در کشور ما رخ داده توسعه فیزیکی بوده است.

رنانی با تأکید بر اینکه **توسعه به این معناست که قانون در ذهن افراد حریم پیدا کند، افزود: رفتار کردن بر اساس قانون باید در افراد جامعه درونی شود تا توسعه اتفاق بیفتد به عبارتی توسعه به این معناست که عمل خلاف قانون، اخلاق و شرع برای افراد قبح داشته باشد.**

عضو هیأت علمی دانشگاه اصفهان توسعه را کارخانه‌ای دانست که محصول آن احساس سعادت است، گفت: سعادت به این معناست که اگر درهای جامعه باز شود، مردم به دلیل احساس سعادتی که دارند، نروند؛ برای ایجاد چنین احساسی در مردم، باید کارخانه توسعه ایجاد شود با دو خط تولید که محصول یک خط رفاه و محصول خط دیگر رضایت است.

کار به قدری زار شده است که باید همه جمع شویم تا شاید بتوانیم جامعه فرونشسته و اقتصاد فرومانده را حرکتی دهیم؛ خوشبختانه امروز در نقطه‌ای از تاریخ هستیم که آغازِ پایان نفت است و حکومت حداکثر چهار یا پنج سال برای تهیه بسته‌ای عقلانی برای مدیریت اقتصاد زمان دارد

رنانی با اشاره به اینکه در جامعه ما ابزارهای توسعه وجود دارد اما مردم راضی نیستند، عنوان کرد: خط تولید رفاه به غلبه بر فشارهای طبیعی و خط تولید رضایت به غلبه بر فشارهای اجتماعی کمک می‌کند؛ ظرف ۴۰ سال گذشته سطح رفاه در جامعه ما بالا رفته اما رضایت مردم افزایش نیافته است.

توسعه نیازمند ۲ تحول

نویسنده کتاب «چرخه‌های افول اخلاق و اقتصاد» با اعتقاد بر اینکه توسعه در جامعه ما به دو تحول «اقتصادی و مادی» و «فرهنگی و رفتاری» نیاز دارد، اظهار کرد: به خط تولید توسعه اقتصادی، مدرنیزاسیون یا نوسازی و به خط تولید توسعه فرهنگی مدرنیته یا نوگرایی گفته می‌شود؛ همه دولت‌ها بعد از مشروطیت به مدرنیزاسیون توجه داشتند نه مدرنیته؛ یکی از ملزومات توسعه، وجود دولت مدرن است و دولت مدرن یعنی دولتی که حاکمیت آن بر اساس قانون، قراردادهای اجتماعی، دموکراسی و ... است؛ با امضای مشروطیت مجوز شکل‌گیری دولت مدرن صادر شد اما دولت‌های ما هنوز در مرحله پیشامدرن هستند و تکامل نیافته‌اند زیرا هنوز بخش بزرگی از مناسبات در کشور ما خارج از قانون است.

همزمانی تولد دولت مدرن و کشف نفت؛ اتفاقی نامیمون

رنانی همزمان شدن تولد دولت مدرن را در ایران بعد از امضای مشروطیت با کشف نخستین چاه نفت، بدترین اتفاق تاریخی خواند و خاطرنشان کرد: این اتفاق نامیمون تاریخی باعث شد دولت مدرن به نفت گره بخورد و در نتیجه چنین دولتی نیازی به پاسخگویی احساس نمی‌کند؛ بعد از سال ۱۳۱۰ که پول نفت در بودجه دولت زیاد شد، به تدریج رضاشاه امور مملکت را به تنهایی مدیریت کرد؛ حتی استبداد رضاخانی را می‌توان به درآمدهای نفتی نسبت داد؛ این بیماری در دوره محمدرضا پهلوی نیز رخ داد و بعد از انقلاب نیز هر گاه قیمت نفت جهش داشت، این بیماری عود می‌کرد.

این استاد دانشگاه با اشاره به اینکه اقتصاددانان و جامعه‌شناسان، سرمایه‌های اقتصادی و انسانی و سرمایه‌های اجتماعی و نمادین را به عنوان چهار سرمایه اصلی توسعه شناخته‌اند، تصریح کرد: سرمایه‌های اقتصادی و انسانی باید به خط تولید اقتصادی و سرمایه‌های اجتماعی و نمادین به خط تولید فرهنگی و رفتاری تزریق شود زیرا در غیر این صورت محصولی حاصل نمی‌شود.

پُردرآمد اما بی‌سرمایه

رنانی با تأکید بر اینکه منظور از سرمایه اقتصادی، پول، زمین، سهام و ... نیست، افزود: ملت پردرآمدی هستیم اما بی‌سرمایه؛ توسعه به معنای عبور از دارایی به ثروت و عبور از ثروت به سرمایه است؛ تفاوت آن‌ها در این است که دارایی داریم اما رفاه از آن خارج نمی‌شود و خلق ارزش هم نمی‌کند؛ زمانی به ثروت می‌رسیم که از دارایی رفاه خارج شود اما هنوز خلق ارزش نمی‌کند؛ سرمایه، دارایی یا ثروتی است که در عمل، خلق ارزش می‌کند؛ ما ملت پُر دارایی هستیم اما توانایی لازم برای تبدیل دارایی‌ها به ثروت و تبدیل ثروت به سرمایه را نداریم.

عضو هیأت علمی دانشگاه اصفهان بر این نکته نیز تأکید کرد که خط تولید رفاه برای توسعه شرط لازم است اما کافی نیست و گفت: **امروز چهار برابر نیاز جامعه، شهرک صنعتی ایجاد شده است؛ در کنار این باید سرمایه انسانی داشته باشیم که دانش و تجربه دارد و بتواند خلق ارزش کند؛** به عبارت دیگر نیروی انسانی باید دانش آشکار و ضمنی را فراگرفته باشد؛ یکی از مشکلات نیروی انسانی ما این است که دانش آشکار را در دانشگاه فرا می‌گیرد اما از دانش ضمنی محروم است؛ **در تربیت نیروی انسانی تنها بعد دانش آشکار را در نظر گرفته‌ایم و روح افراد را برای توانمندی‌هایی که باید در تولید به کار گیرد، تجهیز نکرده‌ایم.**

غفلت از سرمایه اجتماعی

رنانی با اشاره دوباره به اینکه خط تولید رضایت به دو سرمایه اجتماعی و سرمایه نمادین نیاز دارد، تصریح کرد: در تمام برنامه‌های توسعه کشور در ۷۰ سال گذشته، تنها یک مرتبه کلمه «سرمایه اجتماعی» به کار برده شده و آن هم در برنامه چهارم توسعه بوده است. **وی سرمایه اجتماعی را تمام چیزهایی دانست که در مشارکت با هم تولید می‌شود و خلق ارزش می‌کند و خاطرنشان کرد: سرمایه اجتماعی در کشور ما بعد از جنگ مغفول مانده و نظام ما خواسته یا ناخواسته به دنبال تخریب سرمایه اجتماعی بوده است.**

این استاد دانشگاه با تأکید بر لزوم توجه به سرمایه‌های نمادین در فرآیند توسعه، اظهار کرد: در ساخت سرمایه‌های نمادین ناتوان عمل کرده‌ایم و تا زمانی که نگاه حاکمان و سیاستمداران ما تغییر نکند، چرخه تخریب سرمایه‌ها در کشور ادامه خواهد داشت؛ سرمایه‌های نمادین می‌توانند الگوهای جامعه باشند و باعث جذب سایر سرمایه‌ها شوند؛ سرمایه‌های نمادین می‌توانند در بحران‌ها ثبات را به ارمغان آورند؛ در تخریب سرمایه‌های نمادین هم جامعه مقصر است و هم حکومت.

رنانی با بیان اینکه برای رسیدن به توسعه باید حرکت همزمان در خانواده، نهادهای مدنی و حکومت آغاز شود، تأکید کرد: کار به قدری زار شده است که باید همه جمع شویم تا شاید بتوانیم جامعه فرونشسته و اقتصاد فرومانده را حرکتی دهیم؛ خوشبختانه امروز در نقطه‌ای از تاریخ هستیم که آغازِ پایان نفت است و این یک توفیق تاریخی است و از این به بعد دولت باید روی زمین بنشیند و با جامعه همراهی کند؛ درآمدهای نفتی تمام شده و حکومت مجبور است دنبال راه حل باشد، زیرا حداکثر چهار یا پنج سال برای تهیه بسته‌ای عقلانی برای مدیریت اقتصاد زمان دارد و اگر ظرف این چهار یا پنج سال اصلاحاتی انجام ندهد، احتمالا دیر خواهد شد.

عضو هیأت علمی دانشگاه اصفهان با اشاره به اهمیت جایگاه خانواده و نهادهای مدنی در فرایند توسعه، افزود: **کودکان ما در فاصله دو تا هفت سالگی رها هستند و این همان سنی است که بذر توسعه جوانه می‌زند و اگر این بذر در این سن در کودک جوانه نزند، او دیگر نمی‌تواند مناسبات توسعه را درک کند؛** برای دستیابی به توسعه باید ویژگی‌هایی از قبیل صبر، توانایی گفت‌وگو، مدارا، ریسک‌پذیری، نقد کردن و نقد شنیدن و ... از کودکی در افراد شکل بگیرد؛ باید توانایی گفت‌وگو در خانواده‌ها و نهادهای مدنی تقویت شود؛ امروز دولت نیازمند کمک است اما نهادهای مدنی ما توانایی کمک کردن ندارند؛ اتاق بازرگانی گفت‌وگو بلد نیست؛ دولت ظرف دو سال گذشته صحبت از بسته خروج از رکود کرده اما چرا اتاق بازرگانی بسته خود را ارائه نکرده است؟ اتاق بازرگانی مأموریت اجتماعی دارد و باید سرمایه خود را در به کار انداختن اندیشه‌ها و فکرها، گفت‌وگوی مدنی، شبکه‌سازی و ... به کار گیرد زیرا این اقدامات سرمایه اجتماعی را تقویت می‌کند.

سیاستمداران هنر گفت‌وگو ندارند

بخش دوم این همایش به پرسش و پاسخ اختصاص داشت که یکی از حاضران سؤالی را در خصوص تجربه گفت‌وگو در دولت اصلاحات و موفق نبودن آن مطرح کرد که رنانی در پاسخ اینطور گفت: معتقد نیستم در دوره اصلاحات بین گروه‌های سیاسی گفت‌وگو شکل گرفته باشد؛ در دوره اصلاحات بحران‌های پیاپی به اندازه‌ای بود که گفتارهای منظم اجتماعی را که به گفتمان تبدیل شود، پیگیری نکردیم.

وی با اعتقاد بر اینکه هنر گفت‌وگو در بازیگران سیاسی ایران کم است، اظهار کرد: مصدق هم با وجود خدمات بسیار، هنر گفت‌وگو با مخالفان را نداشت؛ در واقع ما با یک بیماری تاریخی به نام «اختلال ارتباطی» مواجه هستیم و این بیماری باید درمان شود.

نخبگان؛ درگیر بازی‌های سیاسی

عضو هیأت علمی دانشگاه اصفهان در پاسخ به سؤال دیگری در خصوص نقش نخبگان سیاسی در توسعه عنوان کرد: برای توسعه باید دولت، نخبگان سیاسی و اجتماعی و خانواده‌ها کمک کنند؛ نخبگان سیاسی باید نمایندگان نهادهای مدنی باشند اما در جامعه خودمان، آن‌ها را به عنوان بازیکنان دولت در نظر می‌گیریم؛ دولت در جامعه ما به دلیل اتکا به درآمدهای نفتی کارکرد خود را از دست داد و بسترسازی‌های لازم برای توسعه را فراموش کرد؛ از طرف دیگر نخبگان سیاسی و اجتماعی ما نیز بعد از مشروعیت همواره به دنبال بازی در عرصه سیاست بودند و درگیر بازی‌های سیاسی شدند و فراموش کردند که عرصه اصلی عرصه جامعه است؛ نخبگان سیاسی و اجتماعی نباید تمام هویت خود را در عرصه سیاست تعریف کنند و باید به عرصه جامعه نیز توجه کنند تا توسعه حاصل شود.

رنانی همچنین در پاسخ به یکی دیگر از حاضران که درباره نقطه شروع کار توسعه توسط شخصیت‌های سیاسی و نفع تخریب سرمایه‌های نمادین برای حکومت سؤالی را مطرح کرد، گفت: بر اساس تجربه تاریخی در تمام کشورها، گروههایی که انحصار قدرت را در اختیار دارند، به دنبال در اختیار گرفتن تمام قدرت هستند؛ آیا گروه‌های سیاسیِ دارای انحصار قدرت، توانایی دارند با هم به تفاهم و سازوکاری برای توزیع قدرت یا دست به دست شدن آن به صورت ادواری برسند؟

عضو هیأت علمی دانشگاه اصفهان ادامه داد: در کشورهایی مانند ایران که بخشی از قدرت تصور می‌کند می‌تواند انحصار قدرت را در دست داشته باشد، تلاش می‌کند سایر گروه‌هایی را که ممکن است قدرت اعمال خشونت داشته باشند و زمانی قدرت را از او بگیرند، تضعیف کند و اولین کاری که می‌کند تخریب چهره‌های نمادین این گروه‌هاست؛ این چرخه همواره ادامه دارد و باید به این نقطه برسیم که تخریب چهره‌های نمادین گروه مقابل به این معناست که این گروه «سر» ندارد و زمانی که وارد خشونت شود، نمی‌توان آن را کنترل کرد زیرا برای کنترل خشونت‌ها به این چهره‌ها نیاز است.

رنانی تأکید کرد: خطای تاریخی گروه‌های قدرت در ایران این است که فکر می‌کنند باید سر رقیب را بزنند و ما وارد دوره‌ای از خشونت به معنای حذف رقبا شده‌ایم؛ در برهه تاریخی حساسی هستیم و حکومت به تدریج به این واقعیت رسیده که نمی‌تواند هر بازیکنی را حذف کند و باید فکری برای تقسیم عقلانی قدرت کند.

این استاد دانشگاه در خصوص روش مشارکت زنان در امور کشور و کمک به روند توسعه اظهار کرد: امروز وقت آن است که زنان دانش‌آموخته خود را سازماندهی و گفت‌وگوی بین خود را آغاز کنند؛ این خطاست که زنان تصور کنند باید بنشینند تا مردان نهادهای زنان را بسازند؛ زنان امروز نمی‌توانند بگویند نمی‌دانستیم زیرا امروز سه تا چهار میلیون نفر از زنان دانش‌آموخته هستند و حداقل خدمت جمهوری اسلامی به زنان این بود که زمینه دانش آموختن را برای آنان فراهم کرد هر چند آنان را توانمندنکرد.

رنانی با بیان اینکه زنان باید تشکل‌هایی را راه‌اندازی کنند، تصریح کرد: زنان باید اعلام حضور کنند؛ باید مطالبه‌گری را آغاز کنند و فرصت‌ها را از مردان بگیرند؛ بازشناسی فرصت‌ها و باور هویت خود اقداماتی است که زنان باید انجام دهند.

نبود اراده برای توسعه

عضو هیأت نمایندگان اتاق بازرگانی خراسان رضوی نیز در بخشی از این همایش با تأکید بر اینکه توسعه اتفاقی نیست، افزود: اقتصاد ما نمی‌تواند حرکت کند زیرا جدای از مشکلات فراوان در زمینه‌های فرهنگی، از علم فاصله گرفته‌ایم و می‌خواهیم با احساس عمل کنیم.

سیدمحمد بحرینیان با مروری بر بیانات رهبری در زمینه توسعه اقتصادی، خاطرنشان کرد: برای توسعه‌یافتگی باید مراحلی طی شود در غیر این صورت توسعه ناپارور می‌شود؛ حتی اگر کشور ما تحریم نمی‌شد، باز هم ظرف ۱۰ سال آینده به همین نقطه می‌رسیدیم زیرا تناسب را در توسعه رعایت نکرده‌ایم و از سال ۸۵ همین تناسب ناپارور نیز بر هم خورد و اکنون به جراحی بزرگی در اقتصاد نیاز داریم.

وی نقش دولت را در توسعه غیرقابل انکار دانست و عنوان کرد: با مداخله دولت توسعه اتفاق می‌افتد اما دولت در اجرا ورود نمی‌کند بلکه باید برای توسعه برنامه‌ریزی کند و اقدامات اجرایی را به بخش خصوصی واگذار کند؛ در کشور با فقر اراده برای توسعه و فهم ملزومات آن مواجه هستیم؛ توسعه را مبتنی بر شانس می‌دانیم و از طرف دیگر اراده‌ای هم برای آن وجود ندارد؛ باید اشتباهات گذشته را بررسی و سپس راه‌حل ارائه کرد.

در ایران بخشی از قدرت که انحصار قدرت را دارد، تلاش می‌کند سایر گروه‌هایی را که ممکن است زمانی قدرت را از او بگیرند، تضعیف کند و اولین کاری که می‌کند تخریب چهره‌های نمادین این گروه‌هاست؛ خطای تاریخی گروه‌های قدرت در ایران این است که فکر می‌کنند باید سر رقیب را بزنند و ما وارد دوره‌ای از خشونت به معنای حذف رقبا شده‌ایم

سیدحسن حسینی، نایب‌رئیس اتاق بازرگانی استان نیز در بخش دیگری از این همایش با بیان اینکه با وجود پتانسیل‌های فراوان، کشور ما توسعه نداشته است، خاطرنشان کرد: یکی از مشکلات ما این است که امور کشور بر پایه اصول علمی انجام نمی‌شود.

یادداشت

ارزش‌های اقتصادی گردشگری سلامت برای مشهد

احمد دیناری*

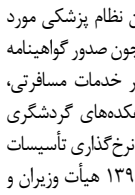

چندی است که گردشگری سلامت، به عنوان یکی از شاخه‌های مهم، تاثیرگذار و مولد گردشگری در ایران مورد توجه قرار گرفته و اوج توجه ویژه به آن از آغاز فعالیت دولت یازدهم و تأکیدات پی‌درپی ریاست محترم جمهوری کشور بر اهمیت و لزوم توسعه این شاخه از گردشگری، آغاز به کار شورای راهبری گردشگری سلامت کشور و تنظیم بسته‌های اجرایی گردشگری سلامت در استان‌هایی نظیر خراسان رضوی است.

برگزاری همایش‌های متعدد با رویکردها و محورهای متنوع توسط بخش‌های دولتی و خصوصی در کنار تیترهای بسیار رسانه‌ها نیز این توجهات را تقویت کرده است.

چرا گردشگری سلامت؟ حقیقت این است که این شاخه تخصصی از گردشگری به واسطه ارتباط مستقیم آن با چند بخش اصلی همچون سلامت، گردشگری، امنیت، دیپلماسی بین‌المللی و زیرساخت‌های حمل‌ونقل، اقامت و لزوم هماهنگی‌های بین بخشی و میزان بالای ارزآوری آن برای مقاصد گردشگری همچون مشهد و نشست درآمدهای آن در ارکان مختلف ارائه‌دهنده خدمات در این بخش مورد توجه قرار گرفته و مدیران سیاسی مقاصد گردشگری و بخش خصوصی را تشویق و ترغیب به ورود به این شاخه مهم کرده است.

این شاخه از گردشگری با توجه به ارتباط مستقیم آن با سلامت جسمی و روحی گردشگران، امنیت ایشان و ماهیت بین‌المللی از حساسیت‌های زیادی برخوردار است و بعضا فعالیت افراد غیررسمی، آموزش‌ندیده و توجیه‌نشده در این بازار، آسیب‌های جبران‌ناپذیری به این بخش از گردشگری و در کل به صنعت گردشگری مقاصدی همچون مشهد وارد می‌کند لذا باید با رعایت صرفه و صلاح اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی و امنیتی به این موضوع پرداخته شود و البته با رویکرد ساماندهی و توسعه.

این مهم در کشور با راه‌اندازی شورای راهبری گردشگری سلامت و با حضور و مشارکت چهار وزارت و دستگاه ذی‌ربط به نام‌های امور خارجه، بهداشت‌ودرمان، سازمان میراث فرهنگی و سازمان نظام پزشکی مورد توجه قرارگرفته و با تهیه و ابلاغ شیونامه‌هایی همچون صدور گواهینامه صلاحیت حرفه‌ای گردشگری سلامت برای دفاتر خدمات مسافرتی، برگزاری چهار همایش منطقه‌ای، درج عنوان دهکده‌های گردشگری سلامت در آیین‌نامه جدید ایجاد، اصلاح، تکمیل و نرخ‌گذاری تأسیسات گردشگری و نظارت بر آن‌ها مصوب ۱۱ شهریور۱۳۹۴ هیأت وزیران و تهیه، تدوین و اجرای بسته اجرایی گردشگری سلامت در استان خراسان رضوی با هدف ساماندهی وضع موجود و سایر اقدامات ارزنده مورد توجه جدی قرار گرفته است.

شهری چون مشهد به واسطه برخورداری از جاذبه بی‌بدیل گردشگری زیارتی در جهان اسلام یعنی حرم مطهر امام رضا(ع)، برخورداری از جاذبه‌های متنوع و مشهور تاریخی و فرهنگی، بازارها و مجتمع‌های تجاری، زیرساخت‌هایی نظیر فرودگاه بین‌المللی با امکان پروازهای مستقیم، وجود نیمی از واحدهای اقامتی کشور و همچنین مراکز درمانی تخصصی و فوق‌تخصصی ارائه‌دهنده خدمات درمان و سلامت همراه با پزشکان حاذق و ... به مقصدی ایده‌آل برای گردشگران متقاضی استفاده از خدمات درمانی و سلامت تبدیل شده است و در حال حاضر بسیاری از گردشگران خارجی کشورهای هدف از خدمات مختلف سلامت مراکز درمانی این شهر استفاده می‌کنند.

مهم‌ترین بازارهای هدف گردشگری سلامت مشهد عبارتند از :

- کشورهای عربی حوزه خلیج فارس که اغلب متقاضی استفاده از خدمات زیبایی پوست و مو و جراحی‌های زیبایی هستند
- عراق که متقاضی جراحی‌های عمومی و تخصصی همچون اورولوژی، ارتوپدی و ... است
- افغانستان و پاکستان که متقاضی چک‌آپ و جراحی‌های تخصصی قلب و عروق و اورولوژی و ... هستند
- ترکمنستان که متقاضی استفاده از خدمات زیبایی است.

در حال حاضر سالانه بالغ بر یک میلیون و ۵۰۰ هزار نفر گردشگر خارجی وارد مشهد می‌شوند و چنانچه فقط ۱۰ درصد این تعداد یعنی ۱۵۰ هزار نفر متقاضی استفاده از خدمات درمان باشند و میانگین هزینه‌کرد آنان در طول دوره اقامت ۴۵۰۰ دلار برآورد شود (گردشگران عادی ۱۵۰۰ دلار طبق اعلام سازمان جهانی جهانگردی)، شاهد جذب و کسب حدود ۶۷۵ هزار دلار درآمد ارزی خواهیم بود که اقتصاد این مقصد گردشگری را متحول کرده و ایجاد اشتغال نیز خواهد کرد.

نکته قابل تأمل این است که درحال حاضر این شاخه از گردشگری شدیدا وابسته به رشد یا افول گردشگری زیارتی در مشهد است یعنی غالبا گردشگران سلامت از کشور مبدأ توسط شرکت‌های خدمات مسافرتی یا مؤسسات گردشگری سلامت و مراکز درمانی بازاریابی و جذب نشده و صرفا پس از حضور ایشان در مشهد به قصد و انگیزه زیارت، توسط راهنمایان غیررسمی، مراکز درمانی و مؤسسات، بازاریابی و تشویق به استفاده از خدمات درمانی می‌شوند و ارزانی و قیمت مناسب خدمات درمانی در مشهد در کنار خدمات مکمل گردشگری زیارتی برای گردشگران ایجاد رغبت و انگیزش دوچندان کرده و از این خدمات بهره می‌برند. در این خصوص باید ضمن استفاده از بستر توریسم مذهبی، فعالان اقتصادی این بخش اهتمام لازم را جهت تقویت فعالیت‌های بازاریابی برون‌مرزی در کشورهای بازار هدف معمول کرده و طی فرایندی سیستمی خدمات لازم را به گردشگران ارائه کنند و در این ارتباط تضمین کیفیت خدمات، پیگیری امور بیماران بعد از درمان و رها نکردن آنان به حال خود، راه‌اندازی و تقویت بخش بیماران خارجی در بیمارستان‌ها طبق دستورالعمل‌های ابلاغی و ایجاد اعتماد در گردشگران از ارکان و شروط اساسی جذب و حفظ این «مشتریان طلایی» در مقصد گردشگری مشهد است.

حقیقت این است که طبق نظر سازمان جهانی جهانگردی اگر خدمات سلامت در مقاصد گردشگری خیلی ارزان ارائه شود، همه بیماران و بازار را از دست می‌دهیم و اگر قیمت را بالا ببریم(همراه با کیفیت) فقط بخشی از بیماران و بازار را از دست خواهیم داد. کیفیت جزء لاینفک و انکارناپذیر توسعه گردشگری سلامت در مشهد است.

هرگونه توسعه در این شاخه ارزشمند از گردشگری، مستلزم حضور و مشارکت کلیه دستگاه‌های اجرایی ذی‌ربط و بخش خصوصی و میدان دادن به بخش خصوصی با در نظر گرفتن اهرم‌های نظارتی و فراهم آوردن تسهیلات لازم میسر است.

* مدیر امور گردشگری سلامت اداره کل میراث فرهنگی و گردشگری خراسان رضوی

قدردان تلاش آموزگاران گرامی فرزندان موفق خانواده بزرگ شرکت مخابرات خراسان شمالی هستیم

اسامی فرزندان ممتاز شرکت مخابرات خراسان شمالی

امیرمحمد ایزانلو
سوم ابتدایی

ریحانه سادات شاکری
دوم ابتدایی

سید معین پور هاشمی
سوم ابتدایی

پوریا فلاح پور
پنجم ابتدایی

مهدی آذری زینکانلو
هشتم

فاطمه آذری زینکانلو
سوم ابتدایی

عطیه گنجی
دوم ابتدایی

فرحان قنبر زاده
دوم ابتدایی

کیمیا هادی
اول ابتدایی

مینا ملازاده
پنجم ابتدایی

ابوالفضل مرگن مقدم
سوم ابتدایی

نرگس بحری
پنجم ابتدایی

علیرضا بحری
دوم ابتدایی

سیده گیتا ملکشی
چهارم ابتدایی

امیرحسین قربانزاده
هشتم

مهلا قربانزاده
ششم

پارسا محمدنیا
دوم ابتدایی

آرتین حصاری
دوم ابتدایی

امیرحسین نویدنیا
سوم ابتدایی

رکسانا نویدنیا
چهارم ابتدایی

آرش خاکشور بازخانه
سوم ابتدایی

نگین فروزانفر
اول دبیرستان

علیرضا فروزانفر
دوم ابتدایی

ستایش امانت
سوم ابتدایی

زهرا سلیمی
ششم

مبینا حقانی
اول ابتدایی

پارسا حشمتی
دوم ابتدایی

همایون هاشمی دوین
دوم ابتدایی

آریا محمدیان
اول ابتدایی

محمدمهدی جمال پور
دوم ابتدایی

فاطمه انصاری فرد
چهارم ابتدایی

یاسین وحیدی
اول ابتدایی

فرزاد فخر محمدی
پنجم ابتدایی

رضوان ساجدی
اول دبیرستان

آینار ساجدی
سوم ابتدایی

مهلا نقی پور
سوم دبیرستان

رضا نقی پور
هفتم

شیوا قره قاشلو
سوم ابتدایی

نیما فروتن
پنجم ابتدایی

زهرا جعفرپور
ششم

زهرا قربانی
چهارم ابتدایی

علی قربانی
اول ابتدایی

پارسا علی اکبری
دوم ابتدایی

مهدی نجاری
اول ابتدایی

فاطیما مرادی
اول ابتدایی

علی اصغر مرادی
ششم

صبا نجمی
ششم

سنا نجمی
اول ابتدایی

زهرا شفاعتی مایوان
سوم دبیرستان

محمد امین بهنود
سوم ابتدایی

زهرا بهنود
پنجم ابتدایی

اسماعیل مهرپرور
سوم ابتدایی

سید محمد محمدی
دانشجو

پاریسا ذی حق
اول ابتدایی

پوریا ذی حق
سوم ابتدایی

روابط عمومی شرکت مخابرات
استان خراسان شمالی

www.DONYA-E-EQTESAD.com ● Mashhad@ donya-e-eqtesad.com

روزنامه اقتصادی صبح ایران
صاحب امتیاز : دنیای اقتصاد تابان
مدیر مسئول: علیرضا بختیاری
مدیر هنری: محمد عسگری
پذیرش و هماهنگی: مینا صمدی
دفتر مرکزی وبژه نامه های استانی:۴۲۷۱۰۴۵۴-۰۲۱
نشانی:خیابان قائم مقام فراهانی، ضلع شمال غربی میدان شعاع، پلاک۱۰۸

دنیای اقتصاد
روزنامه صبح ایران
ضمیمه هفتگی استان های خراسان
دوشنبه ۲۸ دی ماه ۱۳۹۴/ ۷ ربیع الثانی ۱۴۳۷/ ۱۸ژانویه ۲۰۱۶/ شماره ۳۶۸۰

سرپرست خراسان رضوی: شهناز رمارم
دبیر ضمیمه خراسان: احسان میرزاده
نشانی: مشهد،بلوار شهید صادقی،خیابان آپادانا،شماره۱۳
تلفن:۳۷۶۲۴۲۷۶، ۳۶ ۶۱ ۳۷۶۸ -۰۵۱۳ نمابر:۸۹۷۸۰۲۱۷-۰۲۱
آگهی ها: ۰۹۱۲ ۴۱۹ ۸۶ ۳۵
پست الکترونیک: mashhad@den.ir
نسخه الکترونیک: www.EastEconomy.ir
سامانه ارتباطی:۳۰۰۰۲۲۴۸۰۰

خراسان ما

مرزبان زاهد

رضا سلیمان نوری *

هروقت کسی سخن از عرفای معاصر خراسان به میان می آورد ناخود آگاه همه ذهن ها به سمت شیخ نخودکی می‌رود. مردی که به معنای کامل عارف الی الله بود اما در همین خطه عالم خیز و درست دوسال پس از امضای فرمان مشروطیت عالمی به دنیا آمد که نه تنها هم نام شیخ حسنعلی نخودکی بود که شاگرد و همراه او نیز محسوب می‌شد. مردی که سال‌های سال از منظر عرفانی به درستی شیوه و منش استاد را زنده نگه داشت و در کنار آن از حضور در صحنه‌های اجتماعی برای حفظ مرزهای تشییع نیز فراموش نکرد، آنگونه که پس از درگذشتش لقب" مرزبان زاهد معاصر "را به او دادند.

■ خاندانی سراسر عالم

حدس شما درست است،بزرگمرد مورد نظر ما در این نوشتار عالم ربانی، متألّه قرآنی و استاد مکتب معارف اهل بیت (ع)، آیه الله حاج میرزا حسنعلی مروارید(ره) است که هشتم شوال ۱۳۲۹ قمری که از لحاظ هجری شمسی برابر با ۱۲۸۷ بود در مشهد مقدس پا به عرصه حیات نهاد. پدرش حاج شیخ محمدرضا مروارید عالمی وارسته از خاندان استاد بزرگ خوشنویسی قرن دهم هجری خواجه شهاب‌الدین عبدالله مروارید کرمانی بود که با حاج شیخ حسنعلی اصفهانی نخودکی عقد اخوت داشت.جد مادری وی نیز آیه الله حاج شیخ حسنعلی تهرانی از شاگردان برجسته مرجع بزرگ، آیه الله میرزا محمد حسن شیرازی و از عالمان نامدار قرن ۱۴ مشهد مقدس بود که پدر به احترام وی و همچنین شیخ نخودکی نام حسنعلی را بر آیت الله مروارید آینده گذاشت. زندگی میرزا حسنعلی چون تمام کودکان هم عصر خود در خاندان‌های روحانی آن زمان پس از آموزش اولیه به حوزه علمیه امتداد یافت اما این مسیر سال ۱۲۹۶شمسی و پس از درگذشت پدر با چالشی بزرگ روبرو شد. در این هنگام و براساس وصیت پدر، او تحت نظارت حاج شیخ حسنعلی اصفهانی نخودکی و تربیت مادر که مشهور به مواظبت بر دعا و مداومت عبادت بود، قرار گرفت و رهسپار طریق عرفان شد.حسنعلی جوان در مسیر دانش ورزی به جز شاگردی شیخ نخودکی،محضر بزرگانی چون علامه شیخ هاشم قزوینی و آیه الله میرزا مهدی اصفهانی را نیز درک کرد و مباحث تخصصی فقه و اصول و معارف اهل بیت (ع) را در محضر ایشان فراگرفت. او سالیان متمادی با مرحوم آیه الله میرزا جواد آقا تهرانی هم درس و هم بحث بود.

■ آثار آیت الله

شیخ حسنعلی که حکم اجتهادش را اساتید بالا همگی امضا کرده بودند، پس از درگذشت آیه الله اصفهانی تدریس خارج فقه و معارف دینی را در مشهد آغاز کرد و قریب چهل سال بدین گونه جویندگان علوم و معارف اسلامی را از دانش خود بهره‌مند ساخت. او که بر معارف اهل بیت (ع) و تفسیر روایات تسلط کامل داشت،کتاب «تنبیهات حول المبدأ و المعاد» که خلاصه‌ای از درس‌های معارفش بود بنا به خواهش تنی چند از شاگردان خویش، به صورت کتابی مستقل به رشته تحریر درآورد.البته این تنها گام بزرگ ایشان در راه گسترش فرهنگ نبوی نبود. تاسیس دو مدرسه علمیه بعثت و سعادت و برپایی نماز جماعت در مدرسه میرزا جعفر،مسجد حاج ملاهاشم و مسجد ملاحیدر از دیگر اقدامات این عالم عارف در این راستا بود. فرزندان صالح ایشان نیز دیگر باقیات الصالحات این عالم فرزانه محسوب می‌شوند.اکثر فرزندان و دامادها و نوه‌های ایشان از مدرسان سطوح عالی و خارج فقه و اصول در حوزه علمیه مشهد بوده و هستند.

■ دوران مبارزه

البته همان گونه که پیشتر هم اشاره کردم او عارفی مبارز بود و براین اساس یکی از مهمترین بخش های حیاتش مبارزات سیاسی و مشارکت های اجتماعی وی است.آیت الله مروارید یکی از چهارعالم برجسته حوزه علمیه مشهد بود که پس از ماجرای فیضیه با ارسال تلگرامی به آیه الله گلپایگانی ضمن بیان مراتب تأثر خود نسبت به آن حادثه، مخالفت خود را با سیاست‌های دینی و فرهنگی شاه اعلام کرد. او همچنین از اعضای کاروان علما و بازاریان خراسان بود که پس از آزادی امام خمینی و بازگشت ایشان از تهران به قم در فروردین ۴۳ عازم قم شده و با ایشان تجدید بیعت کردند. عالم عارف مورد نظر ما همچنین در حلقه علمای خراسانی مخالف کاپیتولاسیون که با حضور در منزل آیه الله العظمی سید محمد هادی میلانی(ره) مبارزه علیه رژیم را علنی کردند،نیز حضور داشت. او در جریان انقلاب اسلامی، عضو شورایی بود که در بیت آیـه‌الله العظمی سیدعبدالله شیرازی(ره) در خصوص مسائل مهم سیاسی،اجتماعی و انقلابی تشکیل شده و برای آینده مبارزات در استان و شرق کشور تصمیم‌گیری می کردند.سرانجام اینکه کمتر اعلامیه گروهی است که در روزهای سرنوشت‌ساز انقلاب در مشهد از سوی علمای حوزه صادر شده باشد و نام و امضای ایشان در پای آن نباشد.

■ دیدار روزانه

آیه الله مروارید از بعد اخلاقی و عبادی کم مانند بود. هر روز به حرم حضرت امام رضا (ع) مشرف می‌گردید و تا آخر عمر با وجود کهولت سن و ضعف بنیه این رسم را ترک نکرد. او هرگز کسی را به خود دعوت نکرد. به پارسایی در دنیا زیست و فروتنی و مهربانی را اساس کار خود قرار داد. نماز را محور سلوک و ذکر و دعا را عمده ترین راه تعالی معنوی می‌دانست. به نوافل تأکید می‌ورزید و در کتمان کمالات روحی و کرامات نفسی مهارتی تام داشت .این عالم عارف سرانجام در سن ۹۶ سالگی شامگاه سه شنبه نوزدهم شعبان ۱۴۲۵ قمری برابر با ۱۴ مهر ۱۳۸۳ خورشیدی پس از قرائت زیارت عاشورا و آل یس، در پی سکته قلبی به لقای حق شتافت. پیکر پاک او نیز پس از تشییعی با شکوه بر دوش مردم عزادار مشهد در رواق دارالسرور حرم مطهر رضوی به خاک سپرده شد تا او باز هم هر روز در خدمت مولای خود باشد. ناگفته نماند که پس از درگذشت ایشان، مقام معظم رهبری و مراجع تقلید، در پیام های تسلیت خود، ایشان را بقیه السلف زهاد و عباد، مرزبان مخلص مکتب اهل بیت (ع) خواندند.

*کارشناس ارشد ایرانشناسی و خراسان پژوه

«دنیای اقتصاد» از آثار گشایش اعتبارات اسنادی همزمان با اجرای برجام گزارش می‌دهد؛

دریچه‌ای رو به توسعه اقتصادی

Getty image :منبع

◀ خراسان بزرگ ظرفیت جذب ۵۰ درصد ال سی ها را دارد

دنیای اقتصاد، فاطمه رافع- گشایش اعتبار اسنادی (ال‌سی) از ابزارهای امن و شفاف پرداخت در تجارت بین‌الملل محسوب می‌شود و به عبارتی تضمین‌کننده روند انتقال وجه از خریدار به فروشنده به‌صورت قانونی و منطقی است؛ امکانی که به دلیل تحریم‌های سالیان گذشته، فعالان اقتصادی ایران از آن محروم بودند. عصر یخبندان تحریم‌ها در کشور به اتمام رسید؛ دو روز پیش بود که همزمان با حضور وزیران خارجه ایران و آمریکا و نیز هماهنگ‌کننده سیاست خارجی اتحادیه اروپا در وین، زمینه برای اجرایی شدن برنامه جامع اقدام مشترک (برجام) فراهم شد؛ عزم جدی و تلاش بی‌وقفه دو ساله دیپلمات‌های ایرانی علاوه بر احقاق حقوق هسته‌ای، به حصر اقتصادی علیه ایران پایان داد و موانع و تحریم‌های بانکی علیه کشور نیز برداشته شد. حالا بر اساس اخبار منتشر شده قرار است همزمان با اجرای برجام هزار خط اعتبار اسنادی (ال‌سی) در مجموعه بانک‌های کشور در محورهای مختلف از جمله مواد اولیه و صنعت نفت و گاز گشایش یابد؛ به گفته تیم مذاکره‌کننده هسته‌ای با اجرای برجام طبق هماهنگی‌های صورت گرفته با بانک‌های خارجی در محورهای مختلف، هزار خط اعتبار اسنادی گشایش خواهد یافت؛ اتفاقی که به گفته کارشناسان دریچه‌ای رو به توسعه اقتصادی خواهد بود و باید از فرصت پیش آمده حداکثر استفاده را برد.

صادقی: تمام بانک‌های استان برای بازگشایی ال‌سی آمادگی دارند و برای اجرا منتظر دستورالعمل بانک مرکزی هستیم؛ بانک‌های خصوصی که در گذشته هم این کار را انجام نبودند اما بانک‌های بزرگ از جمله ملی، ملت، سپه و ... می‌توانند در این فضای جدید تأثیر بسزایی داشته باشند زیرا این بانک‌ها سال‌ها کار ارزی می کرده‌اند

■ اختصاص ال‌سی‌ها به استقبال صنعتگران بستگی دارد

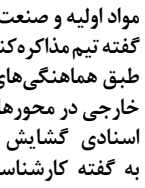

دبیر شورای هماهنگی بانک‌های خراسان رضوی در خصوص میزان سهم خراسان رضوی از این ال‌سی‌ها اظهار کرد: بحث سهم نیست؛ استانی مانند خراسان رضوی به عنوان دومین استان بزرگ کشور به دلیل وجود صنایع بزرگ، این استعداد را دارد که سهم بیشتری از این ال‌سی‌ها داشته باشد.

علی صادقی ادامه داد: ممکن است برخی استان‌ها سهمی از ال‌سی‌ها نداشته باشند و این امر به استقبال و درخواست فعالان اقتصادی بستگی دارد؛ استان خراسان رضوی جزء استان‌های شاخص کشور است و قطعا باید سهم بیشتری را جذب کند و این امر به استقبال صنعتگران بستگی دارد؛ فکر می‌کنم خراسان رضوی حداقل می‌تواند بیش از ۲۰ درصد مبلغی را که برای کل کشور در نظر گرفته شده است، به خود اختصاص دهد.

دبیر شورای هماهنگی بانک‌های استان خاطرنشان کرد: هنوز آماری در این زمینه در اختیار نداریم زیرا این مسأله هنوز عملیاتی نشده است؛ احتمالا ظرف ۱۰ روز آینده می‌توانیم آمار را ارائه کنیم.

صادقی گشایش هزار ال‌سی را در روند توسعه صنعت و اقتصاد مؤثر دانست و تصریح کرد: فعالان اقتصادی استان برای بهره‌گیری از امکان ایجاد شده، آمادگی لازم را دارند؛ زمانی که به دلیل لغو تحریم‌ها بتوانیم با جهان مراوده مستقیم داشته باشیم، هم صادرات رونق می‌گیرد و هم می‌توان در راستای واردات ماشین‌آلات به‌روز اقدام کرد؛ ظرف سال‌های گذشته از روی اجبار سراغ مصرف کالاهای کشورهایی رفتیم که شاید در دنیا در درجه سه قرار داشته باشند اما زمانی که فضا باز باشد می‌توانیم از کشورهای صاحب برند ماشین‌آلات به‌روز را وارد کنیم تا تولیدات ما با کشورهای پیشرفته توان رقابت داشته باشد. دبیر شورای هماهنگی بانک‌های استان با تأکید بر اینکه باید از این فرصت‌ها نهایت استفاده را ببریم، عنوان کرد: لغو تحریم‌ها و بازگشایی ال‌سی فرصتی است برای صنعتگران، فعالان اقتصادی و ... تا بتوانند برای ورود به بازارهای جهانی و رقابت با تولیدات سایر کشورها از آن استفاده کنند.

صادقی با اشاره به اینکه در گذشته بانک‌ها گشایش ال‌سی را انجام می‌دادند، افزود: تمام بانک‌های استان برای بازگشایی این ال‌سی آمادگی دارند و اکنون هم برای اجرا منتظر دستورالعمل بانک مرکزی هستیم؛ بانک‌های خصوصی که در گذشته هم این کار را انجام می‌دادند زیرا تحریم نبودند اما بانک‌های بزرگ از جمله ملی، ملت، سپه و ... می‌توانند در این فضای جدید تأثیر بسزایی داشته باشند زیرا این بانک‌ها سال‌ها کار ارزی می‌کرده‌اند.

■ هزار ال‌سی رقم ناچیزی است

نایب رئیس اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی خراسان رضوی هم در این‌باره به «دنیای اقتصاد» گفت: با توجه به اینکه سال‌ها تحریم بانکی بودیم و مشکل سوئیفت داشتیم، نقل‌وانتقال پول از طریق صرافی‌ها انجام می‌شد یا از طریق بانک‌هایی که مجاز نبودند و به همین دلیل نقل‌وانتقال پول برای تولیدکنندگان و واردکنندگان ما گران تمام می‌شد و گاهی بیش از ۲۰ درصد این پول برای آن‌ها مصرف می‌شد.

سیدحسن حسینی با اشاره به اینکه از طرف دیگر در این مبادلات بحث اعتماد نیز مطرح است، اظهار کرد: در طول دوران تحریم‌ها زمانی که خریدار کالایی را می‌خرید، مطمئن نبود که پول آن به دست فروشنده برسد یا اگر هم پول می‌رسید، خریدار اسنادی را در اختیار نداشت که مطمئن باشد کالا به دست وی می‌رسد اما با بازگشایی ال‌سی این فرایند، عمل اقتصادی قانونمندی است که در بانک‌ها تحت عنوان گشایش اعتبار انجام می‌شود طبعا باعث ایجاد اعتماد می‌شود زیرا زمانی که معاملات در قالب ال‌سی انجام می‌شود، بانک‌ها با هم طرف حساب هستند و آن‌ها باید پاسخگو باشند و نظام بانکی این معامله را ارزان‌تر و با اعتماد بیشتری این انجام می‌دهد.

رئیس خانه صنعت، معدن و تجارت استان با اعتقاد بر اینکه هزار ال‌سی برای سطح کشور رقم اندکی است، تصریح کرد: بعد از چندین سال قرار است این ال‌سی‌ها گشایش یابد؛ در سال‌های گذشته نبود امکان استفاده از ال‌سی مشکلات زیادی را ایجاد کرده بود؛ از همه مهم‌تر امکان واردات کالاهای مورد نیاز را از کشورهایی که می‌خواستیم، نداشتیم و عمدتا مبادلات ما با چین و ترکیه و گاهی هم روسیه صورت می‌گرفت زیرا نمی‌توانستیم برای کشورهای اروپایی ال‌سی باز کنیم؛ با توجه به ظرفیت‌های خراسان شاید بتوان این هزار ال‌سی را تنها سهم خراسان دانست.

حسینی با تأکید بر اینکه فعالان اقتصادی و بخش خصوصی برای بهره بردن از این فرصت آمادگی صد درصدی دارند، خاطرنشان کرد: بخش خصوصی برای رفع موانع تحریمی روزشماری می‌کرد زیرا با لغو تحریم‌ها برای فعالیت فعالان اقتصادی روان‌سازی می‌شود.

نایب رئیس اتاق بازرگانی خراسان رضوی تأکید کرد: لغو تحریم‌ها فرصتی است که اگر ایران در صحنه‌های بین‌المللی از دست بدهد، حتی برای بازگشت به جایگاه فعلی نیز سال‌ها زمان نیاز خواهد داشت؛ با رفع تحریم‌ها به اعتقاد من به وضعیت سال‌های ۸۳ و ۸۴ بازمی‌گردیم و اگر نتوانیم از این فرصت به نفع کشور استفاده کنیم، فعالیت دوباره در عرصه‌های اقتصادی بسیار دشوار خواهد بود.

■ بازگشایی ال‌سی جاده فعالیت اقتصادی را هموار می‌کند

رئیس اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی خراسان جنوبی با بیان اینکه ظرف چند سال گذشته اقتصاد ما قفل بود، عنوان کرد: در سال‌های گذشته دست تولیدکنندگان و صنعتگران در چرخه اقتصادی بسته بود و نمی‌توانستند حرکتی انجام دهند و در دوران بی‌ثباتی با ریسک بسیار بالا به سر می‌بردیم. محسن احتشام با اشاره به زیان‌های وارد شده به فعالان اقتصادی کشور در دوران تحریم‌ها، گفت: با لغو تحریم‌ها و رفع موانع تحریمی بانکی دریچه‌ای رو به اقتصاد ما باز می‌شود و امیدوارم بتوانیم این دریچه را به درهای بزرگی تبدیل کنیم که رو به تجارت و رو به بازارهای جهانی باز می‌شود؛

حسینی: لغو تحریم‌ها فرصتی است که اگر ایران در صحنه‌های بین‌المللی از دست بدهد، حتی برای بازگشت به جایگاه فعلی نیز سال‌ها زمان نیاز خواهد داشت؛ با رفع تحریم‌ها به اعتقاد من به وضعیت سال‌های ۸۳ و ۸۴ بازمی‌گردیم و اگر نتوانیم از این فرصت به نفع کشور استفاده کنیم، فعالیت دوباره در عرصه‌های اقتصادی بسیار دشوار خواهد بود

لغو تحریم‌های پولی و بانکی تأثیر بسزایی در رفع موانع پیش روی تولیدکنندگان خواهد داشت و مسیر فعالیت و مبادلات تجاری آن‌ها را تسهیل خواهد کرد. رئیس اتاق بازرگانی خراسان جنوبی گشایش هزار واحد ال‌سی را برای سطح کشور رقم ناچیزی دانست و تصریح کرد: فکر می‌کنم با توجه به وسعت صنایعی که در خراسان بزرگ داریم، شاید خراسان بزرگ به تنهایی امکان جذب ۵۰ درصد این ال‌سی‌ها را داشته باشد.

احتشام ادامه داد: واحدهای صنعتی ما مشکل دارند و باید بتوانند با استفاده از این فرصت‌ها خود را نجات دهند و باید بتوانند از این طریق هزینه‌های خود را کاهش دهند؛ صادرکنندگان و تولیدکنندگان ما در این مدت هزینه‌های مضاف بسیاری را متحمل شدند و بنابراین باید از فرصت استفاده کنند.

رئیس اتاق بازرگانی خراسان جنوبی با بیان اینکه بازگشایی این ال‌سی‌ها مسیر فعالیت را برای فعالان اقتصادی به حالت عادی بازمی‌گرداند و جاده را برای آنان هموار می‌کند، خاطرنشان کرد: در صورت استفاده نکردن از این فرصت، مشکلات به قوت خود باقی خواهد بود.

احتشام با تأکید بر اینکه باید انگیزه کار، تلاش و سرمایه‌گذاری را افزایش دهیم، افزود: ظرف چند سال گذشته این انگیزه صدمه دید و برای تحقق رشد اقتصادی هشت درصد باید انگیزه را به عرصه فعالیت‌های اقتصادی بازگردانیم.

دنیای اقتصاد
به شما قدرت پیش بینی می دهد
چاپ همزمان با تهران در مشهد و اصفهان از مهرماه ۱۳۹۴
اشتراک طلایی در مشهد، بجنورد، بیرجند و زاهدان(برای مدت محدود)
با ارسال عدد ۲۴ به ۰۰ ۴۸ ۲۲ ۳۰۰۰

اخبار کوتاه

«ثامن‌الحجج» به بانک پارسیان واگذار می‌شود

ایسنا- بعد از مسائل پیش آمده برای موسسه اعتباری غیرمجاز ثامن‌الحجج، طی قراردادی قرار شد تا بانک پارسیان مسئولیت این مؤسسه را برعهده گرفته و امور آن به این بانک واگذار شود.

براین اساس قرار است تا بانک مرکزی میزانی اعتبار در اختیار بانک پارسیان برای تأمین هزینه‌های امور مؤسسه ثامن‌الحجج قرار دهد. این در حالی است که از سویی دیگر قرار است تا اموال مؤسسه ثامن‌الحجج در رهن بانک پارسیان قرار گرفته و این بانک به مرور و براساس شرایط آن‌ها را به فروش رسانده و اعتبار دریافتی از بانک مرکزی را برگرداند.

۱۰ سال زمان برای تکمیل پروژه‌های نیمه‌تمام خراسان رضوی

ایرنا- رئیس سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی خراسان رضوی گفت: تکمیل پروژه‌های نیمه تمام استان در صورت تخصیص کل اعتبارات عمرانی به این بخش حداقل ۱۰ سال زمان می‌برد.

رضا جمشیدی با بیان اینکه هم‌اکنون یک هزار و ۸۰۰ پروژه نیمه‌تمام در سطح استان با اعتبار مورد نیاز بالغ بر ۲۷ هزار میلیارد ریال وجود دارد، عنوان کرد: از مجموع اعتبارات عمرانی خراسان رضوی در سال جاری که تاکنون هشت هزار و ۱۳۰ میلیارد ریال است، کمتر از ۳۰ درصد حدود دو هزار و ۵۰۰ میلیارد ریال تخصیص یافته است؛ سهم اعتبارات استانی از کل اعتبارات عمرانی کشور حدود ۱۲ درصد است یعنی یک هشتم اعتبارات کشور استانی و حدود ۸۵ تا ۹۰ درصد آن ملی است.

اضافه برداشت یک میلیارد و ۲۰۰ میلیون مترمکعبی آب در استان

مهر- استاندار خراسان رضوی گفت: اضافه برداشت بیش از یک میلیارد و ۲۰۰ میلیون مترمکعب از منابع آبی یکی از مشکلات پیش‌روی بخش کشاورزی و بحران آب در این استان است.

علیرضا رشیدیان اظهار کرد: اضافه برداشت آب، نشست زمین، خشکسالی و کمبود آب و وجود ۳۴ دشت با ممنوعیت برداشت آب اصلی‌ترین مشکلات حوزه کشاورزی و باغداری استان است اما با وجود مشکلات پیش‌روی کشاورزان و خشکسالی حاکم بر استان، دستیابی به ۹ مقام کشوری توسط کشاورزان این استان مایه مباهات است.

کاهش واردات کالا به خراسان رضوی

ایرنا- معاون بازرگانی خارجی سازمان صنعت، معدن و تجارت خراسان رضوی گفت: واردات کالا به استان طی ۹ ماه امسال در مقایسه با مدت مشابه پارسال از نظر وزن ۵۵ درصد و از نظر ارزش ۳۹ درصد کاهش داشت.

ناصر بهزاد ادامه داد: واردات کالا به استان در این مدت ۳۲۵ هزار تن و به ارزش ۲۶۱ میلیون دلار بود که این میزان یک درصد از سهم ارزشی و وزنی واردات کالا به کشور طی مدت مزبور را به خود اختصاص داده است؛ در ۹ ماه امسال یک میلیون و ۷۸۱ هزار تن کالا به ارزش یک میلیارد و ۲۸۴ میلیون دلار از گمرکات و بازارچه‌های مرزی استان به صورت غیرچمدانی به خارج از کشور صادر شده که در مقایسه با مدت مشابه سال قبل از نظر وزن ۶ درصد و از نظر ارزش چهار درصد کاهش داشته است؛ صادرات چمدانی خراسان رضوی در مدت مزبور نیز ۲۸ میلیون و ۵۷۲ هزار دلار بود.

کشف ۶۹ معدن جدید در خراسان رضوی

ایسنا- معاون امور معادن و صنایع معدنی سازمان صنعت، معدن و تجارت خراسان رضوی گفت: در ۹ ماه ابتدایی سال جاری با صدور ۶۹ گواهینامه کشف، امکان کشف ۶۳ هزار و ۹۹ تن ذخیره موادمعدنی در خراسان رضوی فراهم شده است.

مهدی اعتمادی‌مقدم با بیان اینکه معادن فوق با سرمایه‌گذاری ۲۳ هزار و ۴۰۷ میلیون ریالی بخش خصوصی کشف شده است، افزود: موادمعدنی معادن مذکور شامل سنگ لاشه، شن و ماسه، سیلیس، فلدسپات، گرانیت و باریت است که در شهرستان‌های جغتای، تربت‌جام، کاشمر، بینالود و مشهد کشف شده‌اند. در این مدت ۵۱ مورد پروانه کشف نیز صادر شده که در حال طی کردن مراحل اکتشاف است.

هر هفته گزارش از یک فرونشست زمین در دشت‌های خراسان رضوی

ایرنا- مدیرکل زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی منطقه شمال شرق کشور گفت: به دلیل بهره‌برداری بی‌رویه از آب‌های زیرزمینی طی سال‌های گذشته، اکنون هر هفته گزارش از یک فرونشست زمین، ترک‌خوردگی و فروچاله در دشت‌های خراسان رضوی به این نهاد ارسال می‌شود.

جعفر طاهری بحرانی‌ترین وضعیت درباره فرونشست زمین را مربوط به دشت نیشابور ذکر و بیان کرد: برداشت‌های بی‌رویه‌ای که از منابع آب‌های زیرزمینی طی سال‌های اخیر انجام شده اکنون تبعات خود را در زیرساخت‌ها، جاده‌ها، دشت‌ها و خطوط انتقال انرژی نشان می‌دهد؛ اکنون به دلیل انتقال آب از سد دوستی به دشت مشهد، فرونشست زمین در قسمت مرکزی این دشت متوقف شده اما قسمت‌های غرب و شمال غرب این دشت در معرض خطر است؛ در دشت‌های استان‌های خراسان شمالی و خراسان جنوبی تاکنون گزارشی از فرونشست زمین به این اداره کل ارسال نشده است.